

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1 kiadás 1958 szeptember 26 6 óra 00 perc

Mongol gyűjtemény érkezett a Néprajzi Múzeumba

1958 szeptember 26

Amikor az elmúlt évben a magyar nyelvész és néprajz-kutatók Mongóliában tanulmányuton voltak, a budapesti Néprajzi Múzeum megbízásából 80 darabból álló magyar népművészeti gyűjteményt adtak át a mongol tudományos és felsőoktatási bizottságnak. Viszonzásul most 46 darabból álló gyűjtemény érkezett a Mongol Népköztársaságból a Néprajzi Múzeumba. A küldeményben állattartási, háztartási és vadász eszközök vannak. Az anyag kiválogatását és összeállítását dr. B. Rincsen professzor végezte, aki már többször járt hazánkban, s kezdeményezésére a múzeum mongol gyűjteményének megalapozására a mongol tudományos és felsőoktatási bizottság értékes könyvanyagot és egy teljes samán-viseletet küldött. A mostani küldemény értékét növeli, hogy az egyes tárgyak használatát szemléltető művészi tusrajzokat és bő magyarító szöveget is kapott a múzeum.

A mongol gyűjteményt a Néprajzi Múzeum új szerzeményeinek kiállításán még ebben az évben bemutatják a nagyközönségnek. /MTI/

- o -

Szőlő 460 méter magasságban

1958 szeptember 26

Eger mellett, az égen hogy déli oldalán az idén munkához láttak a rigolirozó traktorok; 400-500 év után ismét szőlő kerül a hajdan híres bortermő vidékre. Az Állami Pincégazdaság az idén kezdte meg a telepítést és a következő évben mintegy 100 holdon fejezi be a munkát. Az új szőlősorok 460 méter magasságban húzódnak a hegy oldalában, s ez pillanatnyilag hazánk legmagasabban fekvő szőlőskertje. Az Eged hegyen teremnek majd a legjobb bikavért adó szőlőfajták. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2 kiadás 1958 szeptember 26 6 óra 05 perc

Ujtipusu, olcsóbb kivitelű mintalakásokat mutatnak be

1958 szeptember 26

A Fővárosi Építőipari Beruházó Vállalat kitűnő szakemberek bevonásával egy újtipusu lakástervet dolgozott ki, amelyet a IV. kerület Papp József téren épülő új lakóépületben meg is valósítottak. Az új, ugynevezett mintalakás, egy nagy szobából áll, amelynek egy része az étkezőhelyiség, továbbá egy konyhából, beépített szekrényekkel, konyhabutorral és egy fürdőfülkéből. A fürdőfülkét úgy alakították ki, hogy vagy zuhanyozót helyeznek benne, vagy mosdóval, vagy egy kis kádval. Széles nagy ablakok vannak a szobában, s egy kis előtér egészíti ki a lakást.

A mintalakást be is butorozták, s most egy hétig bemutatják a szakembereknek és a lakosságnak. Mind a szakemberek, mind pedig az érdeklődők egyben megtehetik az észrevételeiket a tervezéssel kapcsolatban, amit majd a továbbiakban hasznosítanak. Ha a mintalakás megnyeri a szakemberek és a lakosság tetszését, akkor több házat építenek majd ebben a beosztásban, s ezzel olcsóbbá válik a lakásépítkezés. /MTI/

- o -

Öt világrészből négyezer növényfaj magja érkezett a Tudományos Akadémia botanikus kertjébe

1958 szeptember 26

Öt év alatt megötszörözött a Tudományos Akadémia vácrátóti botanikus kertjével kapcsolatot tartó külföldi intézetek száma. A botanikus kert megalakulása, 1952 óta jelentős nemzetközi tekintélyre tett szert. Ma már a legtekintélyesebb társintézetek - mint a világ legnagyobb növényfajtagyűjteményét őrző leningrádi VIR-intézet, vagy a leghíresebb ausztráliai botanikus kert - kérnek magot Vácrátótól. A Tudományos Akadémia botanikus kertje jelenleg az öt világrész csaknem háromszáz hasonló jellegű intézményével tart rendszeres magcsere-kapcsolatot. Vácrátótól ebben az évben nyolcezer tasak növénymagot küldenek a világ minden részébe, ide pedig az idén eddig már hat-ezer tasak érkezett, négyezer különböző növényfaj magjával. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 3 kiadás 1958 szeptember 26 6 óra 15 perc

Vércincér, acélkék poloska, csipkebogyó moly - Számbaveszik a Duna-Tisza-köze kevésbé ismert állat- és növényfajait

1958 szeptember 26

A Bács megyei Növényvédő Állomás laboratóriumának munkatársai nagyjelentőségű tudományos munkához kezdtek: feltárják a Kiskunság élővilágát, számbaveszik a vadak ismeretlen, vagy kevésbé ismert állat- és növényfajait, mindenképp azokat, amelyek a növényvédelem szempontjából jelentőssek. Erre azért is szükség van, mert az utóbbi időben számos olyan növény és növényi kártevő szaporodott el a megyében, amelynek származásáról csak igen keveset tudnak. A munkaközösség Szűcs Józsefnek, a laboratórium vezetőjének irányításával már meg is kezdte a gyűjtést. Az eddig adatfelvételek bizonyítják, hogy a Duna-Tisza-köze a különböző kártevő rovarok és növények gazdag lelőhelye. A gyűjteményben szerepel a kórtófa egyik legveszélyesebb kártevője, a vércincér, s a napokban bukkantak rá a csipkebogyó-molyra, amely a szakirodalom szerint az Alföldön alig ismeretes. E kártevő narancsvörös hornyói teljesen elpusztítják a vitamindús csipkebogyót. A megfigyelések során a Koccol és Császártűzűs környéken talált acélkék poloska igen érdekes tulajdonságát állapították meg: a poloska pusztítja a burgonyabogár lárváját. A növényfélék közül is számos ritkaságra bukkantak.

A munkaközösség feltáró tevékenységét most tovább szélesíti és az erdei bokrok, gyomok, ismeretlen fajtaikat is begyűjti. /MTI/

- o -

Nyolc szakcsoport készíti Vas megye iparjának tizenöt éves fejlesztési tervét

1958 szeptember 26

A Vas megyei párthiataltság és a megyei tanács a Műszaki és Tudományos Egyesületek Szövetségének szombathelyi intézőbizottságát kérte fel a megyei ipar tizenöt éves fejlesztési tervének elkészítésére. A MTESZ intézőbizottsága a munka elvégzésére nyolc szakcsoportot alakított. /MTI/

- o -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1 kiadás 1958 szeptember 26 6 óra 00 perc

Mongol gyűjtemény érkezett a Néprajzi Muzeumba

1958 szeptember 26

Amikor az elmúlt évben a magyar nyelvész és néprajz-kutatók Mongóliában tanulmányuton voltak, a budapesti Néprajzi Múzeum megbízásából 80 darabból álló magyar népművészeti gyűjteményt adtak át a mongol tudományos és felsőoktatási bizottságnak. Viszonyásul most 46 darabból álló gyűjtemény érkezett a Mongol Népköztársaságból a Néprajzi Múzeumba. A küldeményben állattartási, háztartási és vadász.eszközök vannak. Az anyag kiválogatását és összeállítását dr. B. Rincsen professzor végezte, aki már többször járt hazánkban, s kezdeményezésére a múzeum mongol gyűjteményének megalapozására a mongol tudományos és felsőoktatási bizottság értékes könyvanyagot és egy teljes samán-viselést küldött. A mostani küldemény értékét növeli, hogy az egyes tárgyak használatát szemléltető művészi tusrajzokat és bő magyarázó szöveget is kapott a múzeum.

A mongol gyűjteményt a Néprajzi Múzeum új szerzeményeinek kiállításán még ebben az évben bemutatják a nagyközönségnek. /MTI/

- 0 -

Szőlő 460 méter magasságban

1958 szeptember 26

Eger mellett, az egged hogy déli oldalán az idén munkához láttak a rigolirozó traktorok; 400-500 év után ismét szőlő körül a Hajdán híres bortermő vidékre. Az Állami Pincogazdaság az idén kezdte meg a telepítést és a következő évben mintegy 100 holdon fejezi be a munkát. Az új szőlősorok 460 méter magasságban húzódnak a hogy oldalában, s ez pillanatnyilag hazánk legmagasabbban fekvő szőlőskertje. Az Egged hogyan teremnek majd a legjobb bikavért adó szőlőfajták. /MTI/

- 0 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I, Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1 kiadás 1958 szeptember 26 6 óra 00 perc

Mongol gyűjtemény érkezett a Néprajzi Múzeumba

1958 szeptember 26

Amikor az elmúlt évben a magyar nyelvész és néprajz-kutatók Mongóliában tanulmányuton voltak, a budapesti Néprajzi Múzeum megbízásából 80 darabból álló magyar népművészeti gyűjteményt adtak át a mongol tudományos és felsőoktatási bizottságnak. Viszonzásul most 46 darabból álló gyűjtemény érkezett a Mongol Népköztársaságból a Néprajzi Múzeumba. A küldeményben állattartási, háztartási és vadász.eszközök vannak. Az anyag kiválogatását és összeállítását dr. B. Rincsen professzor végezte, aki már többször járt hazánkban, s kezdeményezésére a múzeum mongol gyűjteményének megalapozására a mongol tudományos és felsőoktatási bizottság értékes könyvanyagot és egy teljes samán-viseletet küldött. A mostani küldemény értékét növeli, hogy az egyes tárgyak használatát szemléltető művészi tusrajzokat és bő magyarázó szöveget is kapott a múzeum.

A mongol gyűjteményt a Néprajzi Múzeum új szorozoménycinck kiállításán még ebben az évben bemutatják a nagyközönségnek. /MTI/

- o -

Szőlő 460 méter magasságban

1958 szeptember 26

Eger mellett, az Eged hogy deli oldalán az idén munkához láttak a rigolirozó traktorok; 400-500 év után ismét szőlő körül a hajdan híres bortermő vidékre. Az Állami Pincogazdaság az idén kezdte meg a telepítést és a következő évben mintegy 100 holdon fejezi be a munkát. Az új szőlősorok 460 méter magasságban húzódnak a hogy oldalában, s ez pillanatnyilag hazánk legmagasabban fekvő szőlőskertje. Az Eged hogyen teremnek majd a legjobb bikavért adó szőlőfajták. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2 kiadás 1958 szeptember 26 6 óra 05 perc

Ujtipusu, olcsóbb kivitelű mintalakásokat mutatnak be

1958 szeptember 26

A Fővárosi Építőipari Beruházó Vállalat kitűnő szakemberek bevonásával egy újtipusu lakástervet dolgozott ki, amelyet a IV. kerület Papp József téren épülő új lakóépületben meg is valósítottak. Az új, ugynevezett mintalakás, egy nagy szobából áll, amelynek egy része az étkezőhelyiség, továbbá egy konyhából, beépített szekrényekkel, konyhabutorral és egy fürdőfülkéből. A fürdőfülkét úgy alakították ki, hogy vagy zuhanyozót helyeznek bennre, vagy mosdóval, vagy egy kis kádat. Széles nagy ablakok vannak a szobában, s egy kis előtér egészíti ki a lakást.

A mintalakást be is butorozták, s most egy hétig bemutatják a szakembereknek és a lakosságnak. Mind a szakemberek, mind pedig az érdeklődők egyben megtehetik az észrevételeiket a tervezéssel kapcsolatban, amit majd a továbbiakban hasznosítanak. Ha a mintalakás megnyeri a szakemberek és a lakosság tetszését, akkor több házat építenek majd ebben a beosztásban, s ezzel olcsóbbá válik a lakásépítkezés. /MTI/

- o -

Öt világrészről négyezer növényfaj magja érkezett a Tudományos Akadémia botanikus kertjébe

1958 szeptember 26

Öt év alatt megötszöröződött a Tudományos Akadémia vácrátóti botanikus kertjével kapcsolatban tartó külföldi intézetek száma. A botanikus kert megalakulása, 1952 óta jelentős nemzetközi tekintélyre tett szert. Ma már a legtekintélyesebb társintézetek - mint a világ legnagyobb növényfajtagyűjteményét őrző leningrádi VIR-intézet, vagy a leghíresebb ausztráliai botanikus kert - kérnek magot Vácrátótól. A Tudományos Akadémia botanikus kertje jelenleg az öt világrész csaknem háromszáz hasonló jellegű intézményével tart rendszeres magcsere-kapcsolatot. Vácrátótól ebben az évben nyolcezer tasak növénymagot küldenek a világ minden részébe, ide pedig az idén eddig már hat-ezer tasak érkezett, négyezer különböző növényfaj magjával. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 3 kiadás 1958 szeptember 26 6 óra 15 perc

Vércincér, acélkék poloska, csipkebogyó moly - Számbaveszik a Duna-Tisza-köze kevéssé ismert állat- és növényfajait

1958 szeptember 26

A Bács megyei Növényvédő Állomás laboratóriumának munkatársai nagyjelentőségű tudományos munkához kezdtek: feltárják a Kiskunság élővilágát, számbaveszik a vidék ismeretlen, vagy kevéssé ismert állat- és növényfajait, mindennek előtt azokat, amelyek a növényvédelem szempontjából jelentősek. Erre azért is szükség van, mert az utóbbi időben számos olyan növény és növényi kártevő szaporodott el a megyében, amelynek származásáról csak igen keveset tudnak. A munkaközösség Szücs Józsefnek, a laboratórium vezetőjének irányításával már meg is kezdte a gyűjtést. Az eddig adatfelvételek bizonyítják, hogy a Duna-Tisza-köze különböző kártevő rovarok és növények gazdag lelőhelye. A gyűjteményben szerepel a körtefa egyik legveszedelmesebb kártevője, a vércincér, s a napokban bukkantak rá a csipkebogyó-molyra, amely a szakirodalom szerint az Alföldön alig ismeretes. E kártevő narancsvörös hernyói teljesen elpusztítják a vitamindus csipkebogyót. A megfigyelések során a Koccol és Császártűzűs környéken talált acélkék poloska igen érdekes tulajdonságát állapították meg; a poloska pusztítja a burgonyabogár lárváját. A növényfélék közül is számos ritkaságra bukkantak.

A munkaközösség feltáró tevékenységét most tovább szélesíti és az erdei bokrok, gyomok, ismeretlen fajtaikat is begyűjti. /MTI/

- o -

Nyolc szakcsoport készíti Vas megye iparának tizenöt éves fejlesztési tervét

1958 szeptember 26

A Vas megyei pártbizottság és a megyei tanács a Műszaki és Tudományos Egyesületek Szövetségének szombathelyi intézőbizottságát kérte fel a megyei ipar tizenöt éves fejlesztési tervének elkészítésére. A MTESZ intézőbizottsága a munka elvégzésére nyolc szakcsoportot alakított. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4 kiadás 1958 szeptember 26 6 óra 15 perc

Udvariassági verseny a IV. kerület boltjaiban

1958 szeptember 26

A IV. kerületi iparcikkbolt vezetői ankétot rendeztek a tanácsnál. A vállalati igazgatók és a Fővárosi Iparcikk Kereskedelmi Iroda vezetője előtt a boltvezetők feltárták a kerület kereskedelmi igényeit, az árúellátás hiányosságait. A vas- és edénybolt vezetője például kifogásolta, hogy a nagykereskedelem miatt nem szállít több értékesebb cikket. Többen szóvátették, hogy az idénycikkek kiszállítása nem történik időben és kérték a kereskedelmi vezetőket, hogy a jövőben még a szezon kezdete előtt juttassák el boltjaikba az idénycikkeket. A továbbiakban a bérezés problémáit vitatták meg. Elmondották, hogy a jelenlegi besorolások nem tesznek különbséget szakképzett és kevésbé képzett eladó, első segéd és kisebb szaktudással rendelkező segédek között. Javasolták, hogy a nyelvtudással rendelkező dolgozókat részesítsék külön díjazásban, mert az ösztönző bérek nagymértékben elősegítik a jobb munkát és végső fokon a lakosság jobb kiszolgálását.

Az anketon több fontos határozatot hoztak. A kerület boltvezetői megállapodtak abban, hogy a minőségileg hibás áru mennyiségét azonnal közlik a tanács kereskedelmi osztályával, nehogy a szállítók más üzletekbe vigyék a gyártási hiba miatt át nem vett árut. Ugyancsak a vevők érdekében udvariassági versenyt kezdtek. A verseny eredményességét nagyban növeli majd az, hogy az első helyezett jutalomban részesül. A fővárosi tanács kereskedelmi osztályának vezetője a győztesnek 5.000 forint jutalmat ajánlott fel. /MTI/

- 0 -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5. kiadás 1958. szeptember 26. 8 óra 30 perc

Október elején 71 szobával megnyílik a Metropol szálloda

1958. szeptember 26.

Az elmúlt években tervezőirodának használt Rákóczi uti Metropol szállodát visszaadják eredeti rendeltetésének. A másfél évvel ezelőtt megkezdett újjáépítés első szakasza szeptember 30-án befejeződik: az átalakítást végző 41. számú Állami Építőipari Vállalat ezen a napon 71 szállodai szobát ad át használatra az Országos Idegenforgalmi, Szállodaipari és Éttermi Vállalatnak. Egy hónap múlva további hat szobát ad át rendeltetésének.

A szállodaipari vállalat a hónap végére elkészülő 71 szobát, amelyekhez 10 fürdőszobát is építettek, október elején berendezzi és átadja. Az első osztályúnak besorolt új szálloda kétágyas szobáit szépkivitelű magyar exportbutorral, az egyágyasokat pedig német import és magyar butorral rendezik be.

Az újjáépített Metropolnak egyelőre ideiglenes bejárata lesz, mert a főbejárat kiképzése a későbbi időpontban is sorra kerülő árkádositás miatt a jövő évre marad. A földszinti étterem, eszpresszó-cukrászda és az egyéb vendéglátóipari helyiségek ugyancsak a jövő esztendőben épülnek meg. Ekkor készülnek el az elsőemeleti szobák is, amelyekkel együtt, teljes kiépítése után 103 szobája lesz az újjászületett szállodának. /MTI/

Áfonyaszűret a Bükkben

1958. szeptember 26.

A magas hegysek jóízű erdei gyümölcse, az áfonya, hazánkban egyedül a Bükk hegységben, Jávorkuton, egy holdnyi körülkerített védett területen terem, hogyan került a gyümölcs a Bükkbe - ezt még nem tudták megállapítani, de a bokrok koráról ítélve 40-50 éve honos már a sziklás terepen. Elszaporítani azóta sem sikerült. Az áfonyabokrokról a napokban szedték le a termést, amit izes csemegeként szolgáltak fel a bükki üdülőkben rendezett vadászvacsorán. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 6. kiadás 1958. szeptember 26. 8 óra 45 perc

Október 20-án kezdődik az őszi nagytakarítás, 27-én a rágcsálóirtás - A Fővárosi Közegészségügyi és Járványügyi Állomás felhívása a lakossághoz.

1958. szeptember 26.

Néhány hét múlva fővárosszerte megkezdődik a szokásos őszi nagytakarítás és a rágcsálóirtás. Ezzel kapcsolatban a Közegészségügyi és Járványügyi Állomás vezetője a következő tájékoztatást adta:

- Az őszi nagytakarítás Budapest valamennyi kerületében október 20-án, a rágcsálóirtás pedig október 27-én kezdődik, s mindkettő november elsején ér véget. Felhívjuk az érdekeltek figyelmét arra, hogy a rágcsálóirtás kötelező minden olyan közületnél, vállalatnál és lakóházban, ahol patkányt, vagy egeret észleltek, illetőleg elhelyezés, a termelt, feldolgozott, vagy tárolt áruk miatt "patkányveszélyről" beszélhetünk.

- A rágcsálóirtás igen széleskörű munkájában segítséget nyújtanak természetesen a tanácsok, a Vöröskereszt és a többi tömegszervezet is. A Vöröskereszt például aktivistáit, házegészségügyi őreit mozgósítja - rajtuk keresztül pedig lehetőleg a lakosság mind a nagyobb százalékát - a rágcsáló góccok felkutatására.

- Az előkészületeket már megtettük, s az érintett és végrehajtásra kötelezett szerveknek megküldtük a kötelező rágcsálóirtásról szóló intézkedést. A hivatalos szervek intézkedései azonban nem elegendők - feltétlenül szükséges a lakosság támogatása, különösen a lakóházakban kezdődő rágcsálóirtásban. Fontos az is, hogy a házfelügyelők szakszerűen rakják le a rágcsálókat pusztító mérgeket. Fel szeretném hívni a közönséget arra; ha akár lakóterületén, akár munkahelyén patkányjárást észlel, ne mulassza el bejelenteni a kerületi tanács egészségügyi osztályán. Csak így, közös erőfeszítéssel érhetjük el, hogy a rágcsálóirtás megfelelő eredménytel járjon és megszabadítsuk a fővárost a sok kárt okozó eger és patkányseregtől. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 7. kiadás 1958. szeptember 26. 9 óra perc

Még az idén mintegy kétszáz átmeneti lakással rendelkezik a főváros a Kilián laktanyában, a jövőre teljesen befejezik a laktanya ujjáépítését

1958. szeptember 26.

A fővárosnak éveken át gondot okozott, hogy az életveszélyes lakások lakóit nem tudta ideiglenes szálláson elhelyezni, addig amíg a lakás ujjáépítése elkészül. Jó megoldásnak kínálkozott erre a célra a Kilián laktanya, ahol átmeneti lakásokat sikerült építeni. A lakók szinte panziószerű hajlékhoz jutnak, míg visszaköltözhetnek régi hajlékukba.

A Kilián laktanya ujjáépítése ebben az évben jó ütemben halad és előreláthatólag december végéig mintegy 200 átmeneti lakáshoz jut a fővárosi tanács, úgyhogy nagyobb arányokban tudja az életveszélyes lakások átépítését végrehajtani. A laktanya rendbehozatala a jövő évben tovább folytatódik, és minden valószínűség szerint mintegy kétszázötven család juthat néhány hónapra otthonhoz az épületben. 1959-ben az épület külső, teljes tatarozására is sor kerül. /MTI/

A kislakásépítők jobb ellátására növelik a Borsod megyei téglagyárak teljesítőképességét

1958. szeptember 26.

Borsod megyében öt év alatt megháromszorozódott a saját erőből kislakást építők száma. Az építkezések ütemét azonban késleltette a tanácsi téglagyárak viszonylag alacsony teljesítőképessége. Főleg tetőcserepből és időmentéglákból nem tudják kielégíteni az igényeket.

A megyei tanács félmillió forintos beruházással átalakította a sárospataki téglagyárat, ahol elsősorban tetőcserepet készítenek. A korszerűsített üzemben már az idén csaknem egymillióval több tetőcserepet állítanak elő. A bodrogkeresztúri és a tarcali téglagyárakban fedett szárítószíneket létesítenek, s így az őszi, valamint a téli hónapokban is fennakadás nélkül készíthetik elő a nyerstéglákat égetésre.

Az intézkedések hatására ebben az évben mintegy husz százalékkal több építőanyagot készítenek Borsodban, ami hatszáz családi ház építéséhez elegendő. /MTI/

B 8. kiadás 1958. szeptember 26. 9 óra 15 perco

Százezer forintos ujtási díj - Évi két és félmillió forintos megtakarítás

1958. szeptember 26.

A világ bőripara sok préselt, rücskös felületű felsőbőrt dolgoz fel a közönség azonban inkább a simabőrből készült cipőket kedveli. Mivel jó minőségű nyersbőrrel nem tudták kielégíteni az igényeket, sérült felszínű nyersbőröket is feldolgoztak.

Szalai Rezső, az Újpesti Bőrgyár főmérnöke, Dévai László, a Finombőrök Gyára főmérnöke és Kozma Imre, a Főti Vegyipari FESZ elnöke új eljárást dolgoztak ki a hibás nyersbőrök felhasználására. Az új eljárás lényege, hogy a bőr felületén lecsiszolják a hibákat és műanyag emulziós festékréteggel vonják be. Ezzel a sima boxhoz hasonló, jól szabható és olcsó bőrt lehet előállítani. Műszaki becslés szerint az évi megtakarítás két és félmillió forint. Ez a korrigálási eljárás lehetővé teszi különböző pasztellszínek alkalmazását is a marha boxbőröknél. Az ujtók 100.000 forint jutalmat kaptak. Az eljárást az összes bőrgyárak bevezetik. /MTI/

B 9. kiadás 1958. szeptember 26. 9 óra 25 perco

Jól vizsgálják a Berva kismotor

1958. szeptember 26.

Julius elején három egyetemista indult utnak, hogy bemutassa a Székesfehérvári Vadásztölténygyár és az Egri Finommechanikai Vállalat közös, újfajta segédmotorját, a Bervát. Azóta bejárták a Balkán félszigetet és Törökországban is megfordultak. A tizennyolcezer kilométeres utat a 48 köbcentiméteres Berva kismotorral tették meg. Amerre jártak, a szakemberek mindegyike nagy elismeréssel nyilatkoztak a magyar ipar új gyártmányáról. Nemcsak a Berva motorikus része, hanem a szerelvény is kiállta a nehéz próbát. Legutóbb Szófiából küldtek levelet a Vadásztölténygyárba. Közölték: a jövő héten érkeznek vissza. /MTI/

A minőségi őrnjéretok megalakulása óta megrkéttszereződött az elsőosztályú árú aránya a Szegedi Textilművekben

1958. szeptember 26.

A Szegedi Textilművekben a harmadik negyedév elején romlott az áru minősége, ezért a munka javítására a múlt hónapban társadalmi ellenőrző brigádokat alakítottak. Azóta 13 brigád mintegy ötven tagja - köztük a legjobb dolgozók, a párt, a szakszervezet és a KISZ aktívái - szabad idejében rendszeresen ellenőrzi az üzem munkáját. Eszrevételeiket bejegyzik a naplókba, amit a műszakok állandóan figyelemmel kísérenk. A brigád tagjai a helyes munkafogásokra is megtanítják a dolgozókat. Az őrnjéret igen eredményesnek bizonyult, mert az elmúlt négy hétben lényegesen javult a minőség. Az elsőosztályú fonal aránya, az előző hónaphoz viszonyítva, kétszeresére - kilencről tizennyolc százalékra - növekedett, az osztályon kívüli áru pedig teljesen megszűnt. Ma már naponta kétezer forinttal értékesebb áru készül az üzemben, mint egy hónappal ezelőtt. Ha ezt a szintet továbbra is tartják, évente több mint félmillió forintot nyernek a minőség javításával. A legjobb minőségű fonalat a "C" műszaki dolgozói készítették. Ezzel elsőnek szerezték meg a termelési bizottság november 7. tiszteltetére alapított vándorzászlaját. /MTI/

B lo. kiadás

1958. szeptember 26.

11 óra 10 perc

Két vagon tógazdasági élőponty a hétfégi szükségletek ellátására

1958. szeptember 26.

A Nagyvásártelepre pénteken reggel 132 vagon és 24 tehergépkocsi áru érkezett, ebből 36 vagon vegyes zöldség, 25 vagon burgonya, 10 vagon zöldséppaprika és 60 vagon vegyes gyümölcs.

A földművesszövetkezeti csarnoki zöldséges boltok pénteken reggel 10 félc cikknek az árát mérsékeltek különként 10-40 fillérrel. Így többek között a fejeskáposztát 1.60, a kelkáposztát 1.80, a piros káposztát 2.-, a tisztított karfiolt 2.20-3.20, a salátának való uborkát 1.50, a fehérpaprikát 3.80, a zöldséppaprikát 2.40 forintért árusították. A KÖZERT boltok a paradicsomot 1.- 1.20, a gumós zellert 4.20-4.80 forintért adták. A gyümölcsök közül a birsalma ára 4.-4.80 forintra csökkent, az alexander körtét 4.-5.20, az étkezési borszólót 4.-, az oportó és az őshelló szőlőt pedig 3.40 forintért adták.

A Halkereskedelmi Vállalat a hétfégi szükségletek ellátására péntek reggeltől szombat délig 2 vagon tógazdasági élőpontyot oszt el a szükségletek között. /MTI/

9, 20, 23, 56, 90 a lotto nyerőszámai

1958. szeptember 26.

A lotto 39-ik játékhetére 2,458.310 szelvény érkezett. Így egy-egy nyerőosztályra 921.866 forint nyereség jut. A sorsolást Hódmezővásárhelyen 2.500 néző előtt a sportpályán tartották meg. A szerencsésekről a következő nyerőszámok kerültek ki: 9, 20, 23, 56, 90.

A tárgynyereség sorsolásán a 39-ik játékhetére érkezett szelvények vesznek részt. /MTI/

B 11. kiadás

1958. szeptember 26.

13 óra 10 perc

Anyatelepet állít fel a szekszárdi pinceszövetkezet

1958. szeptember 26.

A szekszárdi pinceszövetkezet a közös tevékenység újabb formájaként anyatelepet hoz létre. Kezdetben háromezeröttszáz négyszögölön szaporítják a nemisított és gyökeres szőlővesszőket, s évenként háromszázezer vesszőt adnak át továbbszaporításra. Ez a mennyiség ötven hold szőlő telepítéséhez elegendő. A szövetkezet tagjai úgy döntöttek, hogy az anyatelepet közösen művelik, a bevétel egy részét felosztják, másik részét pedig a közös vagyon gyarapítására fordítják. /MTI/

Több mint 37 ezer forintért kelt el a Laci - 136 bikát adtak el az Országos Mezőgazdasági Kiállításon

1958. szeptember 26.

Az Országos Mezőgazdasági Kiállításra és Vásárra felhozott állatok közül eddig 136 bika, néhány tehén és üsző, valamint több sertés és juh kelt el. A legnagyobb árt a Herceghalmi Kisérleti Gazdaság Laci nevű bikájáért fizetett a Tenyésztéstudományi Mezőgazdasági Iroda. A szimentáli fejű apróállat 37.184 forintért kelt el. Hasonló árt ért el az ugyanebben a gazdaságban tenyésztett Hettyke nevű borzderes bika, amelyért 36.389 forintot adott a vállalat.

A termelőszövetkezetek közül a büki Lenin csinálta a legjobb vásárt. Három fiatal bikájáért együttesen csaknem 65.000 forintot kapott.

Virág József toponári egyénileg gazdálkodó 91 külleni pontszámú Néci nevű bikáját 24.300 forintért adta el. Az egyéni tenyésztők egyébként összesen 70 bikát értékesítettek az Országos Mezőgazdasági Kiállításon és Vásáron.

A szakemberek elmondották: viszonylag igen csekély volt az eladás és vétel a bemutatott tehenekből és üszőkből. A tenyésztők általában megtartják a kiváló állatokat és ez jó jel a jövőt illetően. /MTI/

B 12. kiadás 1958. szeptember 26. 13 óra 15 perc

Időjárásjelentés

1958. szeptember 26.

A Meteorológiai Intézet jelenti szeptember 26.-án, pénteken 12 órakor:

Lassan javul az idő

Nyugat-Európa nagy részét és Közép-Európában tovább tart a változékony szeles, esős időjárás a szünnet nélkül beáramló oceáni légtömegek hatására. Angliában és Franciaországban azonban anticiklon alakult ki, amely megszünteti a tengeri levegő utánpótlását az Atlanti-óceán felől az európai kontinens fele.

Hozánkban tegnap felhős volt az idő és az ország északi felében 1-2 mm eső is volt. A nyugati határszölen azonban jelentősebb csapadékot mértek: Keszegén 42, Kapuvárott 15, Szombathelyen 13 mm-t. A hőmérséklet nap közben az északi megyékben 20-24, a déli területeken 25-29 fokra emelkedett. Az éjjel 9-14 fokos legalacsonyabb hőmérsékletet észlelték.

Budapesten esütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 17.6 fok volt, a sokévi átlagnál 2.7 fokkal magasabb. Budapestén pénteken 12 órakor a hőmérséklet 14 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, alig változik.

Várható időjárás szombaton estig: Ma erősen felhős idő, több helyen esővel. Holnap keleten felhős, helyenként kisebb futó eső. Hőmérséklet nyugati-északnyugati szél. Az éjszakai lehülés kissé fokozódik. A nappali felmelegedés holnap valamivel erősebb lesz. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 8-11, a legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 16-19 fok között.

Távolabbi kilátások: Több napsütés, hideg éjszaka.

A Duna vizállása Budapestnél pénteken reggel:

264 cm. /MTI/

12-48

B 13. kiadás 1958. szeptember 26. 13 óra 45 perc

1975-re/állami kutoriper termelés, a mesteninek növelésére emel-
kedik - Országos faipari konferencia Sopronban

1958. szeptember 26.

A Faipari Tudományos Egyesület rendezésében pénteken Sopronban az -dy Endre művelődési házban kétnapos országos faipari konferencia kezdődött. A konferencián megjelent dr. Balassa Gyula miniszterhelyettes, az Országos Erdészeti Főigazgatóság vezetője, A.E.Grube, a műszaki tudományok doktora, a Leningrádi Fa-technológiai Főiskola tanszékvezető tanára s a faipar számos kiváló szakembere.

A konferenciát dr. Balassa Gyula miniszterhelyettes nyitotta meg, majd Madas András, az Országos Tervhivatal főosztály vezetőhelyettese a világ fahelyzete és a faipar 15 éves fejlesztési terve címmel tartott előadást. Elmondotta többek között, hogy az 1955-ben elkészült kimutató szerint a világ összes erdőterülete 3,8 milliárd hektár. Ennek a területnek azonban csak egyharmadán van fakitermelés. A korszak tartós emelkedését ezért újabb területek feltárásával fedezni lehet. Az erdők évi bruttó növekedése 2 milliárd köbméterre tehető, a világ fatermelése pedig 1,6 milliárd köbméter körüli. Az európai fatermelés korábban 280 millió köbméter felel az európai erdők évi növekedésének. Az európai fafogyasztáson belül fokozatosan esőkön a tűzifa mennyisége, a régivel csaknem azonos a fűrészáru és a bányafa, míg jelentősen növekszik a papír és a különféle lemezek termelése.

Madas András azt követően hozánk erdőszűrségéről és a fafogyasztásról beszélt. Országunk fafelhasználásának mennyiségét, szerkezetét döntően erdőszűrségünk befolyásolja. Amíg Európa átlagos erdőszűrsége 28,5 százalék, addig Magyarország területének csak 13,5 százalékát borítja erdő s az szükségletünknek csak 53 százalékát fedezi. A fafeldolgozó ipar, a nyersanyagforrások, a szükségletek, a népesség anyagi lehetőségeinek figyelembevételével készítették a távlati tervét úgy, hogy a nyersanyag leggazdaságosabb feldolgozásával, a legkisebb beruházásokkal a legnagyobb értéket állítsák elő. Ezeknek a céloknak megvalósítása érdekében a hároméves terv idején 50.500 hektárral, a 15 éves távlati fejlesztési időszakban pedig csak a gyorsannövő fafajok telepítésével 75.000 hektárral növelik erdőterületüket. Korszerű erdőnevelési eljárásokat alkalmaznak, megjavítják a meglévő erdők összetételét. A távlati tervidőszak első öt évében a fűrészüzemek összes régi gépét kicserélik. Gépésítik a rönkdírekást, a rönktéri szállítást, rendbe hozzák a készáru-tereket, megoldják a korszerű szárítást és tárolást. /folyt.köv./

13-35

B 14. kiadás

1958. szeptember 26.

13 óra 45 perc

/1975-re azfolyt./

1960-ig megszüntetik a kész furnirimportot, ugyanakkor egyidő-re növelik a furnirrönk behozatát. A távlati tervidőszak végére a furnirrönk-importot is megszüntetik. A farostlemezgyártás terén a közel jövőben óriási mértékben haladunk előre, a Mohácsi Farostlemezgyár első és második lépcsőjének befejezése után hazánk 30.000 tonna kapacitásu, európai méretekben is hatalmas modern üzemmel rendelkezik majd. A távlati tervidőszak végére megsokszorozódik az állami butoripar termelése is. 1965-re az állami butoripar termelését a jelenleginek 1.7-szeresére, 1975-re pedig négyszeresére emelik. Ez időre hat új butorgyárat építünk. /MTI/

Téli pihenőre térnek a sétahajók

1958. szeptember 26.

A MAHART közli, hogy a budapesti sétahajó járatokat szeptember 28.-ával megszünteti. /MTI/

Megkezdtek az őszi nagyhalászatot Tatán

1958. szeptember 26.

A tati halgazdaságban megkezdődött az őszi nagyhalászat. A terv szerint a gazdaság 53 tavából 5300 mázsa halat fognak ki, a halászat azonban 300 mázssal többre számítanak. A várható zsákmány többsége egy-két kilós ponty, aminek jelentős részét a bányavidékekre és a fővárosba szállítják, ezenkívül exportálnak is. /MTI/

B 15. kiadás

1958. szeptember 26.

13 óra 55 perc

Milyen ruhákat várt a konfekcióból a jövő év elején?

1958. szeptember 26.

A Ruhaipari Tervező Vállalat termében pénteken délelőtt rendezték meg a jövő év első negyedére tervezett ruhamodellek bemutatóját. A konfekciógyárak, köztük a Május 1., a Tétényi Nőruhagyár, a Minőségi Nőruhaházem, a Vörös Október, a debreceni, a soproni, a zalaegerszegi és a szegedi ruhagyár, valamint a Ruhaipari Tervező Társulat 400 női-, férfi- és gyermekruha modellből álló kollekciót készítettek 1959 első negyedére. Ezek közül az új divítvonalra legjellemzőbb ruhákat sorakoztatták fel pénteken a kereskedelem szakemberei előtt. A bemutatót dr. Bugár János iparigazgató nyitotta meg.

A tavaszi és őszi kiegészítő kollekciót az egyszerű, jól hordható fazonok, a nőies, lágy vonalak jellemzik. Az öv vonalát a derékon, vagy a derék felett alkalmazzák. A trapézvonalú ruhák puha vagy levasalt rakásokkal készültek. A nőruhákat gyakran kiskabátokkal egészítették ki. Továbbra is divatosak a kiskosztümök, amelyek azonban nem mindig testhezállók. -- kabátok között többségben voltak az egyenesvonalú, elegánskabátok köpenyszerűek, nagy gallérral vagy teljesen gallér nélkül. A férfiföltönyökre és felöltőkre is az jellemző, hogy könnyebbek, kidolgozásuk puhább és kényelmesebb. Most különösen nagy választékban tartanak a kereskedelem képviselői előkislány és kisfiú ruhákat. A modellválasztáson kívül bővíteni szándékoznak a méretek számát is. Többféle méretben gyártanak majd serdülőleányka ruhát és fiúöltönyt. /MTI/

Holdenkint 20 mázsa szőnyeget öntözött sziki legelőkről

1958. szeptember 26.

A kopár, szikes kiskunsági legelőket fokozatosan az állattenyésztés szolgálatába állítják. Kunszentmiklós környékén az elmúlt évben kísérletképpen öntözni kezdték a gyenge fűhozamu legelőket. Az eredmény: az idén holdenkint 20 mázsa szőnyeget kaszáltak le, s utána még bőven talált az állat harapnivalót. A kedvező tapasztalatok alapján jelenleg már 350 holdnyi területen öntözik a sziket, s jövőre a legeltetési bizottságok újabb területeket vonnak öntözés alá. Akasztó községben a legeltetési bizottság csövekkel vezeti a vizet a legelő le távolabb eső részére, s árasztással növeli a fűhozamot. A tervek szerint tavaszra további 320 holdon hasznosítják ilyen módon a sziket. /MTI/

13-35

MTI BELFÖLDI HIREK

B 16. kiadás 1958. szeptember 26. 14 óra — perc

Uj technikai megoldásokkal készült cipőmodelleket mutatott be a Lendület Ksz

1958. szeptember 26.

A Lendület Cipőkészítő Kisipari Szövetkezet főleg exportra dolgozik. Ebben az évben 86.000 pár cipőt szállít külföldi megrendelőknek. Legújabb cipőmodelleket pénteken díszlőtt mutatta be a szakembereknek és a kereskedelen képviselőinek. A bemutatón hatvannál több újfajta cipőt készítettek, melyek között több új technikai megoldást találhatunk. Legérdekesebb a talpbélés nélküli teljesen összehajtható talpu, könnyű lábbeli, amely a lábizom hajlatához igazodik. Ezt a megoldást mind a férfi, mind a női cipőknél alkalmazták. Ujasság még az ugynevezett tojás-sarku cipő, amelyben könnyű a járás. Az új cipőmodelleket a T. NNIMPEX Kúkereskedelmi Vállalat a közel jövőben Belgiumba, Nyugat-Németországba és Ausztriába is kiviszi. A szövetkezet gyártmányai közül a jövő évben 100.000 pár cipőt, a következő évben pedig 200.000 párat exportálnak. /MTI/

A szövetkezés története Baranyában című könyv jelent meg Pécsett

1958. szeptember 26.

Érdekes, országos viszonylatban is uttörő könyv került ki pénteken a pécsi Szikra nyomdából. A száz oldalas könyvecske címe: "A szövetkezés története Baranyában, szerzője pedig Tenkely Miklós, a MESZÖV szövetkezetpolitikai osztályának munkatársa. A mű első része egy nagyobb, háromrészes munkának, amely a megye szövetkezeteinek történetét dolgozza fel kezdettől napjainkig. Az első rész sok érdekes adatot tartalmaz a száz évvel ezelőtt alakult vízrendészeti társulatokról, a régi hitel- és tejszövetkezetekről, s arról, miként kaparintották meg ezek vezetését a magyar falvak akkori urai: grófok, földesurak, kulákok, kupecsek. A szövetkezés története Baranyában második és harmadik része rövidesen szintén sajtó alá kerül. /MTI/

13-35

MTI BELFÖLDI HIREK

B 17. kiadás 1958. szeptember 26. 14 óra — perc

Julius óta huszennyolc tervelőszövetkezet alakult Baranyában

1958. szeptember 26.

A Baranya megyei tanács végrehajtó bizottsága legutóbbi ülésén megvizsgálta a tervelőszövetkezetek helyzetét. Az ülésen tizenegy új közös gazdaság működési engedélyt kaptak jóvá, köztük négy növénytermelő szövetkezetét. Ezzel együtt Baranyában Julius 1. óta összesen 28 új tervelőszövetkezet alakult, 5200 hold fölterületen.

Az ülésen Várkonyi József, a megyei tanács mezőgazdasági osztályának vezetője beszámolt a szövetkezeti mozgáson szerzett tapasztalásokról és feladatiról. Elmondta, hogy a nyár folyamán huszonnégy alkalommal rendezték a megyében szövetkezet-látogatást és ezeken mintegy 1100 dolgozó paraszt vett részt. A meglátogatás legjobb eredményei a pécsi és a pécsváradai járásban születtek, ahol Julius 1. óta hét-hét új közös gazdaság alakult. Az osztályvezető felhívta a figyelmet: ne hagyják magukra a fiatal tervelőszövetkezeteket. Helyes példát mutat a pécsváradai járás, ahol szakbizottságokat alakítottak és ezek segítenek a közös gazdálkodás megindításában. Közölte, hogy az országban először Baranyában alakultak növénytermelő szövetkezetek és ezek iránt különösen a középparasztság körében nagy az érdeklődés. Jelenleg már tizenhárom ilyen szövetkezet működik. Helyenkint azonban idegenkednek ettől a formától, sőt ellenzik a vezetőket. A végrehajtó bizottság ezzel szemben ismételtén kijelenti: helyesli a növénytermelő szövetkezetek alakítását és támogatja azokat. /MTI/

Négyezer holdon zöllell az őszi árpa Vas megyében

1958. szeptember 26.

Vas megyében az idén a gépek segítséggel időben, jól előkészített mezőre került az őszi árpa. A vetésterület nagy részén már kikelt és zöllell a takarmánygabona, a hónap végén mintegy 4000 holdon sorol a vetés. Az árpavetés különösen a cellősművi járásban szőpök, ahol a legkorábban került fölbe a mag. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 18. kiadás

1958. szeptember 26. 11 óra 11 perc

A négy-öt éves rizstelepekről is jó termést aratnak Szolnok megyében

1958. szeptember 26.

Szolnok megye állami gazdasági, termelőszövetkezesei és szakosportjai az idén több mint tizenhátezer holdon termesztették rizst. A közös gazdaságok és a szakosportok kisebb parcelláin jórészt befejeződött az aratás, és sok helyütt már csépelnek. A termelőszövetkezetek átlag tizenöt hektár holdenkénti termést tekintenek be, s a jó talajművelés eredményeként még a négy-öt éves rizstelepekről is 13-14 nézéses termést aratnak. Az állami gazdaságok nagyterjedésű rizsföldjein az idén már gépesítették az aratás jórészt: a jól felszállt földeken egy-egy aratógép naponta nyolc-tíz holdat vág le. Az ország legnagyobb rizstelepén, a Tiszasülyi Állami Gazdaság ötezer holdján tizenöt aratógépet állítottak munkába, s eddig több mint négyezer holdról vágták le a termést. /MTI/

November 7.-re minden őszi munkával elkészülnek az Igási-uti Állami Gazdaságban

1958. szeptember 28.

A Csongrád megyei Igási-uti Állami Gazdaság dolgozói a Nagy Októberi Szocialista Forradalom méltó megünnepléséért olyasmire vállalkoztak, amire még nem volt példa a gazdaság történetében. Ugy döntöttek: november 7.-ig minden őszi munkával, még a mélyszántással is elkészülnek. A feladat nem könnyű. A rendkívül száraz földben csak fáradságos munkával, többszöri hengerezéssel és tárcsázással tudnak jó magágot készíteni. A legnagyobb erőpróbát mégis az őszi mélyszántás korai befejezése jelenti. Ezzel a munkával más években csak decemberben szoktak elkészülni. Akadály is gördült munkájuk elé, mert a két láncotlappes traktor közül az egyik törés miatt üzemképtelen. Kurai István és Evanics István traktorosok ezért úgy döntöttek, hogy a másik láncotlappes két műszakban, éjjel-nappal szántanak. Az eredmény máris szánóttevő: az ezernégyezer holdnak több mint a felét felszántották. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 19. kiadás

1958. szeptember 26. 14 óra 30 perc

Külföldi zenei versenyek magyar díjnyertesének és zsűritagjainak beszámolója

1958. szeptember 26.

Mint ismeretes, fiatal művészeink nemrégiben több külföldi, romániai, belgiumi, nyugatnémetországi zenei versenyen számos díjat nyertek. Hazatérve sikeres külföldi koncertjeikről, pénteken délelőtt a Kulturális Kapcsolatok Intézetében számoltak be tapasztalataikról, élményeikről.

Kadosa Pál, a Zeneművészeti Főiskola tanára a liege-i zenei verseny magyar zsűritagja elmondta, hogy a Weiner-vonósnégyes megérdemelten nyerte el a második díjat, s csupán az választotta el az első díjtól - amelyet egyébként nem adtak ki, - hogy nem volt annyival jobb a többi kvartettnél, mint három sztetendővel ezelőtt a Vlach-vonósnégyes. A Várkonyi-vonósnégyes is jól indult, de később érződött rajtuk a fáradtság és a versenyben lemaradtak.

Rudas Imre főiskolai tanár, a müncheni zenei versenyre kísérte el a fiatalokat. Elmondotta, hogy a két II. díj, - itt sem adták ki az első - oka a bajor rádió takeréskodása volt, művészeink megérdemelték volna az első díjakat is. Gabos Gábor, aki a darmstadti versenyen második helyezést ért el, arról beszélt, hogy ebben a városban minden évben rendeznek modern zenei fesztivált. A versenyzők nagy hányada Bartók műveket választott. Sok furcsaságot is tapasztalt, például elhangzott egy dú, egy dúc fuvolára és magnetofon szalagra. Mint kiírta, a szalagon elektronikus zene volt, amelyet a terem különböző pontjain elhelyezett hangszórókból közvetítettek. Két nyugati művész úgy adott elő egy zongorakettőt, hogy közben különböző szerszámokkal pengették a hurokat, ütötték a zongora fáját, sipokba fújtak, s egy vekkerrel csengettek. Számuk derűtlenségbe fulladt. A továbbiakban elmondotta, milyen jó hatást keltett nyugati művésztársaiiban az a tény, hogy a Magyar Kulturális Kapcsolatok Intézetének ösztöndíjával utazott ki. Ő is, mások is elmondották, hogy kinti szereplésük alapján számos meghívást kaptak koncertezésre, lemezfelvételre, szereplésre a külföldi rádiókban és televíziókban.

A Weiner-vonósnégyes egyik tagja, Székács János Weiner Leó általuk előadott művének osztályon sikeréről beszélt. A nyugati művészek nagy érdeklődéssel vették körül őket, s nagyon meglepődtek, amikor megtudták, hogy a magyar művészek nem saját költségükön, hanem államköltségen jöttek el Belgiumba, sőt a versenyek idejére fizetéses szabadságot kaptak. /folyt.köv./

14-10

B 20. kiadás 1958. szeptember 26. 14 óra 30 perc

/Külföldi zenei versenyekek....foly/

Általános tapasztalatként szürték le a fiatal művészek, hogy ezek a nemzetközi versenyek nagy jelentőségűek a magyar zenekultúra külföldi megismertetése szempontjából, s a nyugati országokban számos olyan tévhitet oszlattak el, amelyeket egyes propaganda szervek tudatosan terjesztenek. /MTI/

Átutazott Budapesten N.A. Muhitgyinov, az SZKP Központi Bizottsága Elnökségének tagja

1958. szeptember 26.

Pénteken délelőtt átutazóban Budapesten időzött N.A. Muhitgyinov, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottsága elnökségének tagja, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Nemzeti-ségi Tanácsának elnöke. A szovjet államférfi Kairóból hazatérőben érkezett hazánkba, az Egyesült Arab Köztársaságba Nasszar elnök személyes vendégeként látogatott el.

Fogadtatására a Ferihegyi repülőtéren megjelent Fock Jenő, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára, Szilágyi Dezső és Szurdi István, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezetői, Szarka Károly külügyminiszterhelyettes, Némety Béla, a Külügyminisztérium osztályvezetője. Jelen volt J.I. Gromov, a Szovjetunió budapesti nagykövete, és Abd El-Hamid Nafch Zade, az Egyesült Arab Köztársaság budapesti nagykövete.

N.A. Muhitgyinov és a fogadtatására megjelent személyiségek szívélyes, baráti beszélgetést folytattak, majd a szovjet államférfi megismerkedett a magyar főváros néhány nevezetességével. /MTI/

B 21. kiadás 1958. szeptember 26. 14 óra 40 perc

Félmilliárd forint hasznot hajtottak tíz év alatt a bányászok ujitásai

1958. szeptember 26.

A bányák ujitói, feltelvéi és kiváló dolgozói pénteken a Nehézipari Minisztériumban egéssznapos tanácskozáson vitatták meg az ujitómozgalom tíz éve alatt elért eredményeiket, jelenlegi problémáikat és jövőbeni feladataikat. Mundi József, a Bányászati Dolgozók Szakszervezetének titkára nyitotta meg a tanácskozást.

Lévárdy Ferenc, a nehézipari miniszter első helyettese számolt be arról a nagy fejlődésről, amelyet a bányászok ujitási mozgalma tíz év alatt elért. A szénbányászok, az érc és ásványbányászok 62.500 ujitást nyújtottak be a tízéves időszakban. Ebből 18.400-at fogadtak el és 15.600-at be is vezettek. Az utóalkuláció szerint értékelt javaslatok népgazdasági haszna 252 millió forint. Az eszméileg becsült ujitásokkal együtt a gazdasági nyereség ennek legalább kétszerese, tehát körülbelül félmilliárd forint. A javaslattevőknek 10.5 millió forint ujitási díjat fizettek ki. Az ujitómozgalomnak köszönheti a bányászat a többi között az F-4-es fejtő-reakodó gépet, ennek tökéletesített változatát, az F-5-öt, a Kóta-féle kistrakodót, a Hidasi-féle rakodót, a Varga-féle különleges furóvitlát, a Koós-féle farblovitlát, amelyek sokmillió forintos hasznot hajtottak a népgazdaságnak.

Elismeréssel szólt a Mőgrádi Szénbányászati Tröszt ujitási munkájáról, ujitási előadójáról eredményes tevékenységéről. Az ujitási előadók általában jól dolgoznak Várpalotán, Ozdon, a Középdunántuli Trösztnél, Dorogon, Borsodban és a Hidasi Vállalatnál, azonban nem ártana még többet foglalkozni az ujitókkal. Felhívta a trösztöket, tartózkodjanak attól, hogy helytelenül értelmezett taktikákból csökkentsék a közreműködői díjakat és ezzel hátráltassák a mozgalom fejlődését. A javaslatok bevezetésének gyorsítását, a tapasztalatosere szélitását az utóalkuláció fejlesztését, sürgette ezután és hangsúlyozta, hogy ujitómozgalmat az üzem és a vállalat legfontosabb feladatainak megoldására kell felhasználni. A legszigorúbban járjanak el azokkal szemben, akik megszegik az ujitási rendeletet. Gondoskodni kell az ujitásokat elbírálnók és az ujitási előadók képzéséről.

Tartalmas vita indult a beszámoló nyomán. A felszólalók számos javaslatot tettek, hogyan lehetne a bányászat ujitómozgalmát még szélesebbkörűvé, még eredményesebbé tenni.

Felszólalt Varga György, a SZOT titkára is. Hangsúlyozta: a tízedik évforduló alkalmából rendezett tanácskozások célja /folyt. köv./

11:30

MTI BELFÖLDI HIREK

B 22.kiadás

1958. szeptember 26. 11 óra 30 perc

/Félmilliárd forint....folyt.

nemosak az ünneplés, hanem az, hogymegmutassák, merre haladjon tovább a mozgalom. Erre kell felhasználni a jelenlegi tanácskozást. Járuljon hozzá az ujtó mozgalom a műszaki fejlődéshez, a dolgozók élet-színvonalának emeléséhez. Az ujtók törjék a fejüket, hogyan tehetnék olcsóbbá a szénst, az olajat, miként növelhetnék fűtőértékét.

A tanácskozás végeztével negyven küldöttet választottak az ujtók és feltalálók II. országos tanácskozására. Végül Lévárdy Ferenc kitüntetést és jutalmat adott át a legjobb ujtóknak, ujtási előadóknek. Huszonnégven a Bányászat kiváló dolgozója kitüntetésben részesültek, harmincan pedig pénzjutalmat kaptak. /MTI/

Az MTI Fotó szeptember 26.-i képanyaga

1958. szeptember 26.

Az Országgyűlés új ülészeké

A Bartók-fesztivál külföldi részvevői megtekintették a Bartók hagyományokat a Tudományos Akadémián

A Fémáru és Szerszámgyárban elkészült az DU 500-as esztergapad prototípusa

A filmszakma államosításának 10. évfordulója alkalmából az "Édes Anna" című új magyar film díszbemutatója az Uránia Filmszínházban
A Magyar-Szovjet Baráti Társaság énekcorának bemutatkozó előadása Ösbemutató a Szegedi Nemzeti Színházban, Visky-Baróti: Juvenália
A Cséri telep régen és ma.

NPK: Képek a baráti hadseregek I. nyári szpartakiadjáról Lipcsében
Német szakszervezetek versenye

Új táskarádió a lipcsei őszi vásáron

A stassfurti Stern Radio gyár találkozóra hívja a Telefunken gyár munkásait

Lengyelország: Kínai-amerikai nyelvköveti tárgyalások Varsóban

Svédország: Képek a stockholmi súlyemelő világbajnokságról

Kína: A kínai mezőgazdaság fejlesztése

Szovjetunió: Kozlov miniszter-lékhelyettes fogadta a szudáni parlamentari küldöttség tagjait /rádiófotó/

Ünnepi est Moszkvában a szovjet-albán barátság jegyében /rádiófotó/

Amerikai mezőgazdasági küldöttség a szovjetunióban /rádiófotó/

Ipari képek

/MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 23.kiadás

1958. szeptember 26. 11 óra 30 perc

Tanácskozást tartottak a nyoma- és papíripar ujtói és kiváló dolgozói

1958. szeptember 26.

Szakszervezetük székházába pénteken tanácskozásra hívták össze a nyoma- és papíripar legkiválóbb dolgozóit, ujtóit. Terényi László, a szakszervezet főtitkára értékelte a két iparág ujtómozgalmanak munkáját és elmondotta, hogy 1949-től 1958 első feléig a nyomaiparban 15.396 ujtást nyújtottak be, amelyek közül 6.778-at vezettek be. Ujtási díjként csaknem kétnmillió forintot fizettek ki, s az ujtásokkal elért népgazdasági eredmény megközelítette a 15 millió forintot. Ez idő alatt a papíripar 14.900 ujtási javaslatot kapott és gazdasági eredményük itt is meghaladja a 15 millió forintot.

Számos nagyjelentőségű ujtás született a nyoma- és papíriparban. Ezek között szerepel a magnetofon-szalag hazai gyártása, amelyet az Ozella Gyárban állítottak meg. A találmány alapján évenként mintegy 2 millió forint értékű magnetofonszalagot gyártanak. A nyomaiparban bevezetett ujtások közül egyik legjelentősebb a fűzés nélküli könyvgyártás. A nyomaiparban különböző ujtásokkal törekednek a műanyagfelhasználás elterjesztésére, a könyvkötésnél például a PVC felhasználására.

A tanácskozás részvevői szakáganként két csoportban vitatták meg az ujtók és feltalálók tevékenységét, feladataikat a mozgalom szélesítésében. Elmondták, hogy több segítséget várnak a szakszervezettől: jobban szervezzék meg az ujtások hasznosítását, s azt, hogy az egyik üzemben jól bevált találmányt rövid időn belül honosítsák meg mindenütt, ahol arra lehetőség van. A nyomaiparban a dolgozóknak nem elegendő 10 százaléka, a papíriparban 15 százaléka ujtó és erre törekedzenek, hogy az ujtómozgalom a dolgozók nagy tömegeinek ügyvévé váljon.

A jelenlevők végeztül megválasztották az ujtók és feltalálók második országos tanácskozásának küldötteit. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 22.kiadás

1958. szeptember 26. 11 óra 30 perc

/Félmilliárd forint....folyt.

nemosak az ünneplés, hanem az, hogymegmutassák, merre haladjon tovább a mozgalom. Erre kell felhasználni a jelenlegi tanácskozást. Járuljon hozzá az ujitó mozgalom a műszaki fejlődéshez, a dolgozók élet-szintvonalának emeléséhez. Az ujitók törjék a fejüket, hogyan tehetnének olcsóbbá a szénét, az olajt, miként növelhetnék fűtőértékét.

A tanácskozás végeztével negyven küldöttet választottak az ujitók és feltalálók II. országos tanácskozására. Végül Lévárdy Ferenc kitüntetést és jutalmat adott át a legjobb ujitóknak, ujitási előadóknek. Huszonnég-en a Bányászat kiváló dolgozója kiüntetésben részesültek, harminceen pedig pénzjutalmat kaptak. /MTI/

Az MTI Fotó szeptember 25.-i képanyaga

1958. szeptember 26.

Az Országgyűlés új ülészsaka

A Bartók-fesztivál külföldi részvevői megtekintették a Bartók hagyományokat a Tudományos Akadémián

A Fémáru és Szerszámgépgyárban elkészült az DU 500-as esztergapad prototípusa

A filmszakma államosításának 10. évfordulója alkalmából az "Édes Anna" című új magyar film díszbemutatója az Uránia Filmszínházban

A Magyar-Szovjet Baráti Társaság énekkorának bemutatkozó előadása

Ösbemutató a Szegedi Nemzeti Színházban, Visky-Baróti: Juvonália

A Cséri telep régen és ma.

NK: Képek a baráti hadseregk. nyári szportakiadjáról Lipcsében
Német szakszervezetek versenye

Uj táskarádió a lipcsei őszi vásáron

A stassfurti Stern Radio gyár találkozóra hívja a Telefunken gyár munkásait

Lengyelország: Kínai-amerikai nyaköveti tárgyalások Varsóban

Svédország: Képek a stockholmi súlyemelő világbajnokságról

Kína: A kínai mezőgazdaság fejlesztése

Szovjetunió: Kozlov miniszterelnökhelyettes fogadta a szudáni parlamentari küldöttség tagjait /rádiófotó/

Ünnepi est Moszkvában a szovjet-albán barátság jegyében /rádiófotó/

Amerikai mezőgazdasági küldöttség a szovjetunióban /rádiófotó/

Ipari képek

/MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 23.kiadás

1958. szeptember 26. 10 óra 30 perc

Tanácskozást tartottak a nyomda- és papiripar ujitói és kiváló dolgozói

1958. szeptember 26.

Szakszervezetük székházába pénteken tanácskozásra hívták össze a nyomda és papiripar legkiválóbb dolgozóit, ujitóit. Terényi László, a szakszervezet főtitkára értékelte a két iparág ujitómozgalmának munkáját és elmondta, hogy 1949-től 1958 első feléléig a nyomdaiparban 15.396 ujitást nyújtottak be, amelyek közül 6.778-at vezettek be. Ujitási díjként csaknem kétféle forintot fizettek ki, s az ujitásokkal elért népgazdasági eredmény megközelítette a 15 millió forintot. Ez idő alatt a papiripar 14.900 ujitási javaslatot kapott és gazdasági eredményük itt is meghaladja a 15 millió forintot.

Számos nagyjelentőségű ujitás született a nyomda- és papiriparban. Ezek között szerepel a magnetofon-szalag hazai gyártása, amelyet az Ozeil Gyárban állítottak meg. A találmány alapján évenként mintegy 2 millió forint értékű magnetofonszalagot gyártanak. A nyomdaiparban bevezetett ujitások közül egyik legjelentősebb a fűzés nélküli könyvgyártás. A nyomdaiparban különböző ujitásokkal törekednek a műanyagfelhasználás elterjesztésére, a könyvkötésnél például a PVC felhasználására.

A tanácskozás részvevői szakáganként két csoportban vitatták meg az ujitók és feltalálók tevékenységét, feladataikat a mozgalom szélesítésében. Elmondták, hogy több segítséget várnak a szakszervezettől: jobban szervezzék meg az ujitások hasznosítását, s azt, hogy az egyik üzenetben jól bevált találmányt rövid időn belül honosítsák meg mindenütt, ahol erre lehetőség van. A nyomdaiparban a dolgozóknak nem egészen 10 százaléka, a papiriparban 15 százaléka ujitó és erre törekednek, hogy az ujitómozgalom a dolgozók nagy tömegeinek ügyvéivé váljon.

A jelenlevők végeztével megválasztották az ujitók és feltalálók második országos tanácskozásának küldötteit. /MTI/

B 24. kiadás 1958. szeptember 26. 15 óra 45 perc

Országos nőtanácskozás a MEDOSZ-ban

1958. szeptember 26.

A Mezőgazdasági és Erdészeti Dolgozók Szakszervezete megyei nőtanácsainak küldöttei, a megyei bizottságok és nőbizottságok elnökei pénteken országos tanácskozásra gyűltek össze a szakszervezet székházában. Megjelentek a tanácskozáson Halász József, a MEDOSZ főtitkára, a Szakszervezetek Országos Tanácsa, továbbá a Magyar Nők Országos Tanácsa és a Magyar Vöröskereszt küldöttei. Tasnádi Józsefné, a MEDOSZ elnökhelyettese nyitotta meg a tanácskozást, majd Szabó Istvánné, a MEDOSZ Országos Nőbizottságának titkára tartott vitaindító előadást. Ismertette a több mint fel évszázados magyar nőmozgalom harcos múltját, ma is elevenen ható hagyományait, választa a nőknek a felszabadulás óta gyökeresen megváltozott jogi, társadalmi helyzetét, munkaviszonyuk megjavulását, valamint azokat a feladatokat, amelyek a SZOT XIX. és a MEDOSZ

II. kongresszusa határozatainak végrehajtásában a nőbizottságokra hárulnak. A mezőgazdasági üzemekben dolgozó nők szervezeti munkájáról és további feladatairól szólva elmondotta többek között, hogy a mezőgazdasági üzemek dolgozóinak 35 százaléka nő, jelenleg körülbelül 100.000 nő dolgozik a különböző mezőgazdasági üzemekben. A szakszervezeti bizottságok és nőbizottságok munkájának eredményeképpen országosan ma már 158 nőbizottság, 113 nőfelelős segíti a szakszervezetet munkájában. A szakszervezeti nőbizottságoknak igen fontos szerepe van egyrészt a nődolgozók gondolkodásának, politikai, kulturális és műszaki fejlődésének alakításában, másrészt a nődolgozók jogainak védelmében az életkörülményeiket könnyítő intézkedések gyakorlati megvalósításában.

A mezőgazdaságban dolgozó nők politikai, szakmai fejlődésének segítésében különösen sok még a tennivaló - hangsúlyozta az előadó a továbbiakban. Elmondotta, hogy jelenleg a szakszervezet 213 művelődési otthonában 11 normál és 304 keskenyfilm-gép, 44 Dia-vetítőgép, továbbá 3700 rádió, 15 televízió, valamint 654 könyvtárban 265.000 kötet könyv szolgálja a nők képzését, politikai, kulturális és szakmai ismereteik gyarapítását. Végül részletesen beszámolt arról a munkáról, amellyel a megyei nőbizottságok a mezőgazdasági üzemekben dolgozó nőket, a terhesség idején, továbbá a csecsemőgondozásban, a gyermeknevelésben, valamint a házimunkák könnyítése révén hathatósan segíthetik.

A beszámolót megszámú hozzászólás, élénk vita követte. /MTI/

--

B 25. kiadás 1958. szeptember 26. 15 óra 45 perc

Ankét az ipar villamosenergiaellátásáról

1958. szeptember 26.

A Magyar Elektrotechnikai Egyesület villamosenergia szakosztálya pénteken délelőtt kétnapos ankéttra hívta össze a szakembereket, hogy megtárgyalják az ipar villamosenergia ellátásával kapcsolatos kérdéseket.

A tanácskozást Csenterics Sándor nehézipari miniszterhelyettes nyitotta meg. Beszédében a villamosenergia termelők és az ipari fogyasztók tervszerű együttműködésének fontosságát méltatta. Hangsúlyozta, hogy az együttműködő erőműrendszerben mind a villamosenergia közhasznú erőművei, mind a bedolgozó ipari erőművek a legnagyobb gondossággal azonos módon készüljenek fel a téli csúcsterhelésre.

A megnyitó után Kerényi Á. Ödön, a Nehézipari Minisztérium villamosenergiaipari igazgatóságának főmérnöke a villamos-teljesítménygazdálkodás az évi eredményeit és feladatait ismertette. Előadása bevezető részében foglalkozott a tervszerű villamosenergia-gazdálkodásról szóló minisztertanácsi rendelettel, amely kimondja, hogy a rendelkezésre álló kapacitásból elsősorban a lakosságot kell kielégíteni. A teljesítmény-gazdálkodási rendszer az 1956 évi ellenforradalom időszakában állta ki a tűzpróbát, amikor az együttműködő erőművek dolgozói a sztrájkok közepette is kielégítették az igényeket. Az együttműködő energiarendszer kapacitása 1949-től 1953-ig 615 megawatttról az importtal együtt 805 megawatttra nőtt, terhelése pedig 437 megawatttról 779 megawatttra emelkedett. Rohamosan növekszik évenként a lakosság és a kisfogyasztók igénye. A hároméves terv időszakában ismét ki kell használni az ipar csúcs-csökkentési lehetőségeit. A vizsgálatok szerint a csúcsot közel 60 megawattal lehet csökkenteni, ami például az Inotai Erőmű teljesítőképességének felét teszi ki.

Az energiatermelők és fogyasztók összefogásával biztosítható lesz a villamosenergia-ellátás zavartalansága a hároméves terv ideje alatt. Az iparnak segítséget kell nyújtani az erőművek építése és a hálózat javítása érdekében, hogy a szükséges villamosenergia ne csak mennyiségben, hanem megfelelő minőségben jusson el a fogyasztókhoz.

Az ankét első napján dr. Lázár Péter, a Fehérvári és Gépipari Minisztérium energiaosztályának csoportvezetője tartott még előadást, amelyben az ipar villamosenergia szükségletéről számolt be. /MTI/

15-30

B 25. kiadás 1958. szeptember 26. 15 óra 55 perc

Megbüntetik a leltári többletre sokszoros kereskedelmi dolgozókat - Az áruromlást és a selejtvesztéseket felmerülésükkor kell elszámolni

1958. szeptember 26.

A Központi Népi Ellenőrzési Bizottság országos vizsgálatot rendezett. A nagy- és kiskereskedelmi vállalatoknál ellenőrizték a készletek minőségi és mennyiségi megővésének körülményeit. Megállapították, hogy a nagy- és kiskereskedelemben az árutárolás feltételei nem megfelelőek. Az áruromlás, az értékvesztés keletkezésében közrejátszik a zsúfoltság és nem egy esetben a raktárak teljes hiánya. Az ellenőrök feltárták, hogy sokhelyütt a meglévő raktárak karbantartását is elmulasztják és nem használják ki legcélszerűbben a raktárteret.

A tényleges áruromlás mértéke - a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság megállapítása szerint - sokkal több a vállalati mérlegekben kimutatott összegnél. A mérlegekben nem egyszer nem tartalmazzák az áruromlásból származó teljes veszteség összeget. Ez annak tulajdonítható, hogy leértékelést és a selejtvesztést nem folyamatosan végzik, amint az kötelező, hanem megvárják a következő leltárt, amikor a selejtvesztéseket a többletekből eltüntethetik.

A belkereskedelmi miniszter utasításában újonnan szabályozta, hogy az áruromlásokat és selejtvesztéseket azonnal a felmerülésükkor le kell írni. Azokat a dolgozókat, akik ezt a rendelkezést megszegik és a leírásokat a következő leltár eredményeitől teszik függővé, fegyelmi úton vonják felelősségre.

Az áruátvétel hiányosságait is feltárta az országos ellenőrzés. Jelentésükben rámutatnak: a hibák előidézője, a minőségi átvétel mellőzése, mert a boltok vezetői csak a mennyiség ellenőrzésére szorítkoznak. Ez többek között annak tulajdonítható, hogy a kiskereskedelem nem rendelkezik szabványokkal és mintadarabokkal. A minisztérium utasította a nagykereskedelmi vállalatokat, hogy ezeket a segédeszközöket mielőbb juttassák el a kiskereskedelemhez. A Belkereskedelmi Minisztérium lakosság szolgálatában hozott rendelkezés rövidesen éreztetik hatását, mert a vásárlóhoz minőségileg kifogástalan árut juttatnak el. /MTI/

15.40

B 27. kiadás 1958. szeptember 26. 16 óra 10 perc

Kedvezően érezteti hatását a kormány mezőgazdasági ár- és hitelpolitikája - A Magyar Nemzeti Bank kimutatása az állami gazdaságok, termelőszövetkezetek és gépállomások gazdálkodásáról

1958. szeptember 26.

A Magyar Nemzeti Bank mezőgazdasági hitelbiztosítója elkészítette jelentését az állami gazdaságok, a termelőszövetkezetek és a gépállomások gazdálkodásáról. A jelentés megállapítja, hogy a mezőgazdaság állami irányításának rugalmas módszerei, a kormány új ár-, felvásárlási-, adó- és hitelpolitikája, továbbá a mezőgazdaság kedvező anyagi és műszaki ellátása javuló feltételeket teremtett a gazdálkodás számára. A termelőszövetkezeti gazdálkodás részére nyújtott számottevő anyagi eszközök nagymértékben fokozták a nagyüzemi gazdálkodás fejlődését. A termelőszövetkezetek 1958 első felében ötszörannyi műtrágyát vásároltak, mint a múlt év hasonló időszakában, amelyben igen nagy szerepe van a műtrágya-vásárlással kapcsolatos kedvezményeknek. A jelek arra mutatnak, hogy ebben az évben a termelőszövetkezetekben a műtrágyafelhasználás eléri a holdankénti egyházasát.

Növekedtek a mezőgazdaság üzemeltetett állóeszközei. Az állami gazdaságok mintegy 217 millió, a termelőszövetkezetek pedig 206 millió forintot költöttek beruházásra az első félévben. Az egyéni gazdaságoknál kisebb értékű beruházásokkal telepítések történtek, kisebb mezőgazdasági gépeket szereztek be, kutakat építettek, javították a tenyészállatok minőségét.

Tovább javult a mezőgazdaság gépesítése. Jelenleg mezőgazdaságunkban 26.722 traktor működik. A gépállomások gépparkja az első félévben a többi között 80 szántótraktorra, 430 eséplőgéppel, 34 aratógéppel, 600 univerzál traktorra, 130 járvésilőzővel, 300 pótkocsival, 9 kombájnnal, 1.680 nagyobb munkagéppel gyarapodott. A termelőszövetkezetek 1.100 traktort rendelkezők. Előreláthatólag az év végéig jóval több gépi munkát végeznek el a gépállomások, a termelőszövetkezeteknél, mint tavaly.

A mezőgazdaság munkaerőhelyzete általában kedvező, az állami gazdaságoknál is lényegesen enyhült a munkaerőhiány. A gazdálkodás feltételeinek javulása ellenére az igen kedvezőtlen időjáráskövetkeztében a növénytermelésben jelentős terméskiesések mutatkoznak.

A jelentés megállapítja, hogy a hitelezéseknél különös figyelmet fordított a Nemzeti Bank a gyenge és az újonnan alakult termelőszövetkezetekre. A járási tanácsokkal közösen felülvizsgálták az újonnan alakult, vagy gyengén működő szövetkezeteket és intézkedési terveket dolgoztak ki munkájuk segítésére. Az év közben, főleg állami tartózkodáson eddigi földnélküli parasztokból alakult termelőszövetkezeteknek 2-4 éves lejáratú hitelt folyósítottak. /folyt.köv./

B 28. kiadás

1958. szeptember 26.

/Kedvezően érezteti hatását....folyt./

Rövidlejáratu hitelt nyújtottak több olyan esetben is, amikor a betakarítási gépi munkák kiemelésére a gyökér- és gyenge termelészövetkezetnek nem állt rendelkezésére megfelelő összege.

Évközben kiderült, hogy a tsz-ek több tenyész-állatra tartanak igényt, mint amennyit a kormányhatározatban előirányoztak. Ezért az eredeti 150 millió forintos hitelkeretet 75 millió forinttal felmentették. A tsz-beruházásokra szánt 378 millió forint hitelt és állami támogatást 50 millió forinttal bővítették. Az építkezések megfelelő ütemben haladnak, az anyagellátás általában kielégítő, hiány csak tetőfedőanyagoknál és faárknál mutatkozik.

A géppáronások áttérése az önálló elszánolás módszerére bevált. A tavaszi időnytervet loc. 6, nyári tervüket pedig loc. 1 százalékra teljesítették. /MTI/

A két-háromszor nagyobb szőlőtermés titka - Érdekes szőlőkezelési bemutató lesz a Szőlészeti Kutató Intézetnél

1958. szeptember 26.

A Szőlészeti Kutató Intézet budapesti, kecskeméti, badacsonyi, pécsi és tolecsvai kísérleti gazdaságában évek óta végez szőlőmetszési és kezelési kísérleteket dr. Morzsányi Kálmán. Az immár évtizedes kísérleti eredmények ezt bizonyítják, hogy a szokványosan metszett és kezelt szőlőkhöz képest a tőkék biológiai adottságait alapulve új, egyszerű metszés- és kezelési eljárás révén a kísérleti tőkék két-háromszoros, de gyakran három-négyszeres termés hoznak ővről-ővre, s a hatalmas többlettermésen kívül még a szőlő cukortartalma is magasabb.

A Szőlészeti Kutató Intézet hozzájárulásával az intézet Budapest, Hermann Ottó ut 15. szám alatti telepén dr. Morzsányi Kálmán vasárnap 12-15 óra között helyszíni bemutatót és tapasztalatcsere megbeszélést tart a nagyszámú érdeklődőnek, elsősorban pedig az Országos Mezőgazdasági Kiállításon látogatást tett termelészövetkezeti és egyéni szőlőtermesztőknek. /MTI/

B 29. kiadás

1958. szeptember 26.

óra perc

Eddig százmillió tonna szenet termeltek Tatabányán

1958. szeptember 26.

Tatabányán 1896 decemberében gördült ki az első csille szén a síkvölgyi aknából. Az elsőt azóta sok millió követte, de jelentősen csak a felszabadulás után bontakozott ki a széntermelés. Tizenhárom év alatt hat új aknát építettek és nagymértékben bővítették, korszerűsítették a régieket is. Néhány nap múlva már a százmilliomodik tonna szén kerül felszínre a bányákból. Ez a mennyiség vagonokba rakva másfélszer érné körül a Földet. /MTI/

Új répabetakarító kombajnt mutattak be Nyírmadán

1958. szeptember 26.

Pénteken Nyírmadán először mutatták be a Vattai Állami Gazdaság gépszerelő csoportjának újítását, a répabetakarító kombajnt. A gép, amely naponta 28 ember munkáját helyettesíti, egy munkafolyamat alatt levágja a répa fejeket, eltávolítja a felesleges lombot, kiemeli és összegyűjti a termést. Napi teljesítménye hat hold.

A bemutatón a Szabolcs megyei állami gazdaságok szakemberei elismeréssel nyilatkoztak a gép munkájáról, s úgy határoztak, hogy már az idei termés jó részét ezzel a kombajntípussal takarítják be. A helyszínen készített rajzok alapján közelesen harminc répakombajnt készítenek a szabolcsi állami gazdaságok saját műhelyeikben. /MTI/

Magyar szakemberek utaztak a moszkvai Összszövetségi Mezőgazdasági Kiállítás megtekintésére

1958. szeptember 26.

Pénteken tíz tagú magyar Mezőgazdasági Küldöttség utazott Moszkvába az Összszövetségi Mezőgazdasági Kiállítás megtekintésére. A küldöttséget Tömpe István, a földművelésügyi miniszter első helyettese, az MSZMP Központi Bizottságának tagja vezeti. /MTI/

B 30. kiadás

1958. szeptember 26.

10 óra 15 perc

Husz tagu magyar küldöttség tanulmányozza a bolgár mezőgazdasági termelés szervezését

1958. szeptember 26.

Keserü János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága mezőgazdasági osztályvezető helyettese vezetésével husz tagu magyar szövetkezeti küldöttség utazik a Bolgár Népköztársaságba. A küldöttség a bolgáriai szocialista nagyüzemek, elsősorban a termelőszövetkezetek munkáját, a mezőgazdasági termelés szervezését tanulmányozza. A küldöttek első csoportja pénteken elutazott a ferihegyi repülőtérrel. /MTI/

Az építőanyagipar jelenlegi helyzetéről és feladatairól tartott előadást Szokup Lajos miniszterhelyettes

1958. szeptember 26.

Az Építőanyagipari Tudományos Egyesület a Technika Házában kétnapos közgyűlést tart. A közgyűlést pénteken délután Berezky Endre, Kossuth-éremes egyetemi tanár nyitotta meg, majd Szokup Lajos építésügyi miniszterhelyettes tartott beszámoló az építőanyagipar jelenlegi helyzetéről és a jövő feladatairól. Foglalkozott az iparág felszabadulás előtti helyzetével, majd elmondta, hogy az államosítás után az építőanyagipar fejlesztésére és bővítésére 2 és félmilliárd forintot ruháztak be. Ez a nagyarányú befektetés azt eredményezte, hogy a technikaileg rendkívül elmaradt iparág gyökeresen átalakult. Beszöle további részében néhány jellemző számadatot sorolt fel.

- Az államosítás után - monotta - az építőanyagiparban egy vagy két eszközkavátor volt, ma a kőbányákban 30 eszközkavátor és több mint száz dömpert dolgozik. A kőtermelés gépesítése száz százalékosnak mondható. A téglagyártásban a gépesítés foka az év végéig eléri a 40 százalékot. A téglagyártásban az anyag kitermelését ma már 65 százalékban géppel végzik. Felszámoltuk a kézi téglaleváaszt is, 30 téglagyárat teljesen, 15-öt pedig részlegesen villamosítottunk és 10-et dieselisítettünk. Az üvegiparban a rekonstrukciók eredményeként 50-55 százalékban automata gépekkel termelnek. Elmondhatjuk, hogy aki tíz évvel ezelőtt látta üzemünket, az ma nem ismerne rájuk.

A továbbiakban azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy az ipar hogyan tudja a legfontosabb termékekből kielégíteni az igényeket. /folyt.köv./

16-35

B 31. kiadás

1958. szeptember 26.

10 óra 15 perc

/Az építőanyagipar ...folyt./

Annak ellenére, hogy az építőanyagipar termelése rohamosan fejlődött, mégis zökkenők voltak az építőanyagellátásban. Jelentős változás 1957. második felétől következett be, amit a termelés felfutása, részben pedig az építkezések összetételének változása és az ipari építkezések bizonyos fokú csökkenése idézett elő. Ma már tetőfedő anyag, ablaküveg és falburkoló anyagok kivételével valamennyi fontosabb építőanyagból teljes egészében ki tudják elégíteni az igényeket.

A még meglévő hiányok megszüntetésére jelentős bővítési munka folyik. Mátraderesken cseréptető épül, a Mályi Téglagyárat részben cseréptetőre állítják át, a Zagyvafalvi Üveggyárat 55-60 millió forintos költséggel bővítik. Megkezdődött az Eternit Gyár rekonstrukciója, Szigetszentmiklóson új mozaikgyár épül. A hároméves terv ideje alatt a tetőfedő pala termelés megkétszereződik, a tetőfedőcserép termelése 40 százalékkal, a mozaiklap termelés 50 százalékkal emelkedik.

- Az építőanyagiparban - monotta - nemcsak a mennyiségi problémát kell megoldani, hanem azt is, hogy olyan anyagokat gyártsunk, amelyek elősegítik az építőipari munkák korszerűsítését, lehetővé teszik az építőipari gépesítés további fokozását és így a termelékenység növelését és az építési idő csökkentését. Egy fővárosi lakóépület építési ideje jelenleg egy-másfél év, korszerű építőanyagokkal és megfelelő gépesítéssel ez fél évre csökkenthető. Fontos szempont az épületek könnyítésének a kérdése. A hagyományos építőanyagokkal jelenleg egy légköbméter lakóépület súlya 550 kilogramm, korszerű építőanyagokkal ezt 250-300 kilogrammra lehet csökkenteni. Eredményes kutatások folynak az erőműveknél keletkező porszénhamu felhasználására és nagyüzemi kísérletet végeznek a kohósalak hábosítás útján való felhasználására, hogy előnyös tulajdonságokkal rendelkező nagyszilárúsú könnyű adalékanyagokat állítsanak elő. 1959-ben megkezdjük a huzzadó anyagból készített keramzit gyártását, valamint a hazai ásványból előállított perlit gyártását is.

Szokup Lajos miniszterhelyettes a továbbiakban vázolta a műszaki fejlesztés főbb irányait, majd beszöle befejező részben hangsúlyozta, hogy az építőanyagipar műszaki dolgozói az elmúlt tíz év alatt számban és tudásban is gyarapodtak. Ma az építőanyagiparban csaknem 600 mérnök és technikus dolgozik, ami többszöröse az 1950-1953-as évek műszaki létszámának.

Ezután dr. Némay Szabó István tartott előadást az energiatermelés új útjairól, majd öt szekción kezdődtek meg a tanácskozások.

Szombaton délután Talabér József, a kémiai tudományok kandidátusa mond főtitkári beszámolót. /MTI/

B 32. kiadás 1958. szeptember 26. 17 óra - peró

A Dunántulon kiadás esők voltak - Vasárnapra ismét derült, me-
le idői érkeznek

1958. szeptember 26.

Csütörtökön este és a péntekre virradó éjszaka a Szombathely-Békéscsaba vonalától északra terjedő ország-részen, pénteken pedig az egész országban csendes, jó esők voltak. Jelentős mennyiségű csapadék azonban csak a Dunántul északnyugati vidékén hullott: Kőszegről például 42, Kapuvárról 15, Csornáról 11, Szombathelyről 13 millimétert jelentettek. Az ország egyéb területein általában csak 2-5 milliméteres csapadékot mértek.

Ami a következő napokat illeti, a Meteorológiai Intézet központi előrejelző osztályán elmondták, hogy szombatra a felhők mindenütt felszakadoznak, a szél elcsitul, s legfeljebb néhány helyen lesznek kisebb futó záporok. A szombati, még átmeneti jellegű időjárás - noha az éjszakák kissé még hűvösebbé válnak: valószínűleg 10 fok alá süllyed a hőmérséklet, - vasárnapra ismét szinte nyáris melegre vált át. A vasárnapi hőmérsékleti maximum előreláthatólag eléri a 20 fockot.

x x x

A Tihanyi Földmágnességi Obszervatórium pénteken váratlanul jött s igen erős földmágnességi háborgásról adott jelentést. A mágneses viharok hasonló erősségűek voltak ahhoz, amelyek szeptember elején sarki fényt okoztak. A Meteorológiai Intézet szakemberei szerint lehetséges, hogy a napon végbement nagyarányú mágneses viharok ismét sarki fényt váltottak ki, de ez a felhős idő miatt nem volt látható. /MTI/

Rendelet a baromfi- és tojás-magánkereskedők árubeszerzéséről

1958. szeptember 26.

A Magyar Közlöny szeptember 26-i száma közli a belke reszdelmi miniszter rendeletét a baromfi- és tojás-magánkereskedők árubeszerzésének szabályozásáról. A rendelet kimondja, hogy baromfi-, illetőleg tojáskereskedés gyakorlatára jogosító iparigazolvánnyal rendelkező magánkereskedők 1958 szeptember 26-tól 1959 január 31-ig terjedő időben élő- és vágott-baromfit, valamint tojást Bács-Kiskun, Békés, Csongrád, Szolnok és Hajdu-Bihar megyék területén, továbbá Győr-Sopron megyében a Szigetköz területén nem szerezhethetnek be, ezekről a területekről részükre feleltett baromfit és tojást nem vehetnek át. A rendelkezés nem vonatkozik a korlátozás által érintett területeken telephellyel rendelkező magánkereskedőkre, akik telephelyükön való értékesítés céljából megycjük területén jogosultak baromfit és tojást beszerezni. /MTI/

16-47

B 33. kiadás 1958. szeptember 26. 17 óra - peró

Textilipari tanácskozás a Magyar Pamutiparban

1958. szeptember 26.

A budapesti KISZ-bizottság és a Könnyűipari Minisztérium pénteken textilipari tanácskozást hívott egybe a Magyar Pamutipar kulturális otthonába. ~~Amikor~~ A Könnyűipari Minisztériumot Végh László, könnyűipari miniszterhelyettes képviselte. A tanácskozáson megjelent a budapesti KISZ-bizottság képviselőiben Kovács József és Fekete Miklós, a budapesti KISZ-bizottság tagjai.

Fekete Miklós, a budapesti KISZ-bizottság tagja vitaindító beszédében többek között elmondotta, hogy a kormány takarékosági irányelveinek alapja a takarékosági mozgalomba is gyorsan bekapcsolódott a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség. Az elmúlt időszak eredményei a könnyűiparban azt bizonyítják, hogy a hozott határozatok helyesek voltak, a takarékosági mozgalomban biztató sikerekről számolhatnak be.

A tapasztalatok azt is mutatják, hogy a takarékosági mozgalomban ma már a KISZ tagokkal együtt számtalan üzemi munkás és értelmiségi fiatal is együtt halad. Az elmúlt félévben például Budapest 44 üzemében 386 ifjúsági export-brigád dolgozott és csaknem 2500 fiatal vett részt a mozgalomban és ennek több mint fele nem tagja a KISZ-nek. Ezerkivül egy sor más jól bevált ifjúsági brigád is alakult mint ifjúsági önjáratok, ifju figyelő, ifjúsági takarékosági brigádok, műszaki ujitó brigádok, stb.

A budapesti KISZ bizottság ez év tavaszán megtartott második ülése vállalta, hogy 1958-ban az üzemek KISZ bizottságával együtt 150 millió forintot takarít meg. Az első félévben a megtakarított összeg meghaladja a 108 millió forintot. Figyelembevéve a fiatalok leleményességét, alkotókészségét, elmondhatjuk - mondotta Fekete Miklós - hogy a vállalkásokat becsülettel teljesíteni fogják.

Végh László könnyűipari miniszterhelyettes üdvözölte a tanácskozásra egybegyűlt fiatalokat. Elmondotta, hogy az ifjúsági takarékosági brigádok a textiliparban már az első félévben is jelentős eredményeket értek el az anyagtakarékoság terén 13 és fél millió devizaforinttal kevesebb árut kellett külföldről behozni. Kívánom, - mondotta befejezésül - hogy még nagyobb eredményeket érjenek el. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 34. kiadás 1958. szeptember 26. 17 óra 35 perc

Liptói tájak címmel kiállítás nyílt a KYI-ban

1958. szeptember 26.

Pénteken a Kulturális Egyesületek Intézetének kiállítási termében, a Műcsarnok és a KYI rendezésében Liptói tájak címmel tárlat nyílt Luzsicza Lajos festőművész alkotásai-ból. A megnyitó ünnepségen résztvett Dénes Leó a KYI elnöke, a Külügyminisztérium, a Művelődésügyi Minisztérium és a magyar társadalmi, valamint a kulturális élet számos képviselője. Ott volt a budapesti diplomáciai testület több tagja is.

Dénes Leónak, a KYI alelnökének bevezető szavai után dr. Krammer Jenő, Luzsicza Lajos festőművész egykori tanára mondott megnyitó beszédet.

A Liptói tájak című kiállítás mintegy 30 alkotást mutat be a közönségnek. Luzsicza Lajos minden évben ellátogat a festői szépségű Szlovákiába s annak tájait, embe-reit örökíti meg vásznain. A tárlat az egyik ilyen utján alkotott képekből áll. /MTI/

--

Megkezdődött a hévizi orvoskongresszus

1958. szeptember 26.

Pénteken a hévizi reuma kórház dísztermében megkezdődött az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének pathológus szakcsoportjának évi nagygyűlése. A legkiválóbb kétszáz magyar orvoson kívül neves külföldi szakemberek is résztvesznek a kongresszus munkájában. A megnyitó ünnepségen résztvett a moszkvai orvostudományi egyetem képviselőiben Sztrukov akadémikus, Orlovskaja és Testanovszkij professzor, valamint Stojia professzor a bukaresti és Lenovh professzor a prágai reumatológiai intézet vezetője.

Dr. Kiszely György a szakcsoport elnökének megnyitó szavai után dr. Parkas Károly, az Országos Reuma és Fűrdőügyi Intézet igazgatója tartott referátumot a reumatizmus pathológiájáról. /MTI/

--

17:22

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 35. kiadás 1958. szeptember 26. 17 óra 45 perc

A szovjet kulturális delegáció látogatása a Petőfi Színházban és az Operaházban

1958. szeptember 26.

A hazánkban tartózkodó szovjet kulturális küldöttség megtekintette a Petőfi Színházban Dobozi Imre Szelvi-már című dramáját. Az előadás után hosszasan beszélgettek Simon Zsuzsával, a színház igazgatójával, Hont Ferencsel, a Színház-tudományi és Filmtudományi Intézet főigazgatójával, Gobbi díl-da és Görbe János művészekkel, a Színházi Dolgozók Szakszervezete elnökségének több tagjával. Pénteken ellátogattak az Opera-házba, megtekintették annak műszaki berendezését, majd baráti beszélgetést folytattak különböző művészeti kérdésekről. /MTI/

--

A Bizományi Áruház Vállalat

1958. szeptember 26.

Értesíti az érdeklődőket, hogy a művészeti aukció időpontjáról később adnak hírt. Addig semmilyen műtérket nem vesz át a vállalat. /MTI/

--

Az MSZMP Budapesti Bizottsága

1958. szeptember 26.

Szabó Ervin halálának 40. évfordulóján, szeptember 30-án, délelőtt 11 órakor a farkasréti temetőben megkoszoruzza Szabó Ervin sírelmét. /MTI/

--

A Bartók-fesztivál külföldi vendégei a Tudományos Akadémián

1958. szeptember 26.

A Bartók-fesztivál külföldi vendégei, művészek és zenetudósok pénteken látogatást tettek a Magyar Tudományos Akadémián. Megtekintették a Bartók-hagyatékot, az ott található kéziratokat és meghallgattak több fonográf és hangszalag felvételt. /MTI/

--

17:35

B 36. kiadás 1958. szeptember 26. 18 óra 05 perc

Meakzdtk az ideiglenes választói névjegyzék összeírását
Miskolcon 1958. szeptember 26.

Miskolcon, az ország második legnagyobb városában az összeírólapokat több mint kilencvenötezen töltötték ki, ez nyolcezerrel több, mint az 1954-ben végzett összeírásnál. Különösen jelentős a növekedés a II. kerületben, ahol tulnyomórészt a nagymiskolci üzemekben dolgozók laknak. Itt ötezerrel emelkedett az összeírtak száma.

Az összeírólapokat a város négy kerületének végrehajtó bizottságai felülbírálták, s ennek alapján megkezdtek az ideiglenes választói névjegyzék összeállítását, melyet október 9-től tesznek közzemlére. /MTI/

-o-

Öt szakosztály alakult az MSZBT zalaegerszegi városi szervezetében
1958. szeptember 26.

Az MSZBT zalaegerszegi városi szervezeté pönteki kibővített vezetőségi ülésén a baráti társaságban munkálkodó különböző értelmiségi dolgozók kérésére megalakították a pedagógus, a jogász, az orvostudományi, az építész és a vegysz. szakosztályt. Az egyes szakosztályok vezetőségei már a közeli napokban kidolgozzák a programjukat. /MTI/

-o-

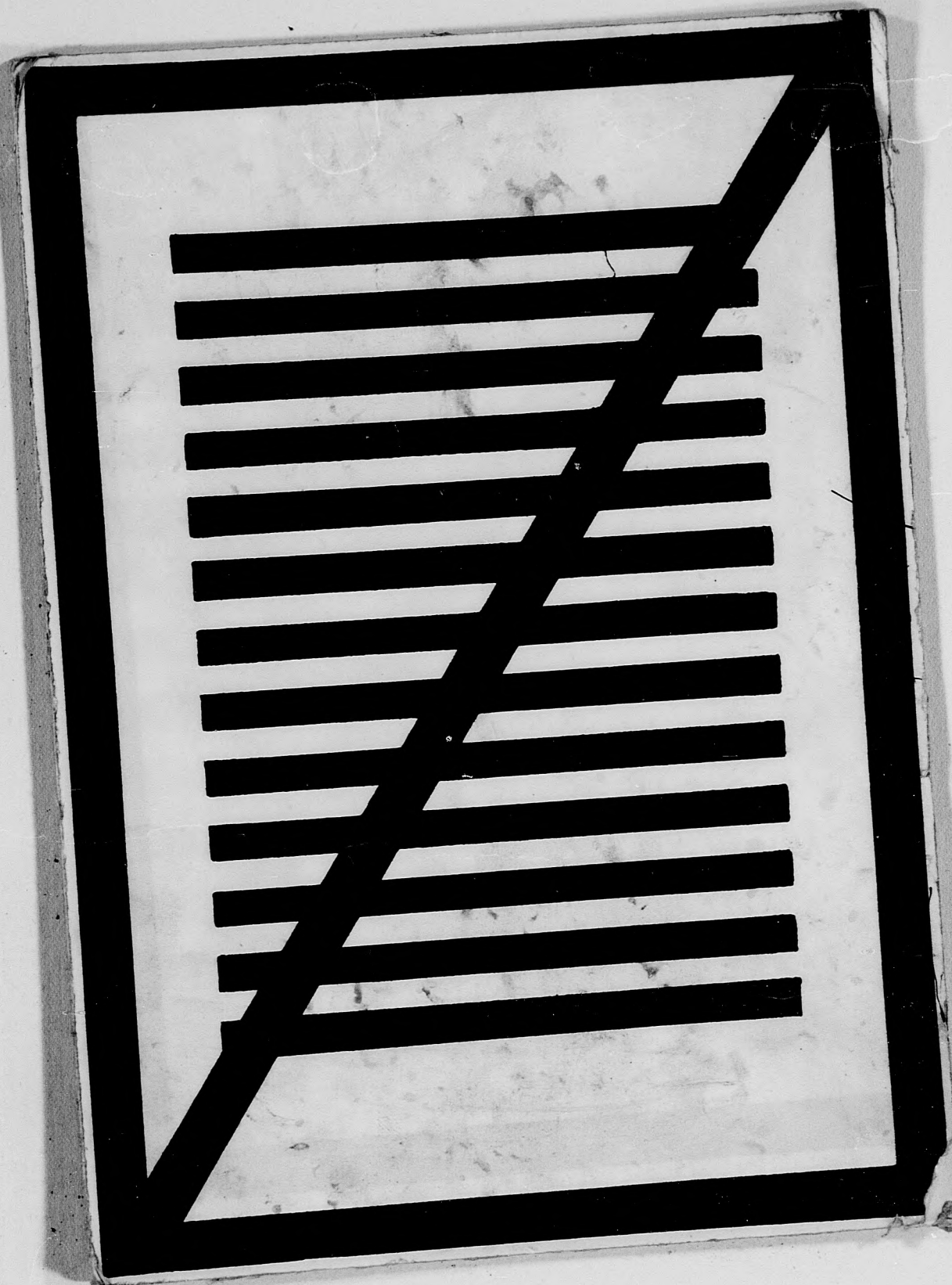
Kitüntetések a filmszakma államosításának tizedik évfordulója alkalmából
k DI/J Sr Szl Hk 1958. szeptember 26.

A magyar filmszakma államosításának tizedik évfordulója alkalmából a filmgyárak és a filmforgalmazási vállalatok legjobb dolgozóinak munkáját kormánykitüntetésekkel, valamint a szocialista kulturáért, kiváló dolgozó jelvényvel jutalmazták. A filmszakma budapesti és vidéki alkalmazottai közül öt kormánykitüntetést - Szocialista munkáért érdemérmét és munka érdemérmét kaptak - hatvan hatan a szocialista kulturáért, hatvanöt pedig a Kiváló dolgozó jelvényben részesültek. Ezenkívül hatvanhatan miniszteri dícsőre oklevelet kaptak. /MTI/

A televízió műsora szeptember 27-én
1958. szeptember 26.

- 1./ Ünnepi hangverseny közvetítése a Naphadsereg Tiszti Házából,
- 2./ A Televízió klubjában. /MTI/

17-55

B 38. kiadás 1958. szeptember 26. 19 óra 25 perc

Szombaton díjkiosztás az Országos Mezőgazdasági Kiállításon

1958. szeptember 26.

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Vásár díjkiosztó ünnepséget szeptember 27-én, szombaton délelőtt 9 órakor tartják a kiállítás területén. A kiállításon résztvevő állami gazdaságok, termelőszövetkezetek és egyéni termelők között csaknem 950 díjat osztanak ki. A díjak között szerepel a Földművelésügyi Minisztérium 67 negydedeje. Az Élelmiszerügyi Minisztérium 27, a SZÖVOSZ pedig 115 díjat ajánlott fel a szép eredményekkel szereplő kiállítóknak. /MTI/

Magyar bábjátékosok csehszlovák kitüntetése

1958. szeptember 26.

Pénteken délután a budapesti Csehszlovák Kultúra helyiségében Joó Kálmán, a Csehszlovák Kultúra tájékoztató osztályának vezetője kitüntetést nyújtott át magyar bábjátékosoknak. Dr. Szilágyi Dezső, az Állami Bábszínház igazgatója vezetésével a csehszlovák bábjáték fesztiválon résztvevő magyar küldöttség tagjai Matej Kopecky aranyérmét - a csehszlovák bábjátékosok kitüntető jelvényét kapták. /MTI/

Megalakult a budapesti "Ki mit gyűjt?" klub

1958. szeptember 26.

Év elején dorogi bányászok megalakították a Ki mit gyűjt klubot. Bélyeggyűjtőkön kívül gyufacímke-, képes levelezőlap-, koffercímke-, zsilet tasak-, papírpózn-, drópnz-, ceruza-, cigaretta-, bogár és sokmásféle gyűjtő lett a klub tagja és a létszám már több mint ötszázra nőtt. A magyar gyűjtőklub híre bejárta a világsajtót és azóta tömegesen jelentkeznek belépésre külföldi gyűjtők is, akik eszer viszonyba akarnak kerülni magyar gyűjtőtársaikkal.

Pénteken délután a Bányászati Dolgozók Szakszervezete és a Nehézipari Minisztérium szakszervezeti bizottságának támogatásával megalakult a budapesti Ki mit gyűjt klub. A budapesti gyűjtők, akik igen nagy számban jelentek meg az alakuló ülésen, megválasztották vezetőségüket. A vezetőség nevében Geál Bertalan alelnök jelölte meg a klub célját: ismeretszerzés és terjesztés, művelődés a gyűjtés és a gyűjtött tárgyak, eszközök cseréje útján. Elhatározták, hogy a klub minden pénteken délután 5-8 óráig tartja összejövetelét a Nehézipari Minisztériumban rendelkezésre bocsátott helyiségben. /MTI/

B 39. kiadás 1958. szeptember 26. 20 óra 55 perc

Megegyült a Tíz éves az államosított magyar film című kiállítás - Jubileumi diszünepség az Uránia Filmszínházban

1958. szeptember 26.

A magyar filmgártás államosításának 10. évfordulója alkalmából az Uránia Filmszínházban megegyült a Tíz éves az államosított magyar film című kiállítás. A megegyítőn megjelent Gyáros László, a Minisztérium Tájékoztató Hivatalának elnöke, a magyar társadalmi és kulturális élet számos képviselője.

Hont Ferencnek, a Színháztudományi és Filmtudományi Intézet igazgatójának bevezetője után, Róvics Miklós, a Művelődésügyi Minisztérium filmfőigazgatóságának vezetője mondott beszédet.

A kiállítás bemutatja filmgártásunk jelentősebb alkotásainak szereplőit, a külföldi fesztiválokon elért díjakat. Hazánkban a felszabadulás óta megnégyszereződött a filmszínházak száma és tavaly már csaknem 135 millió néző volt mozi-ban. A magyar filmek ugyiszólván a világ minden tájára eljutnak. A filmrendezők és operatőrök közül tizenhároman kaptak Kossuth-díjat.

A Művelődésügyi Minisztérium Film Főigazgatósága a fővárosi tanács népművelési osztálya és a Lív. szeti Dolgozók Szakszervezete pénteken este az Uránia Filmszínházban tartotta a filmszakma államosítása tizedik évfordulójának jubileumi diszünepségét. Megjelentek Kisházi Ödön munkaügyi miniszter, Nezvál Ferenc igazságügyminiszter, Nagy Dániel, az Elnöki Tanács elnökhelyettese, Gyáros László, a Minisztérium Tájékoztató Hivatalának elnöke, dr. Pesta László, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, a magyar politikai, gazdasági és kulturális élet számos képviselője. Ott volt B. Sz. Rzsánovnek, a Szovjetunió kulturális dolgozók szakszervezete elnökének vezetésével a hazánkban tartózkodó szovjet kulturális delegáció.

Korbacsics Pálnak, a fővárosi tanács Művészeti Képzési Vállalata igazgatójának megnyitó szavai után Szigeti József művelődésügyi miniszterhelyettes mondott ünnepi beszédet.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 40. kiadás 1958. szeptember 26. 21 óra perc

/Megnyilt a Tíz éves...folyt./

A magyar filmművészet eredményei és eddig megtett útja egyértelműen igazolja, hogy a szocialista állam és a munkásosztály forradalmi pártjának gondoskodása, irányítása és vezetése milyen termékenyen hat a művészetre, milyen új művészi eredmények elérését teszi lehetővé. Dolgozó népünk, munkásosztályunk a tízéves évfordulón hálával emlékezik mindazokról, akik az eredmények létrehozói voltak. Azt várja a filmművészet valamennyi munkásától, hogy még bátrabban, határozottabban és következetesebben haladjon előre a szocialista filmművészet útján.

Az ünnepi beszéd után levetítették a Budapest Filmstudiónak Derkovits Gyuláról, a magyar magyar proletár festőről készült rövidfilmjét, majd bemutatták az Eves Anna című új magyar filmalkotást. A filmet Fábry Zoltán Festszeres Kossuth-díjas, érdemes művész rendezte és Szécsényi Ferenc fenyképezte. A főszereplők: Törőcsik Mari, Mezei Mária, Kovács Farkas és Pülöp Zsigmond. /MTI/

207

MTI BELFÖLDI HIREK

B 41. kiadás 1958. szeptember 26. 21 óra 45 perc

A Magyar-Szovjet Baráti Társaság kórusának nagysikerű bemutatkozó hangversenye.

1958. szeptember 26.

Pénteken este az Építők Rózsa Ferenc Művelődési Házában tartotta bemutatkozó hangversenyét a Magyar-Szovjet Baráti Társaság kórusa. Megjelent a hangversenyen Rónai Sándor, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja,

Székessy Árpád, az Országos Bókotanács elnöke, /dr. Kardos László, az MSZBT budapesti elnökségének elnöke, valamint társadalmi és kulturális életünk számos képviselője. A Szovjetunió budapesti nagykövetségének képviselőitében jelen voltak B. V. Gorbacsov és V.N. Kélin másodtitkárok.

Komor Vilmos érdemes művész, a Magyar Állami Operaház karnagyának bevezető beszéde után Pődör Béla karnagy vezényletével adott nagysikerű műsort az MSZBT énekara. Az esten több neves fővárosi művész /MTI/ működött közre.

Időjárásjelentés

/Demeter Sándor, az MSZBT titkára,

1958. szeptember 26.

A Meteorológiai Intézet jelenti 1958. szeptember 26-án, pénteken este 21 órakor:

Futó záporok

Észak-Afrikától az Ibériai-félszigeten Franciaországig a Brit-szigeteken keresztül Izlandig magasnyomású képzet húzódik, melyet az északnyugati szél erősít, hogy újabb tengeri légtömegek hatoljanak be a szárazföldeinkre. Az anticyklon előoldalán még hideg légtömegek vonulnak délkeleti, keleti irányba, miközben záporossá, zivatarossá tesszik Nyugat- és Közép-Európa időjárását. A nap folyamán Prágában és Varsóban csak 14, Berlinben 15 fokra emelkedett a hőmérséklet.

Hazánkban pénteken erősen fűhős volt az idő és sokfelé esett az eső. A déli óráktól kezdve azonban megkezdődött a felhőzet felszakadozása és az ország északi területein elállt az eső. Az eddig beérkezett jelentések szerint legtöbb eső a déli megyékben hullott. Zalaegerszegen 14, Kaposváron és Pécsett 13, Baján 11 milliméter csapadékot mértek. A hőmérséklet általában 13-18, Miskolcon azonban csak 12 fokra emelkedett.

Budapesten pénteken 21 órakor a hőmérséklet 13 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, mérsékeltén emelkedő irányzatú.

Várható időjárás szombaton estig: változó felhőzet, néhány helyen záporosó, egy-két helyen esetleg zivatar, mérsékelt nyugati, északnyugati szél, az éjszakai lehülés erősödik a nappali felmelegedés kissé fokozódik.

Várható legmagasabb éjszakai hőmérséklet: 7-10 legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 16-19 fok között.

Távolabbi kilátások: több napsütés, hideg éjszakák. /MTI/

Vége.

11/35

KÜLÖN KIADÁS

MTI

BKK 1. kiadás 1958. szeptember 26., 11 óra 20 perc

Az Országgyűlés ülése

1958. szeptember 26.

Az Országgyűlés pénteki, nagy érdeklődéssel várt ülésére zsúfolásig megtelt a képviselői padsorok, a karzatokon pedig üzemi, vállalati, falusi dolgozók foglaltak helyet. Kévszel 10 óra után a képviselők nagy tapsa közben léptek a terembe a kormány tagjai.

Részvett az ülésen Dobi István, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, dr. Münnich Ferenc, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, Apró Antal, a kormány első elnökhelyettese, Kádár János és Marosán György államminiszter, Révész Géza vezérrezredes, honvédelmi miniszter, Antos István pénzügyminiszter, dr. Nezvál Ferenc igazságügyminiszter, Csérgő János kohó- és gépipari miniszter, Czottner Sándor nehézipari miniszter, Nagy Józsefné könnyűipari miniszter, Tausz János belkereskedelmi miniszter, Kovács Imre élelmiszerügyi miniszter, Trautman Rezső építésügyi miniszter, Kossa István közlekedés- és postaügyi miniszter, Benke Valéria művelődésügyi miniszter, dr. Doleschall Frigyes egészségügyi miniszter, Kisházi Ödön munkaügyi miniszter.

A diplomáciai páholyokban helyet foglalt a budapesti diplomáciai képviseletek számos vezetője és tagja.

Az ülést Rónai Sándor, az Országgyűlés elnöke nyitotta meg.

Kegyeletes szavakkal emlékezett meg a legutóbbi ülés után négy esztendőn át mint Fejér megye főispánja dolgozott a békes alkotó munka kibontakoztatásáért. A megye dolgozói 1949-ben választották képviselőjükké, s azóta tagja volt az Országgyűlésnek. Molnár Mihály személyében népünk hű fiát veszítettük el, aki mindvégig odaadóan munkálkodott hazánk felvirágoztatásáért, dolgozó népünk jobb életéért, - mondotta Rónai Sándor, majd javaslatára az Országgyűlés jegyzőkönyvében örökítette meg Molnár Mihály emlékét.

/Folyt. köv./

KÜLÖN KIADÁS

MTI

BKK 2. kiadás 1958. szeptember 26. 11 óra 20 perc

/Az Országgyűlés. . . 1. folyt./

Rónai Sándor ezután bejelentette, hogy a Minisztertanács elnöke törvényjavaslatot nyújtott be az országgyűlési képviselők, valamint a tanácsok tagjainak választásáról szóló jogszabályok módosításáról és kiegészítéséről.

Az Országgyűlés ezután elfogadta az ülészak tárgysorozatát:

- 1./ A Népköztársaság Elnöki Tanácsának beszámolója,
- 2./ A Minisztertanács beszámolója,
- 3./ Az országgyűlési képviselők, valamint a tanácsok tagjainak választására vonatkozó jogszabályok módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása,
- 4./ A Népköztársaság Elnöki Tanácsának az Országgyűlés feloszlására vonatkozó javaslata.

A tárgysorozat elfogadása után Rónai Sándor bejelentette, hogy napirend szerint következik a Népköztársaság Elnöki Tanácsának beszámolója, amelyet Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke mond el.

/Folyt.köv./

11/10

MTI KÜLÖN KIADÁS

BKK.3 kiadás 1958. szeptember 26. 11 óra 25 perc

Dobi István beszéde..

1958. szeptember 26.

Tisztelt Országgyűlés! Kedves Elvtársak!

A mai ülés a magyarországi szocialista építés igen komoly és talán legnehezebb harci szakaszát zárja le. Az Elnöki Tanács a Magyar Szocialista Munkáspárt, a Hazafias Népfront és a forradalmi munkás-paraszt kormány ervüttes kezdeményezésére úgy határozott, hogy javaslatot tesz az Országgyűlés feloszlására. Az erre vonatkozó átiratot eljuttattuk az Országgyűlés elnökének kezéhez.

Nehéz világpolitikai helyzetben, sorozatos imperialista provokációk idején szölitjuk új országgyűlési képviselőválasztásokra, - s mivel 1958 november 28-án a tanácsot megbízat sa is lejár - új tanácstagi választásokra - az ország népet. De másfelől örömmel állapíthatjuk meg, a szocialista tábor világtekinthelyének, hatalmi tulsulyának növekedését, a béke erőinek szilárd elhatározottságát, hogy bárminő háborus fenyegetéssel szemben megőrzik az emberiség békéjét. Hazánkban a dolgozó milliók bizalommal és hűséggel állnak a párt és a kormány mögött, amelyekről elmondhatjuk, hogy méltóak erre a bizalomra és alkalmasak, hivatottak szocialista építkezésünk továbbvitelére.

Belső nyugalom, építkezés, békés munka légkörében élünk, nem egészen két évvel az ellenforradalom után.

Az 1953-ban megválasztott Országgyűlés ma záróülését tartja, ezért kérem, engedjék meg, hogy felszólalásomban bizonyos mértékben kilépsek az elnöki beszámoló megszokott kereteiből. Amit az Elnöki Tanács munkájának ismertetésén túl elmondani szeretnék, összefügg az Elnöki Tanácsnak 1953 óta kifejtett tevékenységével, az ellenforradalommal kapcsolatos tapasztalatainkkal és a magam munkájával, hazánk és népünk helyzetének alakulásával az ellenforradalom alatt és azóta a világpolitikában.

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának működéséről 1957. december 19.-én hangzott el itt a legutóbbi beszámoló. Az ország teljes konszolidációja mutatkozott abban is, hogy azóta nagymértékben erősített a törvényerejű rendelet alkotásának szükségessége. A népgazdaság további fejlesztése, a szocialista kultúra terjesztése és békés nemzetközi kapcsolataink kiszélesítése érdekében történtek döntések.

Az Elnöki Tanács minden intézkedéséből a párt és a kormány politikája tükröződött vissza. Jogszabályalkotó tevékenységünket a Minisztertanáccsal teljes összhangban, egyetértésben végeztük. Teljesítettük feladatainkat abban az értelemben is, amint gondoskodnunk kell a Népköztársaság Alkotmányának betartásáról és másokkal való megtartatásáról, örködnünk kell a szocialista törvényesség felett. /Folyt.köv./

1958. március 7.-én, 8.-an országos értekezletet tartottak Budapesten a tanácsfunkcionáriusok. A Tanácsok ország-
szerte jelentős szerep t játszottak az ellenforradalom felforgató
törekvéseinek megfékezésében. Az országos értekezleten megjelent
párt és állami vezetők a tanácsok végrehajtóbizottsági vezetőivel
megvitatták az elért eredményeket, a tanácsai munkában jelentkező
hibákat és hiányosságokat és komoly eredményeket sikerült elérni a
tanácsai munka továbbfejlesztése érdekében.

Itt megragadom az alkalmat, hogy megköszönjem az
Elnöki Tanács tagjainak és az országgyűlési képviselőknek, a megyei
és megyei jogú városi tanácsuléseken való fokozott részvételét. Ha
ezen az úton továbbhaladunk, növeljük a tanácsok tekintélyét és
munkájuk színvonalát az egész dolgozó nép érdekében.

A tanácsok községfejlesztési munkájának szabá-
lyozásáról szóló törvényerejű rendelet hatása mindenütt megmutat-
kozik a tanácsok munkájában. Ez év áprilisától július végéig 2245
községi tanácsulésen tárgyalták meg a községpolitikai terveket, több
mint 54 ezer tanácstag jelenlétében és oly módon, hogy a tanácstagok-
nak több, mint a fele résztvett a vitában és helyes kezdeményezések
történtek a helyi lehetőségek felhasználására, a társadalmi munka
megszervezésére.

Példásképpen emlitem meg Romhány, Nógrád megyei
község tanácsának községfejlesztési munkáját, ahol bekötőút építésé-
ről, szeszfőzde újjáépítéséről, villanyhálózat bővítéséről határoztak,
sok kérdésben a tanácstagok kezdeményezése szerint. Erről a faluról
érdemes tudni, hogy a múltban a Dosseffy ek és a Pronayak hatalma
alatt élt. Az egész határ két nagybirtokos kezében volt és volt
udvar, ahol 1944-ben még 62 szénly élt összezsúfolva, mert a föld-
birtokosok nem engedtek építkezni. 1945-óta 120 új ház épült Rom-
hányban, hatvan egyetemet, 56-an középiskolát végeztek, s a faluban
1958-ban 20 motorkerékpár, 400 kerékpár, 590 rádió van, az egykori
elnyomott, kizsákmányolt agrárproletárok kezében.

A törvényerejű rendelet alapján 1958-ra 50 millió
forint bankhitelt biztosítottak a tanácsok számára községfejlesztési
célokra. Ebből ut és járdaépítésre 9 milliót, faluvillamosításra 12
milliót, vízellátás javítására 8 milliót, egészségügyi intézmények fej-
lesztésére 6 milliót, kulturális intézmények fejlesztésére és egyéb
kommunális feladatok elvégzésére 15 milliót vehetnek igénybe. Oro-
háza az idén Gyopárosfürdő fejlesztésére 600 ezer forint, Vác
város utépitésére 500 ezer forint, Konyár község faluvilla-
mosításra 500 ezer forint, Derocskó község törpevizmű létesítésére
500 ezer forint, Kardoskut község kulturaház építésére 300 ezer forint
bankhitelt vett igénybe a törvényerejű rendelet alapján. /f.k./

A szőlőtevelő falusi élet egyik igen régi
intézményét hívta megint életre és szabályozta annak működését a
korábbi igényeknek megfelelően az Elnöki Tanács, a hegyközségekről
szóló törvényerejű rendeletével. A hegyközségek hagyományát szocia-
lista tartalommal kell megtölteni, s az újjáélesztés szervezett hegyköz-
ségek, - eddig 20 alakult, s mintegy 200 előkészítő bizottság
működik - alkalmasok lesznek arra is, hogy a közös munkán és ér-
tékesítésen keresztül előseítsék a mezőgazdaság szocialista át-
alakítását.

Külön kell szólni az Elnöki Tanácsnak a külügyi
feladatok során végzett munkájáról.

A Tanács a Horváth Imre elvtárs halálával meg-
történt külügyminiszteri tárcsa átadására a miniszter első helyettesét,
Dr. Sik Endre elvtársat választotta meg külügyminiszterré.

A gyökerlet során bebizonyosodott, hogy hátrá-
nyos helyzetben vagyunk, ha a külügyminisztérium belső szolgálatá-
ban dolgozó főosztályvezetők nem rendelkeznek a nemzetközi diplo-
máciában szokásos rangfokozattal és a Budapesten székelő Diplomáciai
Testület vezetőivel és beosztottjaikkal nem tárgyalhatnak egyen-
rangú felekként. Ennek a tapasztalatnak a figyelembevételével, s
együttal az érintett személyek értékes munkájának megbecsülése-
képpen is, a Népköztársaság Elnöki Tanácsa a külügyminisztérium több
vezetőjét rendkívüli követi és meghatalmazott miniszteri, illetve
főkonzuli rangra nevezte ki.

A forradalmi munkás-paraszt kormány javaslatára
Burai István rendkívüli követ és meghatalmazott minisztert e tisz-
tsége alól és az ankarai követség vezetése alól felmentettük, az
Elnöki Tanács követé, illetve nagykövetté kinevezte: Simó Gyulát,
Csatorday Károlyt, Szita Jánost és Dr. Fekkei Dénest.

Az Elnöki Tanács ellátta a külföldi nagykövetek
és követek fogadását. Delegációt küldött az Egyesült Nemzetek
Szervezetének rendkívüli és ezt követő XIII. rendes ülésére.
Alkotmányos jogkörében minent megtett, hogy a békés egymás mellett
élés szellemében szélesítse és elmélyítse hazánk kapcsolatát a
kölállamokkal. Nem rajtunk mulott, ha ezen a téren nem mindig
sikerült leküzdeni az együttműködés útjába torló akadályokat.

Itt bejelentem, hogy az első között ismertük
el önálló és független államként az Egyesült Arab Köztársaságot és
a július 14.-én megalakult Iraki Köztársaságot. Baráti érzéseinket
akartuk kifejezni a felszabadult iraki nép iránt, amikor nagykövet-
ség felállítását határoztuk el az Iraki Köztársaság fővárosában,
Bagdadban. /folyt.köv./

M T I K Ü L Ö N K I A D Á S

BKK 4. kiadás

1958. szeptember 26. 11 óra 35 perc

/Dobi3.folyt./

Mintegy 20 nemzetközi szerződést írtunk alá, illetve meglevő nemzetközi egyezményekhez csatlakoztunk a legutolsó beszámoló óta elmúlt időszakban. A baráti országokkal tovább mélyítettük gazdasági, kulturális és jogi kapcsolatainkat. Az ilyen megállapodások közül elsőnek említem meg a Szovjetunióval kötött konzuli, állampolgársági és polgári családjogi és büntügyi szerződéseket, továbbá a Bolgár Népköztársasággal a kettős állampolgárságu személyek állampolgárságának rendezéséről, végül a Német Demokratikus Köztársasággal kötött konzuli, valamint polgári családjogi és büntügyi jogsegély szerződéseket. A Román és Lengyel Népköztársasággal egészségügyi, a Csehszlovák Köztársasággal vándor-eggyüttműködési és vándorügyi segélynyújtási, az Egyesült Arab Köztársasággal polgári légiközlekedési, az Argentin Köztársasággal kereskedelmi és fizetési szerződést kötöttünk.

A jogszabály alkotáson és a külügyi tevékenységen kívül jelentős feladatokat látott el az Elnöki Tanács az Országgyűlés által elfogadott állampolgársági törvény végrehajtása során. A belügyminiszter javaslatára 153 személyt honosítottunk, 113 személyt visszahonosítottunk, s 79 személyt a magyar állampolgársági kötelékből elbocsátottunk. Elmondhatom a Tisztelt Országgyűlésnek, hogy a hazatérési, visszahonosítási kérelmek egész sora mögött olyan emberi tragédiák húzódnak meg, amelyekről írók regényeket írhatnak. De valamint tanulhatnak ezekből az ügyekből azok a nyugati újságírók is, akik rágalmazó, lankés, megaláztató cikkekkel támadják Magyarországot, népi hatalmunkat, életformánkat.

Az állampolgársági ügyek körébe tartozik a Népköztársaság Elnöki Tanácsának az a joga is, hogy megfoszsa a magyar állampolgárságtól azokat, akik erre érdemtelenekké váltak. Ez évben 11 esetben ítéltünk ezzel a jogkörünkkel, 11 külföldön tartózkodó, hazáját hűtlenül elhagyott, büntetett előéletű, visszacsú bűnös, magyart fosztottunk meg országunk állampolgárságától.

Felszólalásom beszámoló részében kiemelném még, hogy törvényerejű rendeletet hoztunk a termelési és terményértékesítési szerződéses rendszerről, a mezőgazdasági lakosság általános jövedelemadójáról, s a kisiparosok ipargyakorlásáról. Kulturális téren pedig megemlítem a tanító és övönös közpénzről, s a tudományos minősítés rendszerének továbbfejlesztéséről szóló törvényerejű rendeletet. Az Elnöki Tanács által alkotott törvényerejű rendeletekről szóló jelentés irásában is a tisztelt Országgyűlés előtt fekszik, kérem annak tudomásulvételét és jóváhagyását. /folyt.köv./

M T I K Ü L Ö N K I A D Á S

BKK 4. kiadás

1958. szeptember 26. 11 óra 31 perc

/Dobi....4.folyt./

Tisztelt Országgyűlés! Kedves Elvtársak!
1953 óta van együtt a Ház, s bizonyos felelősség terhel mindannyiunkat azért, mert népünknek, országunknak ebben az időszakban meg kellett ismerkednie egy ellenforradalom szörnyűségeivel, embertelen módszereivel és az a veszély fenyegette Magyarországot, hogy imperialistákkal szövetséget kötött belső árulók egy csoportja kiszakítja hazánkat a szocialista országok családjából, visszahozza dolgozó népünk nyakára a kapitalizmus igáját. Felelősség terhel mindannyiunkat, akik itt vagyunk az Országgyűlésben és senki se érezze magát felmentve a felelősség alól azért, mert úgy gondolja, adott helyen, adott pillanatban ő, személyesen, teljesítette a kötelességét, helytállt a szocializmus ügye mellett, s ennek talán látható, kézzelfogható bizonyítékaira is hivatkozhat.

Felelősek vagyunk mindannyian... és ne vegye rossznéven tőlem senki, ha erről elmondom a magam nézeteit.

1956 októbere előtt ebben az országban már évekig építettük a szocializmust. Rendkívüli eredményeket értünk el a társadalmi átalakulás, a kulturális fejlődés, a gazdasági élet területén, iparban, kereskedelemben, mezőgazdaságban egyaránt. A munkáso sztály pártja, a dolgozó parasztsággal szövetséget kötött munkásság kezébe vette az ország kormányzását. Az államhatalom fent és az alsó fórumokon munkások, parasztok, vállalkozók szövetséges értelmiségiek, - dolgozó emberek és azok képviselői kezébe jutott.

A szocializmus építése közben hibákat is követtünk el, de a hibák eltörpültek az eredmények mellett és főleg a legnagyobb eredmény mellett, hogy az államhatalom a dolgozó nép kezébe került. Bennünket, mint Országgyűlést és bennünket, mint Elnöki Tanácsot felelősség terhel azért, mert engedtük, túrtuk, elnéztük, hogy a pártban egy törpe kisebbség, a pártonkívül pedig a rendszer ellenségeinek a szocializmus ügyéhez hűség, sokmilliók tömegéhez mérten jelentéktelen csoportja nyugati felbujtókra és szövetségesekre támaszkodva hónapokig furta-faragta, furhatta és faraghatta a népi hatalom épületét és 1956. október 23.-án este Budapest utcáin eldördültek az ellenforradalmárok fegyverei. Rágalmazták a pártot, magának a szocializmusnak az ügyét, eltulozták és jóvátehetetlennek mondták a hibákat, amelyekről azóta már bebizonyosodott, hogy egyáltalán nem jóvátehetetlenek, csak becsület, jószándék és akarat kell hozzá ésmindent rendbe lehet hozni. Különösen akkor, ha olyan szocialista alapokkal rendelkezik az ország, aminket itt 1956 októbere előtt már leraktunk.

Nekem meggyőződésem, hogy a magyar munkásságot, a dolgozó parasztságot, a munkáshatalmat, a proletárdiktatúrát még egyszer hasonló rajtaütés nem érheti. Mégis szükségesnek tartom megmondani, - és erre talán nem is a megtisztelő bizalom ad jogot, amiben itt részesítenek, hanem nehéz munkáséletben és évtizedek sok kemény politikai harcra - hogy 1956 októbere előtt, amikor fel kellett és még fel lehetett volna tartóztatni, visszaverni és megsemmisíteni a munkáshatalom ellen lézítő árulókat, abban az időben sem az Országgyűlés, sem /folyt.köv./

BKK 8. kiadás 1958. szeptember 26. 11 óra 45 perc

/Dobi....5.folyt..

az Elnöki Tanács nem mutatta azt az erőt, keménységet és kármenthetetlenséget, amit pedig a nép joggal várhatott tőlünk. Megmondom ezt a magunk bírálatára és megmondom azért, hogy tanuljunk az ellenforradalom előtt tanúsított lanyhaságunkból. Megmondom azért, hogy a külső és belső ellenség tanulja meg, jegyezze meg: ebben az országban ezután munkások és parasztek minden alamszi vagy nyílt rőmből szövetkezésre ököllal felelnek, és akinak országgyűlési mandátuma, elnöki tanácsi tagsága van, a dolgozó néptől, érezze ez minden időben kötelességének, hogy élen járjon a hatalmát oltalmazó és - mondjuk meg! - szükség esetén könyörtelen népek.

Felelős vagyok én is.....

Kádár János a minap elmondta, hogyha korábban ismerték volna Nagy Imre irásában is lefektetett és azóta nyilvánosságra került nézeteit a proletárdiktatúráról, a többpártrendszeréről, a varsói szerződésről, a magyar-szovjet kapcsolatokról, - Nagy Imrét 1956. október 24.-én nem vették volna be a kommunisták felső vezetésébe, soha se lett volna belőle miniszterelnök.

Ehhez, úgy gondolom el kell mondjak valamit én is. 1955-ben nekem sok minden nem tetszett, amit Nagy Imre csinált és sok minden nem tetszett, amit nem csinált. Például nem tetszett, ahogy nyilvánról vette a felüli politika kérdéseit általában és annyi érdektelenséggel szemlélte a beszéde nyomán kibontakozott szövetkezési válságot. És nem tetszett, hogy olyan kevés figyelmet fordított a meghirdetett program alapos ismertetésére, a nép komoly, becsületos tájékoztatására a sajtóban és a rádióban, hogy tulajdonképpen mit, hol és hogyan akarnak. Igen határozott fellépésre volt szükség vele szemben, hogy ezen valamit változtasson. De azután hamarosan elment nyaralni és telefonon kezeltette időnként tőlem kacsagva, hogy mit csinálnak itthon a parasztek / a termelőszövetkezetek.

Egyszer azután már elkerülhetetlennek éreztem, hogy leüljek vele és részletesen beszéljünk: mit akar a bel- és külpolitikában.

Ha én akkor jelentőséget tulajdonítottam volna annak, hogy egyetlen szót sem szól a magyar-szovjet barátsági és szövetségi kapcsolatokról, - bizony 1956 október 23-ról 24-re virradó éjszaka én is elkövetek minient Nagy Imre miniszterelnökségének megakadályozására. De nem így tettem és később az Országházban, már nem tudtam többet tenni, mint hogy tiltakoztam a varsói szerződés felmondása ellen, ahogy éppen módon volt erre nekem.

És talán több figyelmet kellett volna fordítanom arra is, hogy Nagy Imre egyik barátja és tanácsadója 1954 őszén örültségnek mondta a szövetkezési mozgalmat, egy másik barátja 1956 nyarán provokációnak a szövetkezetekkel, s a mezőgazdaság szocialista átépítésével foglalkozó propagandát. Harmadik barátja pedig /folyt.köv./

/és

BKK 9. kiadás 1958. szeptember 25. 11 óra 45 perc

/Dobi6.folyt.

olyan jobboldali kisgazdapártiakkal keresett kapcsolatokat 1956 szeptemberében, októberében, akikről amint én tudtam, tudta ő is, hogy ellenségei a szocializmusnak. És a barátok, a környezet viselkedéséből, nyilatkozataiból következtethetnénk volna. Ezt én elmulasztottam.

Ilyen értelemben felelős vagyok én is. A jelekre nem figyeltem. Elejtett mondatokat nem tartottam számon, pedig politikai harcaink nehéz évtizedeiben megtanulhattam az óvatosságot és a figyelmességet.

Október 23. után már késő volt idézgetni a beljős jeleket, idő sem volt rá. Akkor már nem lehetett egyebet tenni, mint a jobbratolódás fékezésére törekedni, néhányunknak, akik itt voltunk az Országházban.

Ha ezekről a napokról van szó, talán nem érdektelen azt sem elmondani, hogy a Nagy Imre kormány megalkulása után az illetékes miniszter, látva a magyarországi uránra körül kialakult vad és ellenséges propagandahadjáratot, ajánlotta a miniszterelnöknek, hozzák nyilvánosságra a sajtóban és rádióban a magyar-szovjet uránszerződést. Lássák a nép, hogy ez a szerződés rendkívül kedvező Magyarország szempontjából. Fűzzenek hozzá magyarokat és hasonlítsák össze az amerikaiak ismert uránszerződésével. Nem a miniszter volt az oka, hogy ilyen közlés a sajtóban illetve a rádióban nem történt meg.

A per okmányai, Nagy Imre nyilvánosságra került iratai a legtöbb kérdésre felelnek, amire 1956 október végén és november legelső napjaiban hiába kerestünk választ. De nem mentenek fel egyikünket sem a kötelesség alól, hogy ezután minden helyzetben és minden időben tartsuk nyitva a szemünket és kezünk ügyében legyen a fegyver....

Kádárék és jomagan, néhányan, október végén sok erőfeszítést tettünk, hogy a Nagy Imre kormány vezetői előtt bizonyítsuk: miközben idebent az Országházban tanácskozik a kormány, odakint véres ellenforradalmi terror tombol. Csak azután derült ki, amikor már Dudással tárgyaltak és Maléterrel szövetséget kötöttek, Királyra rábízták a nemzetőrség szervezését, csak azután derült ki, hogy kétféle nyelven beszélünk.

Hogy mi meg akarunk menteni valamit - a népi hatalmat, - a kormány pedig az ellenforradalmár terroristákra támaszkodva másfajta kibontakozást keres: a maga hatalmának biztosítását, szövetkezve a terroristákkal, a Köztársaság téri gyilkosokkal, a bent feltámadt, vagy nyugatról érkezett fasisztákkal, Mindszentyvel és Löwenstein herceggel. És Kéthly Anna már nem az Elnöki Tanástól, hanem a terrorista gyilkosoktól kapta ezt a megbízást, amivel körüljárja a világot.

A hitvány árulás valami módon találkozott itt, vezető pozícióba került rongy embernek mérhetetlen ostobaságával. Muszály volt nekik nap mint nap feltenni a kérdést. Hiszen évekig együtt dolgoztunk, /folyt.köv./

/Dob7.folyt./

együtt harcoltunk, együttpolitizáltunk és nehéz volt elhinni, hogy ezek az emberek eszmét, pártot, hazát oly könnyen eladnak, árulnak... Muszáj volt újra meg újra megkérdezni őket külön-külön és együtt: tulajdonképpen mire törekedtek, hová akartok eljutni?

Kedves Barátain! El sem tudják képzelni azt a főlényt, azt a gunyt, amivel az ilyen kérdéseket fogadták. Azt a sejtelmességet, amivel hallgatni tudtak. E yikük mégis annyira becsült, hogy kioktatott az amerikaiak mérhetetlen atomfőlényéről, amiről neki - így mondta - egész pontos számadatok állnak rendelkezésére. No de, ha az atom a következő lépés, - kérdeztem - mi lesz az országgal és a néppel? Főlényesen legyintett. Lehet, hogy neki és a családjának volt valami életbiztosítása az atombomba ellen. De akkor már bennünket, mondjuk Kádárt, Künnicset, a /, nem igen vett volna be az életbiztosításba.

Nehéz volt proletárdiktatúráról és szocializmusról beszélni velük, amikor Löwenstein herceggel a magyar bauxit, és Csepel kiadásáról beszélgettek, s úgy várták Mindszenty beszédét, mint valami isteni kinyilatkoztatást. És november 4.-én hajnalban elküldték érte, hogy bajba ne kerüljön....

... a Mindszenty.
Hallom, hogy Brüsszelbe is elküldték a képét, kiakasztották a Vatikán világkiállítási csarnokába. Az ellenforradalom után teleírták a nyugati sajtót állítólagos szenvedéseivel és mártíromságával.

Hiányosak voltak a történetek, s a Vatikán világkiállítási pavilonjának Mindszenty-anya is hiányos, valami hiányzik onnan. Felhasználhatták/a primásnak a fosságból, elítélte után hozzám intézett leveleit. Ezekkel kerakabb volna a történet, helyesebb a kép, amit a világkiállítási látogató magában Mindszentyről alkothat.

Miután elítélték és a nyugati sajtó tele volt állítólagos kiroztatásainak vad történeteivel, a primás ismételt levelet írt nekem. Megírta, hogy sajnálja, amit csinált, megbocsánást kért és felajánlotta szolgálatait a rendszernek. Nincs benne félreértés, elvtársak. Ennek a rendszernek.

Ugy gondolom, tisztelt Országgyűlés, most már, ha lezárjuk az ellenforradalom történetét, helyes volt ezt is elmondani.

Kérdeztem őket, értelmes felületet senkitől se kaptam és kénytelen voltam csak magamban tópelődni afelett, milyen lehet az a holnap, amit ezek az emberek elképzáltak maguknak.

Ha a belső erőköt nézzem, akkor elsőnek Maláster tűnt fel, akiről nem lehetett tudni, hogy kiknek parancsol, milyen hadseregnek a honvédelmi minisztere. De terjesztett maga körül valami titokzatosságot és ha az ember végigment ezeken /folyt.köv./

/Dob8.folyt./

a márványos folyosókon, elég gyakran hallotta, hogy Maláster katonai diktatúrát szervez. Nem proletárdiktatúrát, hanem Maláster-diktatúrát.

Itt volt Dalás, aki Malásternek a versenytársa, s mintha az utcákon gyilkoló, lövöldöző terroristák inkább az ő emberei lettek volna. De ezen pontosan eligezodni nem lehetett.

A többpártrendszer bevezetése után politikai gátszakadás történt. Több, mint 20 párt és szervezet jelentette be a megalkulását, bár pontos számukat nem tudom és az talán nem is fog kiderülni soha, hiszen senki ful nem jegyezte és azokban a napokban már többen illatököseknek / azokat pártalakulások engedélyezésére. Mindszenty ali hanem kapott valami utasítást, hogy Adenauer és Fanfani pártjának mintájára indítsa el a magyar keresztény párt szervezkedését. Amikor rádióbeszédét elmonda és az 1945-ös püspök-kari konferencia határozatára hivatkozott, kaptunk tőle egy támpontot. A konferencia ugyanis a föld kérdéssel kapcsolatban "a történelmi esztályok" tiszteletben tartandó előjóról beszélt.

A primás pártja tehát, ali hanem a régi földbirtokosokra akart támaszkodni. Hogy Habsburg Ottónak milyen szerepe lett volna ebben az alakulásban, nem tudom. Ő közben jelentkezett Washingtonban, Szent István koronájáért, de az amerikaiak nem adták ki neki.

A tartották Elképzeltetetlen volt, hogy Nagy Imre és csoportja azért szervezte az ellenforradalmat, ezért szervezte volna magának a hatalmat a Kommunista Pártban, hogy azután Mindszenty, vagy a kisgazdapárti jobboldal közébe szándékozott volna élni a kormányt.

És itt jelentkezőnek, tisztelt Országgyűlés a külső tényezők, akikre - én úgy látom - minden ellenforradalmi vezető spekulált, s akikben az én maggyőződésem szerint minálányian csalódtak volna, már ami az ő személyük enelését, sérthetlenségük tiszteletbentartását illéti. De ezek a külső tényezők ma is megvannak, s minden körülmények között ezerszeres óberségre figyelmeztetnek bennünket. Az ellenforradalom és sok minden, ami azóta történt, megmutatta, hogy a nyugatiak mérhetetlen gyűlölettel nézik Magyarországi szocialista fejlődését, és ahol ártani tudnak nekünk - ártani próbálnak. A mi feladatunk, hogy minden támadásra készenlétben legyünk.

A magyarországi ellenforradalom előkészítése, ki-robantása, fegyveres támadása és az ellenünk megindított hájsza folytatása a sajtóban, a rádiókban és a diplomácia területén, kétségtelenül része annak a hilesháborúnak, amit az Egyesült Államok által vezetett imperialista tábor a szocialista országok ellen folytat. Nemcsak világmóretekben, hanem kisebb társóekre, egy-egy országr leszükitve is folyik a harc és ehhez az imperialista hatalmaknak kint a nagyvilágban felhasználható ügynökökre és helyi szövetségesekre is szükségük van. Az ügynöki gárdát Magyarországról megkapták /folyt.köv./

BKK 13. kiadás 1958. szeptember 26. 12 óra perc

/Dobi...9.folyt./

a politikai szökevények első csoportjában, Nagy Ferencben, Varga Bélában és társaiban. De az Egyesült Államok már előbb is felhasználta Eckhardt Tibort, Fábrián Bélát és másokat, akik természetesen éppoly kevéssé szolgálják ingyen, mint Varga Béla, aki most megint nem tudom hányadszor inzul világkörűli utra, hogy -amint írják és mondják - "megmagyarázza a magyar kérdést" különböző országok népeinek.

Ha az ellenforradalom győzött volna 1956 októberében, világos, hogy ezek az ügynökök - kipróbált és olyan emberek, akikre már sokat költött Amerika, - a legelső között érkeztek volna Nyugat felől hatalomátvitelre, s legfeljebb azokkal a nyilas és Horthysta tábornokokkal lett volna vitájuk, akik velük együtt, ugyancsak már több, mint egy évtizede amerikai szolgálatban vannak. A vitában persze nem Nagy Imre, vagy Tildy Zoltán lett volna a döntőbíró, hanem valami amerikai követségi titkár vagy ezredes.

Nem gondolnám, hogy az amerikaiaknak akár Nagy Imrére, akár Tildyre szükségük, irányukban bizalmuk lett volna. De volt-e alapja Nagy Imre esetleges egyéb spekulációinak? Reális alapja, hosszabb lejáratra, - nem lehetett.

Ez lett volna tehát Nagy Imre és Tildy Zoltán holnapja, - ha Magyarországon győz az ellenforradalom. De nem győzött.

Hogy mi lett volna a nép holnapja, annak a jelei megmutatkoztak abban, hogy a német herceg már jött a bauxitért, a csepeli gyárért, Mindszenti jelentkezett az egymillió hold szétosztott egyházi birtokért, és a "történelmi osztályok" földjeiért. Itt is, amott is felbukkantak 800 holdas, 1000 holdas régi földbirtokok, volt főszolgabírók, csendőrök. És az ellenforradalom győzelme után már helyükön álltak volna a főispánok, - a kereskedelem, iparban elkezdődött volna az osztokodás, és a régi gyárüzemek, a bankárok beültek volna a régi helyükre. En nem mondom, hogy ez az új honfoglalás minden nehézség nélkül ment volna végbe. A munkások biztosan sok helyen felzendültek volna és a parasztok megfogják a vasvilla nyelét. De az országba egyre több fegyver, imperialista és fasiszta zsoldos áradt volna, Nyugatról és - amint mondani szokták - a "törvényes kormány kérésére" megjelentek volna az amerikai csapatok. Pontosan úgy, ahogyan most Libanonban történt, ahogyan Jordániába elmentek az angolok, hogy a néppel szemben fegyverrel őrizzenek egy királyt, akit utál a népe és szabadulni szeretne tőle. Ahogyan Tajvan szigetén védik - úgy mondják, hogy védik - a kínai nép érdekeit, hatszáz millió kínaival szemben, Csang Kai-sek és bandája javára. /Folyt. köv./

∟ -kos urak

BKK 13. kiadás 1958. szeptember 26. 14 óra 57 perc

/Dobi...10.folyt./

De erre a próbatételre mégse került sor, mert a forradalmi munkás-paraszt kormány kérésére segítségünkre jöttek a szovjet csapatok. Ugyis mondhatom, hogy az öntudatra ébredt nép kérésére jöttek és jó volna, ha egyszer ebben a kérdésben is világosan látnának nyugaton.

Ebben az országban irgalmatlan, szörnyű nyomorúság volt a dolgozó nép között a kapitalizmus idején. Miközben Eszterházy Pál a magyarországi kétszázhuszezer hold és ausztriai százezer hold földje jövedelmével nem is tudott mit kezdeni, s egy Gráf nevű borkereskedő egymillió és 119.000 pengő, Dreher Jenő pedig félmillió pengő tiszta jövedelem után adózott, a Magyar Általános Kőszénbányánál pedig a kifizetett bér 66 százaléka volt a profit, egy gyári munkás átlagos havi keresete 97 pengő, a mezőgazdasági munkás napszámja néha csak 80 fillér volt. A magyar urakat és damáikat meg lehetett találni a világ minden gazdasági üdülőhelyén és a mánásaink csodálatosan ki tudtak öltözni egy-egy paradérra. De az iparban munkanélküliség volt, - hiszen igazában fejlett iparunk nem volt - egy-egy agrárproletár pedig 4-5 gyermekével néha kevesebből élt, mint amennyit egy valamirevaló bankigazgató a kutyájára költött. De a kisebb földtulajdonosoknál rendelkező parasztság helyzete sem volt sokkal különb, - náluk legfeljebb volt mit árverezni, ha jött a végrehajtó. Az 1928-ban kitört gazdasági válság a szó, szoros értelmében megtizedelte a kis- és középbirtokos parasztságot.

Hiába zárták le Horthyék, szinte légmentesen a keleti határt, Magyarországon nem ok nélkül volt már 1919-ben proletárforradalom, proletárdiktatura. A 20-as évek fehérterrorista üldözései, a 30-as évek nyomorúsága közben a magyar munkás és agrárproletár, de még a földtulajdonos parasztok jó része is Keletről, a Szovjetuniótól várta a sorsa jobbrafordulását, Horthy, Hitler oldalán még háboruba vitt bennünket, s amilyen volt a népből kikényszerített vér és anyagi áldozat, legalább olyan mértékben nőtt a második világháborúban a gyűlölet az urak iránt és a várakozás, hogy jöjjön Kelet felől a szabadulás.

1945-ben a szovjet csapatok felszabadították Magyarországot a fasiszta uralom alól. Megtörtént a földosztás, levették a nép nyakáról a legterheesebb igát, a nagybirtokrendszert. Azután elkezdődött egy folyamat, amelynek során népi tulajdonba került a pénzügyi szervezet, az ipar, a kereskedelem és megindult a falu szocialista átalakulása. Ennek legerősebb központjai - érthetően - a régi uradalmi gazdasági központok, ahol a múltban a legnagyobb volt a nyomor és ahol évről-évre szinte forintból-forintra le tudják mérni az emberek: mit változott az életük, mennyit emelkedett az életszínvonaluk a szocializmusban. Nagyot változott. De a nagyüzemi mezőgazdasági szövetkezeti egységei tulterjednek az egykori uradalmi központokon és a falvakban a jó szövetkezetek tagjainak életszínvonala már magasabb, mint a 12-14 holdas középparasztoké. Az iparban és a mezőgazdaságban megszűnt a munkanélküliség, a munkások és parasztok gyermekei tömegesen foglalnak helyet a középiskolákban és az egyetemeken. Az államhatalmat valóban munkások és parasztok, s a velük egyetértésben dolgozó értelmiségiek gyakorolják. /Folyt. köv./

/Dobi.....11. folyt./

Munkások és parasztok állnak a legmagasabb párt és állami funkciók élén.

És mindez arra vezethető vissza, hogy Magyarországot nem a csepeli bárók szövetségéi hanem a munkások és a parasztok szövetségesei szabadították fel. Ily módon nyílt meg a lehetőség arra, hogy a dolgozó tömeg ura legyen az államának. Ez az alapja a magyar dolgozó nép barátságának és bizalmának a szovjet hatalom és a szovjet ember iránt. Jó volna, ha ezt végre megpróbálnák megérteni Nyugaton.

A szovjet-magyar barátságot sok pénzzel, árulók beszervezésével, hazug hírveréssel, időre-órára meg lehetett zavarni, mint ahogy 1956 októberében történt, de semmiféle erőszak nem fogja tudni soha megsemmisíteni a magyar dolgozó milliókban azt a tudatot, hogy sok évszázados nyomorgás után a Szovjetunió segítségével értek el egy felszabadult és szebb életet és ezért semmiféle propaganda fogással nem lehet megrontani, vagy éppen kettészakítani a magyar-szovjet barátságot. És ebből a barátságból, ami a tömegek gondolkodásában él, a mély meggyőződésből, hogy jólétük és további felemelkedésük biztosítása a szocializmus és a szovjet szövetség, következett, hogy Kádárék az ellenforradalom idején a Szovjetunióhoz, Magyarország természetes barátjához fordultak segítségért. A dolgozó tömegek akarat szerint jártak el. S a barátság őszinte viszonyosságából következett, hogy a Szovjetunió a kért segítséget megadta. /Nagy taps./

Ezek azok a dolgok, amelyeket érdemes volna a nyugatiaknak is tudomásul venniük. Sok pénzt költöttek árulókra, felforgatásra és mégis elvesztették a csatát. Hogy mekkora volt a csatavesztés, azt most láthatják igazán, amikor a magyar milliók, rövid idővel az ellenforradalom után olyan egységesen állnak a párt és a kormány mögött, és ennek az egységes helytállásnak a párt és a kormány iránti bizalomnak a következményei a magyar élet minden területén megmutatkoznak.

Elkövetkezett az óra, amikor az urak szólásmondása szerint, de magunkfajta ember is megértheti, - Nyugatnak és elsősorban az Egyesült Államoknak, "szépen kellett volna vezetnie".

/folyt. köv.

/Dobi.....12. folyt./

Sajnos, nem ez történt, miután az ellenforradalom már elbukott, majdnem kétszáz ezer embert a legeszeveszettebb propaganda forrásokkal rávettek, hogy hagyja el hazáját, menjen Nyugatra, ott majd megtalálja a maga paradicsomát. Ezeknek egy részét nem sajnáljuk. Ebben a csoportban lehetnek talán huszezen is, mindenféle börtöntöltelék, rabló, gyilkos, tolvaj, bandita. Mint szabadsághősöket ünnepezték őket, ők futottak ki elsőnek az országból, - volt mitől tartaniuk, - ők aratták le odakint az első "paradicsomtermést". Azóta pedig rabolnak, ölnek, betörnek, garázdálkodnak, odakint és egyik nyugati börtönből a másikba hányódnak. Az újságok most már nem igen mondják őket szabadsághősöknek. Mondom, értük nem kár. De sajnáljuk a fiatalokat, akiknek a kalandvágyát használták ki és most szemétdombra vetik őket. És sajnáljuk a sok megtévesztett szerencsétlent, akivel most már legfeljebb a különböző jótékonysági intézmények foglalkoznak. Itthon dolgoztak, odakint jó, ha kapnak egy levest a népkonyhán, de arra még most is vigyáznak, hogy visszatartsák őket a hazatéréstől. Még mindig börtönnel, Szibériával rémitik őket.

Nyugat nem tudott szépen veszteni a magyar ellenforradalomban és az Egyesült Államok máig sem tud beletörődni, hogy veszített. Hónapokig a legostobább terrorhírekkel töltötték meg a világ sajtót. Újra meg újra előszedték az ócska gramofonlemezt, hogy magyarok ezreit - és ezreit vitték és viszik Szibériába kényszermunkára. Itt vannak a diplomataik és az újságíróik, látják, hogy se gyilkosságok nincsenek, se terror nincs, se szibériai deportálások nincsenek. Hogy a rendőrségi és bírósági ügyeinket mi magunk intézzük és ezekbe senki bele nem avatkozik.

Az Egyesült Államok kómekeket küldött Magyarországra és követségi tisztviselőit néhányát kémkedésen - tettenérték. Erről éppen a minap részletesen beszélt a kormány szóvivője és az újságírók előtt nyilatkoztak kómekek, akiket ideküldtek és jelentkeztek a hatóságainknál.

/ - viselőik

A magyar kormány kénytelen volt jelezni az Egyesült Államok kormányának az ellenünk irányuló ellenes propaganda, a kémtevékenység, a megkülönböztető politika elleni tiltakozásul.

/folyt. köv./

BKK 16. kiadás 1958. szeptember 26. 12 óra 10 perc

/Dobi....13.folyt./
 Az újságokban szó volt az utlevél ügyekről is. Közvetett úton hírt kaptam arról, hogy milyen nehezen adnak utlevelet az Egyesült Államokban Magyarországra és két egymástól elég távolfekvő helyen, különböző hatósági szervek hogyan próbálták lebeszélni a magyarországi utazásról, két amerikai állampolgárt. Egyiket ezzel rőmitették, hogy éhezünk, kutyahuson élünk. A másikat azzal, hogy Budapesten még nappal sincs közbiztonság, asszonyokkal erőszakoskodnak a katonák az utcán, és aki ellenáll, azt - ebben már ugye semmi meglepő nincs - Szibériába viszik. Hová is vihetnék? /Derűtség/

Látszólag jelentéktelen ügyek ezek, de valójában bizony igen súlyos jelenségek a nemzetközi életnek. Az Egyesült Államok külpolitikájának vezetői elhatározták, hogy a világháború szakadékanak szélén fogják táncoltatni a világot és ebből nekünk, - ha már a Nyugatról ösztönzött és támogatott októberi ellenforradalom elbukott - a kének jutnak, a durva sajtó és rádiótámadások, az amerikai szavazógépezet működtetése Magyarország ellen az Egyesült Nemzetek Szervezetében és a különböző korlátozások Amerika és Magyarország gazdasági és szellemi érintkezésének útjain.

És mert az októberi ellenforradalomban érdekelt nagykapitalizmus kerjei messzire nyulnak, rágalmatokat és tromba támadásokat kapunk a sajtóiban és a francia sajtóban és végül Bernben és Párizsban fegyveres terroristák ellen kénytelenek védekezni diplomatáink.

Azok az újságírók, akiket az Egyesült Államok már régebben szolgálatában tart, nem ismerik a magyarországi fejlődést, a szocialista építkezés nagyszerű eredményeit. Ha talán ismernék, akkor sem beszélnének róla, hiszen azért fizetik őket, hogy rágalmazzanak bennünket, hazudjanak rólunk, - még a gazdáiknak is.

Azok az újságírók megint, akiket az ellenforradalom után fogadott zsoldjába Amerika, vagy a bennük uralkodó gyűlölet vagy tájékozatlanságuk miatt, nem tudnak hü képet festeni megbízóik előtt és az utolsó két év csodálatos magyarországi fejlődéséről tájékoztassa világkörüli útján azokat, akik kiváncsiak a mordenivalásra, éppen ilya képtelen Kéthly Anna, vagy Király Béla, hogy a mi mai életünkről bárhol és bárkik előtt a valóságnak megfelelő módon beszéljen.

Amint Varga Béla képtelen arra /folyt. köv./
 - sok egyéb ok mellett a tájékozatlansága miatt is - hogy a magyar helyzetről

BKK 17. kiadás 1958. szeptember 26. 12 óra 10 perc

/Dobi....14.folyt./

Gazdasági csodának, vagy politikai csodának nevezzék, - mindegy. Magyarország az ellenforradalmi lázadás és rombolás után, néhány hónap alatt talpraállt. Ez csak azért volt lehetséges, mert a katonai segítség után példátlan arányú gazdasági támogatást is kaptunk a Szovjetuniótól és mellénk állt minden anyagi és politikai segítségével az egész szocialista tábor. Nem a magunk erejéből, hanem a Szovjetunió és a többi baráti ország támogatásával menekültünk meg a gazdasági csődtől, ennek legyen történelmi tanuja ez az országgyűlés. Összességében és tagjai külön-külön legyenek minden időben hűséges munkásai a magyar-szovjet barátságunk további elmélyítésének és a szocialista tábor egységének. A tábor, élén a Szovjetunió folyton növekvő katonai és gazdasági erejével, világhatalmával, a Kínai Népköztársaság tekintélyével és gazdaságával a mi biztonságunknak és egyúttal a világbékének is óra. Örözzön és biztosítsa bármilyen világpolitikai veszedelmek idején.

És legyen történelmi tanuja ez az országgyűlés annak, hogy a táboron belül ez a kis magyar nép az ellenforradalmat követő időkben milyen pártatlan szorgalommal és minden képességének összefogásával állt a párt és a kormány mögé, s így érte el 1957 és 1958 szép termelési eredményeit.

A párt 1956 november 4-én talpraállt és bámulatosan rövid idő alatt újjászervezte sorait, mozgósítani tudta az építkezéshez a két nagy történelmi osztályt, - mert mi ezeket számítjuk történelmi osztálynak - a munkásságot és a dolgozó parasztokat. A forradalmi munkás-paraszt kormány, elnöke Kádár János, majd Münnich Ferenc elnökletével, vezette és szervezte a munkát, amihez azután hónapról-hónapra több segítséget tudott adni az országgyűlés és az Elnöki Tanács. Legyen tanuja az országgyűlés a pártvezetők és az egyszerű párttagok és a forradalmi munkás-paraszt kormány történelmi érdemének is, azért a két esztendőért, aminek leforgása alatt - tetszik a nyugati világnak vagy nem tetszik, - eltűnt az életünkből az ellenforradalom minden nyoma és csodálatos előrehaladást értünk el nemcsak politikai, gazdasági és kulturális kérdéseink elrendezésében, hanem a tömegek életszinvénelmének növelése területén is.

Két esztendeje sincs, hogy egész szocialista építkezésünk minden eredménye veszélyben forogott. Most elégedetten tekinthetünk vissza a megtett útra. A proletárdiktatura erős, a régi hatalom minden intézménye megszilárdult. A szocialista építés következő szakaszában nagy feleletok várnak ránk, de az ellenforradalom leverése óta eltelt idő teljesítményei pártunk, kormányunk, vezetőknek és egyszerű dolgozó embereknek biztatást és bátorítást adnak a további erőfeszítésekhez. /Hosszantartó nagy taps./

Ezután dr. Münnich Ferenc, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke emelkedett szólásra, hogy elmondja a Minisztertanács beszámolóját. /folyt. köv./

BKK 18. kiadás 1958. szeptember 26. 12 óra 30 perc

München

1958. szeptember 26.

Tisztelt Országgyűlés!

Az 1958 januári ülésnek óta amióta az országgyűlés bizalmából végzem a Minisztertanács elnöki funkcióját, sok minden történt hazánkban. Dolgozó népünk ebben az időben is nagy szorgalommal, áldozatos igyekezettel, rendben és nyugalomban munkálkodott a szocializmus építésén. Szorgos hétköznapi nyolc hónapja van mögöttünk. Ezalatt a nyolc hónap alatt népünk jelentős lépésekkel haladt előre hazánk felvirágoztatása útján.

Ebben az időszakban végérvényesen megszilárdult és megerősödött a Magyar Népköztársaság állami és társadalmi rendje. A kormány jelentheti, hogy népi demokráciánkban eleven léktető politikai élet folyik, az emberek alkotókedve megnőtt és kisebb nehézségeket leszámítva, minden okunk megvan, hogy bizakodással tekintsünk a jövőbe.

Tisztelt Országgyűlés!

Mindenekelőtt belpolitikai helyzetünket fogom elemezni, ismertetve népgazdasági helyzetünk jelenlegi állását, majd kitérek a nemzetközi helyzetre, válaszolva kormányunk külpolitikáját.

Mi jellemzi belpolitikai életünket?

Az, hogy a Magyar Szocialista Munkáspárt helyesnek bizonyult és népszerű politikáját mindinkább magukévá tevő néptömegek minden eddiginél nagyobb aktivitással vesznek részt az országépítő munkában.

Napról-napra szorosabbá válik a kapcsolat pártunk és kormányunk vezetői, valamint a dolgozó milliók között. A dolgozó tömegek nagy bizalmat táplálnak a párt, pártunk központi Bizottsága és kormányunk iránt. Ennek a bizalomnak legfőbb forrása a tömegeknek az a felismerése, hogy a párt a dolgozó nép érdekeinek tartásával, a dolgozó milliók kívánságainak figyelembe vételével vezeti a nagy országépítő munkát, amely a szocializmus győzelméhez visz el bennünket.

A marxista-leninista párt irányításával, a tehetséges és szorgalmas magyar munkások vezetésével elért sikerekben nagy része van annak is, hogy állandóan határozott segítséget kaptunk és kapunk a testvéri Szovjetuniótól, amely az élet minden területén erős jóbárátként áll mellettünk. /Önzetlen segítség együttműködésben élünk többi barátainkkal is.

/Nagy taps./

/folyt.köv./

BKK 19. kiadás 1958. szeptember 26. 12 óra 30 perc

München...1.folyt./

Tisztelt Országgyűlés!

A magyar belpolitikai életben városos és falun növekvő és jelentős szerepe van a Hazafias Népfrontnak. Mostanában lesz egy esztendeje, hogy az ellenforradalmi felkelést követő stagnálás után a Hazafias Népfront az Országos Tanács ülésével újból megkezdte tevékenységét. Az elmúlt egy esztendő mindenki számára bebizonyította, hogy nagyjelentőségű változás történt a népfront munkájában. kibontakozóban van a terebélyes, minden békeszerető és a szocializmus eszméjéért lelkesedő, embert egybetömörítő tömegmozgalom, amelyben helyet, megfelelő politikai és társadalmi szerepet kap minden, szocializmust építő, hazánkat igazán szerető dolgozó állampolgár. A népfront hosszú évek óta először kezd valóban megfelelni hivatásának. Tömegbefolyásának megnövekedésével együtt nőtt tekintélye is. A mozgalom hatása, befolyása egyre elevenebben érezhető a politikai életben. A népfrontbizottságok, a társadalmi és politikai mozgalmak szervezők és ezek által nagy tömegeket mozgósítanak meg, köztük sok-sok olyan embert is, akit eddig még nem nagyon sikerült valamilyen társadalmi akcióba bevonni.

A Hazafias Népfront-mozgalom szeméttévő és jelentős munkával igyekezett segíteni az Országgyűlés tagjainak tevékenységét.

A Hazafias Népfront tekintélyes politikai tényezővé lett. Az elmúlt esztendő hibáiból okulva nem engedjük, hogy a népfrontmozgalom revizionista törekvések takarója legyen, de azt sem engedjük, hogy bárki is kisebbitse a Hazafias Népfront jelentőségét, szükségességét, fontosságát. A Hazafias Népfront a párt vezetésével és irányításával a valódi szocialista egységfront megteremtője és irányítója a legteljesebb bizalom nyíltán meg mind a dolgozó tömegek, mind a párt és a kormány részéről.

Természetes, hogy a párt és a kormány az egy esztendő sikeres munkája, a komoly fejlődés után az elkövetkező időkben sokat, az eddiginél is többet vár a Hazafias Népfront nagy tömegeket magmozgató tevékenységétől.

/folyt.köv/

BKK 20. kiadás 1953. szeptember 26. 12 óra 33 perc

/Münnich 3. folyt./

Nevelje a Népfront a magyar dolgozó nép tömegeit, a szocialista hazaszeretetre. Vonjon be mindenkita politikai életbe és nyerjen meg minden olyan magyar állampolgárt, aki a hazaszeretettől fütve, átérzi ezeknek a kérdéseknek nagy norderójét.

Tisztelt Országgyűlés!

Az 1953-as esztendő a politikai és gazdasági konszolidáció nyomán a szocialista törvényesség további megszilárdulása is jellemzi.

A szocialista törvényesség megerősítését mindenekelőtt azok az új jogszabályok jelentették, amelyeket törvényhozó munkánk során az adott időszak politikai, gazdasági és társadalmi igényeinek figyelembevételével alkottunk.

A szocialista törvényesség érvényesülésénél jelentős előrehaladást jelent az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló törvény hatályba lépése és végrehajtásának megkezdése.

Az állampolgárok jogegyenlőségének alkotmányunkban rögzített alapelve a gyakorlatban is érvényesül. Ez és a törvényesség is megkívánja, hogy minden állampolgár teljesítő törvényben elínt kötelességet, ugyanakkor minden állampolgár egyenlően részesüljön jogvédelemben. Aki azonban kézzel emel népi demokráciánkra, aki megsérti államunk törvényeit, az nem kerül el a törvényben kikötésbe helyezett következmények.

Ügyészi szervezetünk széleskörű munkát fejt ki a törvényesség biztosítására. A dolgozók bizalmának növekedését mutatja az a tény is, hogy panaszokkal, sérelmekkel nagy számban fordulnak az ügyészséghez, és más illetékes szervekhez.

Tisztelt Országgyűlés!

Azokat a feladatokat, amelyek az ellenforradalom leverése után az igazságszolgáltatás terén jelentkeztek, ügyészi szerveink és bíróságaink jórészt megoldották.

Az ellenforradalmi bűncselekmények felderítése lényegében befejeződött. Az ellenforradalmi bűncselekmények felderítése lerántotta a leplet Nagy Imre és csoportja államellenes tevékenységéről, a hazai reakciós erők és nyugati

/folyt. köv./

12 17

BKK 21. kiadás 1953. szeptember 26. 12 óra 40 perc

/Münnich 3. folyt./

szövetségeseik közötti szoros kapcsolatokról. Igazságügyi szerveink megérdemelt, igazságos büntetést mértek a hazafutókra. Az ítélet nagy megnyugvást keltett hazánk lakosai körében, mert beigazolta az egyszerű emberek követelését, azt tudniillik, hogy büntetlenül senki se támadhat a dolgozó nép hatalmára és vívmányaira.

Bár az ellenforradalmi erők felszámolásával a belső erők jelentősen meggyengültek, szétszóródtak, ennek ellenére bomlasztó tevékenységük folytatásáról nem mondtak le, ezért hatóságaink a szocialista törvényesség betartásával a jövőben is kérlelhetetlen szigorral, csirájában fojtanak el minden, a Magyar Népköztársaság, a munkás-paraszt hatalom elleni támadást.

Az ellenforradalom felszámolása lehetővé tette, hogy igazságügyi szerveink munkájuk középpontjába a szocialista társadalmi rend gazdasági megerősödését célzó büntetőjogi feladatokat állíthassanak.

A rendőrségi és igazságügyi szervek erélyesen léptek fel a gazdasági élet egyéb kártékony elemeivel, az üzérkedőkkel, spekulánsokkal szemben is. Hozzáálltunk ahhoz is, hogy véget vessünk a közéletben jelentkező korrupciós jelenségeknek, és lépnek fel

Rendőri és igazságügyi szerveink állandó követelményként tartják szem előtt azt, hogy minden bűncselekmény elbírálásánál különbséget kell tenni egyrészt a tudatos ellenséges elemek, a rendszeres, és visszaeső bűnözők, a huligánok, másrészt a megtévesztett, az állam törvényei ellen először vétő, kisebb jelentőségű és súlyu bűncselekményt elkövető dolgozók ügyeinek elbírálása között.

Bíróságaink eljárását is a törvényesség elveinek legszigorubb tiszteletbetartása jellemzi. Az eljárások során a legteljesebb törvényszerű lehetőség nyílik a szabad védekezésre. Ennek ellenére, hogy a büntetői nyomozás fejlődése folytán a bírósági eljárásban a nyomozás által megállapított tények kerülnek elbírálásra, bíróságaink következetesen ragaszkodnak a perrendszerű bizonyítékok legszélesebb körű beszerzéséhez, pusztán a beismerő vallomás önmagában bizonyításul nem szolgál, s mint egyedüli körülmény a bűnösség megállapítására nem alkalmas.

Tisztelt Országgyűlés!

Engedjék meg, hogy ezek után röviden

/folyt. köv./

/Münnich...4.folyt./

beszámoljak az Országgyűlésnek a Minisztertanács ez év januárja óta végzett további munkájáról.

A kormány az Országgyűlés áprilisi ülészakára benyújtotta a Magyar Népköztársaság 1958. évi költségvetéséről, majd az Országgyűlés júliusi ülészakára az 1958/60. évi hároméves népgazdasági fejlesztési terv irányelveiről szóló törvényjavaslatot.

Tisztelt Országgyűlés!

A kormány által kezdeményezett és hozott jogszabályok nagy csoportját azoknak a jogszabályoknak a megalkotása képezi, amelyeknek célja a lakosság életkörülményeinek megjavítása, a dolgozók zavartalan élete előfeltételeinek fokozott biztosítása.

A kormány megvizsgálta az állami tulajdonba vett ház, ingatlanokkal kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 1957. évi 23. sz. törvényerejű rendelet intézkedéseit és javaslatot tett az Elnöki Tanácsnak a rendelkezés végrehajtása során tapasztalt visszásságok megszüntetésére. Tovább fejlesztette a kormány a hivatali helyiségek lakásai törzsi visszaállításáról szóló további rendelkezéseket. A kormány másik nagy jelentőségű lakásügyi intézkedése, az április 15-én kibocsátott rendelet, amely védelmet biztosított a személyi tulajdonban álló házak bérletének. A gyakorlat mutatja, hogy ez a rendelet még kiegészítésre szorul.

Április 15-i rendeletében a kormány szabályozta a magánszemélyek gépkocsi használatát, lehetővé téve, hogy magánszemély külön engedély nélkül vásároljon és üzemeltessen belföldi forgalmi rendszámú használt személygépkocsit.

A kormány kezdeményezésére megalkotott 1958. évi IX. sz. törvényerejű rendelet a kisiparosok iparigénykorlátát szabályozza.

A Minisztertanács módosította a családi pótlékról szóló egyes korábbi rendelkezéseket. Ennek értelmében az egyedülálló dolgozó nő részére egy gyermek esetén is biztosítja a családi pótlékot. A rendelet a gyermek 18 éves koráig meghosszabbítja a családi pótlékra való igényt, ha a fiatal családtag az idő alatt középiskolai tanulmányait folytatja.

A kormány leszállította kilogrammonként 10 forintra a vaj fogyasztói árát.

A Minisztertanács ez év januárja óta az ifjúság nevelésével és képzésével kapcsolatban több vonatkozásban is hozott jogszabályi rendelkezést. Elhatároztuk, a politechnikai oktatás bevezetését.

/folyt. köv./

12.25

/Münnich...5.folyt./

Az Elnöki Tanács a kormány javaslata alapján bevezette a középiskolai és egyetemi tanulmányaik folyamán mindenkor kiváló eredményt felmutató doktorjelöltek kitüntetéses doktorrá avatását.

Az ifjúság nevelésével függ össze a tanító és óvónőképzés átszervezése is.

A kormány kiterjesztette a gyermekbénulás elleni védekezést. 1958-tól a két éven aluli gyermekek védőoltása kötelező, de lehetővé tettük azt is, hogy a múltban valamilyen okból védőoltásban nem részesített magasabb korosztályokhoz tartozó gyerekek is megkapják a gyermekbénulás elleni védőoltást. Megelőződéssel állapíthatjuk meg, hogy a múlt esztendőben világszerte fellépett gyermekbénulásos járvány Magyarországon a védőoltások következtében megszűnt, a megbetegedések száma az oltások bevezetésétől kezdve állandóan csökkent. /alapjában

A jogszolgáltatással kapcsolatosak a kormánynak azok a rendelkezései is, amelyek a vállalati jogtanácsosok és az ügyvédek működését szabályozták. Egyes helyeken ezeket a rendelkezéseket nem elég körültekintően vitték keresztül, számos panasz merült fel, melyek felülvizsgálata folyamatban van.

Tisztelt Országgyűlés!

E vázlatos felsorolásból is látható, hogy a Minisztertanács az elmúlt időszakban nagy aktivitással és a magyar közélet szinte valamennyi területére kiterjedően dolgozott. Engedjék meg, hogy ezután röviden rátérjek hazánk népgazdasági helyzetének ismertetésére.

A magyar népgazdaság az 1958-as év első 8 hónapjában az ellenforradalmat követő gazdasági konszolidáció után tovább fejlődött és eredményesen halad tovább a megkezdett úton.

Az 1958-as évet több olyan vonás jellemzi, amelyek a korábbi években nem, vagy csak jóval kisebb mértékben érvényesültek. Ilyen például az egyenletesebb termelés, a megalapozottabb beruházási politika, a termelés szerkezetének átalakulása, a hazai adottságok jobb kihasználása. Egészében véve 1958-ban a termelés gazdaságossági szempontjai jobban érvényesültek, mint a korábbi években.

Népgazdaságunk fejlődését 1958-ig eltelt hónapjaiban összefoglalóan a következők jellemzik:

Az ipari termelés egyenletesen zökkenőmentesen fejlődött. Kedvező volt az ipari nyersanyag és energiaellátása.

/folyt. köv./

BKK 22 kiadás 1958. szeptember 26. 12 óra 45 perc

/München...4.folyt./

beszámoljak az Országgyűlésnek a Minisztertanács ez év januárja óta végzett további munkájáról.

A kormány az Országgyűlés áprilisi ülészakára benyújtotta a Magyar Népköztársaság 1958. évi költségvetéséről, majd az Országgyűlés júliusi ülészakára az 1958/60. évi hároméves népgazdasági fejlesztési terv irányelveiről szóló törvényjavaslatot.

Tisztelt Országgyűlés!

A kormány által kezdeményezett és hozott jogszabályok nagy csoportját azoknak a jogszabályoknak a megalkotása képezi, amelyeknek célja a lakosság életkörülményeinek megjavítása, a dolgozók zavartalan élete előfeltételeinek fokozott biztosítása.

A kormány megvizsgálta az állami tulajdonba vett ház, ingatlanokkal kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 1957. évi 28. sz. törvényerejű rendelet intézkedéseit és javaslatot tett az Elnöki Tanácsnak a rendelkezés végrehajtása során tapasztalt visszahívások megszüntetésére. Tovább fejlesztette a kormány a hivatali helyiségek lakossági történeti visszaállításáról szóló további rendelkezéseket. A kormány másik nagy jelentőségű lakásügyi intézkedése, az április 15-én kibocsátott rendelet, amely védelmet biztosított a személyi tulajdonban álló házak bérlőinek. A gyakorlat mutatja, hogy ez a rendelet még kiegészítésre szorul.

Április 15-i rendeletében a kormány szabályozta a magánszemélyek gépkocsi használatát, lehetővé téve, hogy magánszemély külön engedély nélkül vásároljon és üzemeltessen belföldi forgalmi rendszámú használt személygépkocsit.

A kormány kezdeményezésére megalkotott 1958. évi IX. sz. törvényerejű rendelet a kisiparosok iparjogvédelmét szabályozza.

A Minisztertanács módosította a családi pótlékról szóló egyes korábbi rendelkezéseket. Ennek értelmében az egyedülálló dolgozó nő részére egy gyermek esetén is biztosítja a családi pótlékot. A rendelet a gyermek 19 éves koráig meghosszabbítja a családi pótlékra való igényt, ha a fiatal ezalatt az idő alatt középiskolai tanulmányait folytatja.

A kormány leszállította kilogrammonként 10 forintra a vaj fogyasztói árát.

A Minisztertanács ez év januárja óta az ifjúság nevelésével és képzésével kapcsolatban több vonatkozásban is hozott jogszabályi rendelkezést. Elhatároztuk, a politechnikai oktatás bevezetését.

/folyt. köv./

12.25

BKK 23. kiadás 1958. szeptember 26. 12 óra 11 perc

/München...5.folyt./

Az Elnöki Tanács a kormány javaslata alapján bevezette a középiskolai és egyetemi tanulmányaik folyamán mindenkor kiálló eredményt felmutató doktorjelöltek kitüntetéses doktorrá avatását.

Az ifjúság nevelésével függ össze a tanító és óvónők képzés átszervezése is.

A kormány kiterjesztette a gyermekbénulás elleni védekezést. 1959-től a két éven aluli gyermekek védőoltása kötelező, de lehetővé tettük azt is, hogy a múltban valamilyen okból védőoltásban nem részesített magasabb korosztályokhoz tartozó gyerekek is megkapják a gyermekbénulás elleni védőoltást. Megelégődéssel állapíthatjuk meg, hogy a múlt esztendőben világszerte fellépett gyermekbénulásos járvány Magyarországon a védőoltások következtében megszűnt, a megbetegedések száma az oltások bevezetésétől kezdve állandóan csökkent. /alapjában

A jogszolgáltatással kapcsolatosak a kormánynak azok a rendelkezései is, amelyek a vállalati jogtendencsok és az ügyvédek működését szabályozták. Egyes helyeken ezeket a rendelkezéseket nem elég körültekintően vitták keresztül, számos panasz merült fel, melyek felülvizsgálata folyamatban van.

Tisztelt Országgyűlés!

E vázlatos felsorolásból is látható, hogy a Minisztertanács az elmúlt időszakban nagy aktivitással és a magyar közélet szintje valamennyi területére kiterjedően dolgozott. Üngedjük meg, hogy ezután röviden rátérjék ezeknek népgazdasági helyzetének ismertetésére.

A magyar népgazdaság az 1958-as év első 8 hónapjában az ellenfordulathoz követő gazdasági konszolidáció után tovább fejlődött és eredményesen halad tovább a megkezdett úton.

Az 1958-as évet több olyan vonás jellemzi, amelyek a korábbi években nem, vagy csak jóval kisebb mértékben érvényesültek. Ilyen például az egyenletesebb termelés, a megalapozottabb beruházási politika, a termelés szerkezetének átalakulása, a hazai erőforrások jobb kihasználása. Egészében véve 1958-ban a termelés gazdaságossági szempontjai jobban érvényesültek, mint a korábbi években.

Népgazdaságunk fejlődését 1958. október 1-ig eltelt hónapjaiban összefoglalóan a következők jellemzik:

Az ipari termelés egyenletesen zökkenőmentesen fejlődött. Kedvező volt az ipar nyersanyag és energiaellátása.

/folyt. köv./

BKK 24. kiadás 1958. szeptember 26. 12 óra 50 perc

/Münnich...6.folyt./

A mezőgazdaságban a gabonaneműk termése - a kedvezőtlen időjárás miatt - alacsonyabb volt, mint az előző években, az állatállomány azonban emelkedett.

A beruházások összege az első nyolc hónapban nagyobb volt, mint 1957 megfelelő időszakában és a tervek szerint az év végéig meghaladja az 1955. és 1956. évit is.

A külkereskedelmi forgalom elsősorban a kivitel jelentős növekedése folytán az előző évvel szemben már csak kismértékben volt passzív.

Az átlagos bérszínvonal nagyjából a múlt évi szinten stabilizálódott, de a bérekben felül kifizetett nyereségrészesedés, valamint a foglalkoztatottság növekedése következtében a lakosság jövedelme meghaladta a múlt évit. A növekvő jövedelmeknek megfelelően nőtt a lakosság vásárlása, elsősorban a tartós fogyasztási cikkekben.

Tisztelt Országgyűlés!

Ez után az általános értékelés után szeretnék szólni népgazdaságunk néhány ágazatáról. Az ipart veszem először.

1958 első hét hónapjában az állami ipar teljes termelése - az idehyjellegű élelmiszeripart nem számítva - 12 százalékkal volt több, mint 1957 egészének havi átlaga és 17 százalékkal több, mint az előző év azonos időszakában. Az előző évnél nagyobb termelést az egyes hónapokban általában egyenletesen, zökkenés nélkül érték el.

A termelés emelkedéséhez, egyenletesebbé válásához nagy mértékben hozzájárult az ipar vezetésének a tervezési munkák javulása.

Örvendek, hogy a széntermelés növekedése lehetővé tette a népgazdaság egészének zavartalan szénellátását, továbbá azt, hogy nagyobb erőket lehetett az előkészítő munkák, elsősorban a jobb minőségű szének termelésére fordítani. Az év folyamán fokozatosan emelkedett a másik fontos alapanyag, a kőolaj termelése, de így történt ez a gazdaságunk egész területén is.

A termelés mennyiségi növekedése együtt járt a termelési műszaki színvonalának javulásával, a kereslethez jobban igazodó áruválaszték kiakasztásával. A műszaki színvonal fejlődésére, valamint az ipar bizonyos mértékű strukturális átalakulására utal, hogy a munkaigényesebb termékeket gyártó ágazatok - mint például a gépgyártás, villamosgépipar, műszeripar - termelése 1958. első

/foly t. köv./

12.27

BKK 25. kiadás 1958. szeptember 26. 12 óra 10 perc

/Münnich...7.folyt./

nát hónapjában a többi ágazattal nagyobb ütemben emelkedett.

Az állami építőipar termelése 1958 első felében egy százalékkal haladta meg az 1957 első félévi termelést. Az állami építőipar 1958 első felében eredményeket ért el az erők koncentrációja tekintetében. Az első félévben közel 250 millió forinttal - tíz százalékkal - kevesebb építkezést kezdték meg és 365 millió forinttal - 23 százalékkal - több építményt fejeztek be, mint az elmúlt év első felében.

Tisztelt Országgyűlés!

Áttérek a mezőgazdaság helyzetének ismertetésére.

A vetésterület szerkezetében az elmúlt években megindult átalakulás 1958-ban folytatódott, tovább csökkent a kenyérgabona és nőtt az egyéb főleg takarmánygabona és a szalastakarmány - növények vetésterülete. 1958. május 31-én körülbelül 2.7 millió kataszteri hold volt a kenyérgabona vetésterülete, a múlt évinél 173.000 kataszteri holdal - hat százalékkal - kevesebb.

Az aratási munkákat és a behordást országsszerte időben és rendben végezték el és augusztus 15-re általában befejezték.

A gabonaneműk termésátlagai a kedvezőtlen időjárás következtében az előzetes becslések alapján - a végleges cséplési eredmények még nem állnak rendelkezésre - nem érik el az 1957. évit. A mezőgazdaság szocialista szektorában, az állami gazdaságokban és a termelészövetkezetekben a terméseredmények általában magasabbak, mint az egyéni gazdaságokban.

Az állatállomány 1958 tavaszán - a szarvasmarha kivételével - nagyobb volt, mint egy évvel korábban. Az állománynövekedés különösen az anyállatoknál volt nagyarányú, ami a várható szaporulat szempontjából igen kedvező. 1958 júniusában az egyéni gazdaságok sertésállománya 5 millió 475 ezer volt, körülbelül 400.000-ral több, mint 1957 közepén.

Külön is szeretnék szólni, tisztelt Országgyűlés termelészövetkezeti mozgalomunk jelenlegi helyzetéről. Pártunk és kormányunk kiemelkedően fontos kérdésnek tartja a termelészövetkezeti mozgalom fejlesztését, éppen ezért szükséges, hogy ez alkalommal is elemezzük a jelenlegi helyzetet.

Ez évben a termelészövetkezeti mozgalom számszerű fejlesztésének sok kedvező feltételét teremttük meg. /foly t. köv./

BKK 26. kiadás 1958. szeptember 26. 12 óra 55 perc

/Münnich 8. folyt./

Termelőszövetkezeteink gazdasági és szervezeti helyzete ma szilárdabb, mint az ellenforradalom előtt volt. Jobban érvényesül a szövetkezeti demokrácia, javult a tagok részvétele a közös munkában, a közös gazdaság irányításában. A jelenleg működő 2714 mezőgazdasági termelőszövetkezetnek körülbelül fele igen jól gazdálkodik, de - velük együtt - az ország összes termelőszövetkezeteinek a főbb növényeknél elért termésátlagai - amint azt az imént említettem - meghaladják az egyenlően gazdálkodó dolgozó parasztnak termésátlagait. A további fejlődésre reális lehetőséget nyújtanak a termelőszövetkezetek állandóan javuló eredményei, a parasztság kedvező hangulata.

Az előrehaladásban az egyik legfontosabb mozgató erő a termelőszövetkezetek gazdasági megerősítéséről és fejlesztéséről szóló kormányhatározat és annak eredményes végrehajtása volt. E határozat kihatását teljes egészében az év végén lehet majd értékelni.

Szeretném hangsúlyozni az állatállomány gyorsított növelésének fontosságát. Arra kell törekednünk, hogy minél nagyobb mértékben biztosítsuk termelőszövetkezeteink kedvezményes feltételek mellett a tenyésztéssel. Mint már említettem e téren is vannak szép eredmények. Ha sikerül elérnünk, hogy minél inkább több termelőszövetkezetünk foglalkozzon tenyésztéssel, akkor a termelőszövetkezetek rövid időn belül elérik, s tulszárnyalják az egyenlően gazdálkodókat, már ma is ugynevezett állat-sűrűséget illeti.

Ez évben jelentős változások következtek be a termelőszövetkezetek bruttermelésében is. A termelőszövetkezet több árut értékesít és a tagságnak több pénzt tud adni, ami előnyös a rendszeres előlegezés szempontjából is.

Termelőszövetkezeteinknek komoly segítséget jelentett az az intézkedés, hogy a szakmai vezetés gyengeségét pótlandó, állami támogatással szakértő agronómusok alkalmazhatók. Jelenleg mintegy 600 termelőszövetkezetben dolgozik agronómus állami támogatással.

Sok új termelői szaksz csoport, mezőgazdasági társulás is alakult. Augusztus elsejéig az összes szaksz csoportok és társulások száma 2336, tagjaik száma 71.614, szántóterületük pedig 67.772 katasztrális hold volt.

1958. augusztus 1-én a mezőgazdasági termelőszövetkezetek, termelőszövetkezeti

/folyt.köv./

12-27

BYK 21. kiadás 1958. szeptember 26. 12 óra 55 perc

/Münnich....9.folyt./

csoporthoz, szaksz csoportok, társulások stb. tehát a mezőgazdasági termelésre alakult különböző típusú szövetkezetek együttes száma 5876, a tagok száma 243.855, földterületük pedig 1.583.925 katasztrális hold volt.

Az előzetes tájékoztató adatok szerint jelenleg 37 szövetkezeti községünk, városunk van, és az ősz folyamán előreláthatólag még további 56 lesz.

Az elmondottak alapján leszűrhetjük a következtetést: termelőszövetkezeti mozgalmunk kilábolt az ellenforradalom okozta hullámvölgyből és fejlődésnek indult. Ez a folyamat illetékes szerveinknek a szövetkezeti parasztság és a legintudatosabb egyéni parasztnak támogatásával aktívabban kell népszerűsíteni, előbbre vinni szigorúan betartva az önkéntesség elvét.

Tisztelt Országgyűlés!

Előrehaladásunkat általában az új beruházásokkal is mérni szoktuk. Engedjék meg, hogy a továbbiakban az 1958. évi beruházási tervünkről, eddigi végrehajtásáról és további elképzeléseinkről beszéljek.

A kormány az 1958. évi állami beruházási tervet 9.5 milliárd forintban hagyta jóvá. Ez az összeg a termelőszövetkezetek hosszulejáratu hitelével, valamint a szövetkezeti saját erőből megvalósult beruházásokkal és a magánlakás építkezésekkel együtt 10.9 milliárd forintot tesz ki. Az állami beruházások összegéből az ipar 4.3 milliárd forinttal, a közlekedés 1.2 milliárd forinttal, a lakásépítés pedig 1.3 milliárd forinttal részesedik.

Az 1958. évi felújítások összegét lakás felújítással együtt 5.7 milliárd forintban állapítottuk meg.

A beruházási összegnek mintegy 70 százaléka termelői jellegű beruházás, 30 százaléka pedig szociális, kulturális, kommunális és egyéb nem termelői jellegű beruházás megvalósítását szolgálja. Az építési beruházások részesezése az összes beruházásokból 49 százaléka, a gépi beruházásoké 27 százaléka, az egyéb beruházásoké pedig 24 százaléka.

/folyt.köv./

BKK 20. kiadás 1958. szeptember 26. 12 óra 10 perc

/München...10. folyt./

Az 1958. évi szerény beruházási keret, amely a nemzeti jövedelemnek mintegy 12 százalékát teszi csak ki, csupán a leghalaszthatóanabb és a népáramlás további arányos fejlődése szempontjából legfontosabb beruházások megvalósítására ad lehetőséget.

Erőnközérten fontos felújító jellegű beruházásokat is teszünk.

Ki kell emelnem építő tevékenységünket. Ez évben 10.695 lakás építést fejezünk be a központi lakáskeretből. Tervezzük 20.000 magánlakás felépítését is. Ezzel a száz lakásra jutó lakások száma 374 lesz, mintegy 0.5 százalékkal kevesebb, mint 1957-ben. A kórház egyfejlesztés eredményeképpen 1958 folyamán a 10.000 lakosra jutó ágyszám az 1958. évi 62,6 százalékkal szemben elérte a 68,3 százalékot. Befejeződik ez évben 771 általános iskolai új tanterem építése is.

Tisztelt Országgyűlés!

Önök valamennyien értesültek róla, hogy évközben munkásosztályunk kiemelkedő munkája, valamint pártunk és kormányunk helyes gazdaságpolitikája eredményeképpen lehetővé vált az 1958. évi beruházási terv 15 százalékos felemelése. Az állami ipar félévi terveinek 3 százalékos felemelése a tervteljesítés biztosítja, hogy az eredetileg tervezettnél nagyobb összegű beruházást lássunk el a szükséges gépekkel, építőanyagokkal és egyéb berendezésekkel. A felemelést magának a beruházási tervnek félévi teljesítése is lehetővé tette. Mindemellett a közel múltban bevezetésre került új beruházási, tervezési és jóváhagyási rendszer is éreztetni kezdi jótékony hatását a beruházások tervszerűbb, gazdaságosabb megvalósításában.

Az ez évi beruházási terv felemelése közvetlenül kihat a termelés színvonalának javulására is, ami viszont a hároméves terv további éveiben újra lehetővé teszi majd a beruházási terv ismételt megemelését. Népgazdaságunk fejlesztési lehetőségeinek állandó bővülése örömdetes új jelenség, amely éreztetni fogja hatását dolgozó népünk életszínvonalának a tervezettnél kedvezőbb alakulásában is.

Tisztelt Országgyűlés!

Rátérnek külkereskedelmi helyzetünk ismertetésére.

Milyen célt tűztünk ki e téren magunk elé?

A külkereskedelmi mérleg aktivitásán keresztül meg kell teremtenünk a fizetési mérleg egyensúlyát, biztosítanunk kell az ellenforradalom után a Szovjetuniótól és a baráti országoktól a gazdasági életünk talpraállításához kapott hitelek visszafizetését. Nyilvánvaló, hogy a külkereskedelem csakis a népgazdaság együttes erőfeszítésével oldhatja meg a ráháruló feladatokat. /folyt. köv./

BKK 29. kiadás 1958. szeptember 26. 13 óra - perc

/München...11. folyt./

A párt és a kormány ezért olyan határozatokat hozott, amelyekkel a gazdasági munka középpontjába helyezte a külkereskedelmi igények fokozottabb kielégítését.

Az 1958. évi külkereskedelmi tervünk adatai meghaladják a korábbi évek előirányzatát. Az import 1957-hez képest 22.9 százalékkal csökkent ugyan, azonban figyelembe kell venni az ellenforradalom következtében a termelés kiesése miatt szükségessé vált rendkívüli behozatalt. 1958. évi importunk jóval meghaladja az előző évek importját. Az 1958. évi export-előirányzatunkat a külkereskedelmi mérleg egyensúlyának javítása érdekében körülbelül 14 százalékkal növeljük.

A tervteljesítés első félévi adatai meggyőzően bizonyítják, hogy termelési nehézségeink, valamint a kapitalista piacon fennálló értékesítési problémák ellenére célkitűzéseink reálisak, tehát rendelkezünk a tervünk teljesítéséhez szükséges feltételekkel.

Elmondhatom, hogy kölcsönösen kedvező eredménnyel zártak a Német Demokratikus Köztársasággal, Lengyelországgal, Csehszlovákiával és Bulgáriával lefolytatott 1958. évi szőlő-áru-csere-forgalom bővítésére irányuló tárgyalásaink. A bővítés perspektivikus lehetőségét mutatja a Szovjetunióval az 1961-65. évekre vonatkozó hosszulejárata megállapodás előkészítésével kapcsolatos eddigi tárgyalások eredménye is.

A forgalom bővítése érdekében munkánk során fokozottabban figyelembe kell vennünk a gyártmányok minőségére, műszaki színvonalára, gazdaságosságára vonatkozó igényeket.

Ami a tőkés országokkal való forgalmunkat illeti, tisztelt Országgyűlés, meg kell mondanom, hogy noha az az áru-forgalomnak csak egy negyed részét alkotja, számunkra még sem elhanyagolható.

A jövőben különösen nagy figyelmet kell szentelnünk a gyengén fejlett, illetőleg gazdaságilag elmaradott tőkés országokkal való kapcsolataink alakulására.

/Folyt. köv./

12.30

MTI KÜLÖN KIADÁS

BKK 30. kiadás 1958. szeptember 26. 13 óra perc

/Münnich. . 12. folyt. /

Külkereskedelmünk további alakulásának az egész népgazdaság fejlődésének kulcskérdése az ipari termékek korszerűségének, minőségének, magasabb műszaki színvonalának kialakítása. Ennek érdekében haladéktalan feladat a termelés és külkereskedelem közötti együttműködés további elmélyítése, a külkereskedelem igényeinek fokozottabb érvényesítése a termelésben.

Tisztelt Országgyűlés!

Röviden beszélek a foglalkoztatottság alakulásáról.

1958-ban tovább nőtt a foglalkoztatottak száma. Bár az iparban - az idényjellegű iparágak szokásos termelési szünetelése folytán - az első félévben kevesebben dolgoztak mint az év elején - a mezőgazdaságban, és közlekedésben foglalkoztatottak számának növekedése ellensúlyozta ezt a csökkenést. Az összes foglalkoztatottak száma az első félév folyamán 9.000 fővel nőtt és 100.000-rel meghaladta az 1957 júniusi foglalkoztatottság szintjét.

Ami a bérek alakulását illeti: az átlagos bérszínvonal nagyjából a múlt évi szinten stabilizálódott, de a béreken felül - elsősorban a körülbelül 900 millió forintot kitevő nyereség részesedés kifizetése folytán - jelentős pénzösszeg növelte a lakosság jövedelmeit. 1958 első hét hónapjában munkabérek és személyi jellegű kifizetések címén 11 százalékkal, felvásárlás címén 3 százalékkal nagyobb összeget kapott a lakosság, mint a múlt év azonos időszakában.

Be szeretnék számolni a tisztelt Országgyűlésnek az adózás alakulásáról, a költségvetés pénzügyi végrehajtásáról, valamint a lakosság takarékbetét-állományának alakulásáról is.

A kormány 1958 évre pénzben beszédendő adó címén 4,650 millió forint, földadó címén 750 millió forint beszédését határozta el. Az adózók 1958 augusztus 31-ig pénzadó címén 3.178 millió forintot fizettek be, terményadóként pedig - csak terményben - mintegy 29.000 vagon kenyérgabonát és árpát szolgáltatottak be. Az első negyedévben 115,8 millió, a második negyedévben 107,9 millió forinttal több folyt be a tervezettnél.

/Folyt.köv./

MTI KÜLÖN KIADÁS

BKK 31. kiadás 1958. szeptember 26. 13 óra 15 perc

/Münnich. . 13. folyt. /

Ami az állami költségvetést illeti, örömmel közölhetem, hogy az a népgazdaságunk kiegyensúlyozott, tervszerű fejlődéséről tanuskodik. A költségvetés bevételi többlete már az eddig eltelt időben meghaladta az egész évre előirányzott összeget.

A magasabb termelés és jobb gazdálkodás következtében az állami vállalatok az év első hét hónapjában mintegy 3 milliárd forinttal több forgalmiadót és nyereséget fizettek a költségvetésbe, mint az elmúlt év ugyanezen időszakában. Külkereskedelmi vállalatunk is többszáz millió forintot takarított meg az állam számára.

Tisztelt Országgyűlés!

Azt hiszem, nem is kell külön hangsúlyoznom, hogy sok minden egyéb mellett például az adófizetés alakulásának számai egyben dolgozó parasztságunknak a forradalmi munkásparaszt kormány iránti bizalmát is mutatják. Ugyanígy mindenél ékesszólóbban dokumentálja ezt a bizalmat, a szocialista építés jövőjébe vetett hitet az ország lakosságának takarékbetét-állománya is. Aki takarékoskodik, gyűjt, - az bizik a jövőben, az terveket kovácsol a szebb holnapra.

Lakosságunk betétállománya 1958 augusztus 31-én 2.107 millió forintot tett ki, szemben az 1957 december 31-i 1.338 millió forinttal. A betétek ma már közel kétszeresét teszik ki az ellenforradalom előtti legmagasabb szintnek.

De a lakosság életszínvonalának jelentős emelkedését bizonyítja, több más tényező mellett, a belkereskedelmi áruforgalom nagysága, állandó emelkedése is.

Ez év első felében a kereskedelem forgalma 9,2 százalékkal magasabb volt, mint az elmúlt év első felében. A lakosság vásárlása tehát jelentősen növekedett.

Hazánk nemzetközi viszonylatban is előkelő helyet foglal el a rádióelőfizetők számát illetően. Csaknem minden öt lélekre jut egy rádióelőfizető.

/Folyt.köv./

MTI KÜLÖN KIADÁS

BKK 32. kiadás 1958. szeptember 26. 13 óra 11 perc

Műnich. . . 14. folyt./

A kormány ismeri és messzemenően támogatni igyekszik a lakosság magánházépítési törekvéseit. Ezen a területen felbecsülhetetlen az érdekeltek anyagi részvétele, egyetlen lehetőség, hogy az építés méreteit gyorsabban hozzuk fel a szükségletek kielégítése mellé.

Mire számítotunk az ellátás tekintetében a negyedik negyedévben?

Az év hátralevő szakára általában kielégítően biztosítva van a lakosság élelmiszerral való ellátása. Husból az ellátás - főleg egyes vidéki helységekből - bizonyos hús-félékből még nem elég folyamatos. A jónak ígérkező kukorica-termés és a növekvő állatállomány következtében az őstermelők nagyobb piaci felhozatalára számítunk. Ezt figyelembevéve, húsfeleségekből is tovább javul a lakosság ellátása. Cukorból a múlt évihez hasonló színvonalon, édesipari termékekből pedig jelentős forgalomemelkedés esetén is ki lehet elégíteni az igényeket. A gyengébb terméseredmény miatt hazai gyümölcsből kevesebb áll majd a téli piac rendelkezésére. Ennek pótlására a folyamatos citromellátás biztosítása mellett a tavalyinál többet importálunk gyarmataruból és déligyümölcsökből.

Egy-két cikk kivételével a ruházati kereskedelemben kielégítő a készlet a télire nagymennyiségben szükséges árukból. Biztosítva van a paraszti lakosság sajátos igényeinek megfelelő kielégítése is.

A korábbi évekhez képest tovább javul és kielégítő lesz a téli tüzelőellátás.

Az őszi-téli idény sok árucikkét nagy mennyiségben hozzuk majd forgalomba.

A fejlődő fogyasztói igények az ipart a gyártmányok tökéletesítésére, minőségük javítására, a termelés színvonalának állandó emelésére ösztönzik.

/Folyt. köv./

MTI KÜLÖN KIADÁS

BKK 33. kiadás 1958. szeptember 26. 13 óra 22 perc

Műnich. . . 15. folyt./

Tisztelt Országgyűlés!

Engedjék meg, hogy ezeketán röviden foglalkozzak közoktatásunk helyzetével és általában művelődéspolitikánk eredményeivel, problémáival, terveivel.

Az elmúlt tanév eredményeit értékelve megállapíthatjuk, hogy közoktatásunk jelentős előrelépést tett.

Az általános iskolai tanulók létszáma jelentősen emelkedett. A most megkezdődött tanévre közel 30.000-rel több fiatal iratkozott be, mint az elmúlt esztendőben.

Ez évben életbe léptettük az új felsőtagozati tantervet, amely alkalmas arra, hogy 10-14 éves tanulóifjúságunkat materialista világnézetű, szocialista erkölcsű, népet, hazáját szerető, szilárd alapműveltségű emberekké neveljük. A tanterv azonban csupán egyik feltétel. Nagy szükség van a pedagógusok meggyőződéses, oktat-nevelő munkájára.

Kádár elvtárs az 1958 január országgyűlési ülészákon foglalkozott az általános iskolák tanteremépítési programjával, s bejelentette, hogy a hároméves tervben 3.500 általános iskolai tantermet fogunk építeni. Jelenleg a helyzet a következő:

A hároméves program ez évi részeként ezer általános iskolai tantermet építünk fel. Ebben benne vannak a társadalmi erőforrásokból, illetve az állami támogatással épített tantermek is. A tanév kezdetére körülbelül 500 tantermet már át is adtunk rendeltetésének. A többit folyamatosan december 31-ig fejezzük be. E mellett megkezdjük, illetve még ebben az évben megkezdjük 416 osztályterem felépítését. Ez az építkezések meggyorsítására tervben felül biztosított további 33 millió forint révén vált lehetővé.

Új iskoláink korszerűek, szépek és jól berendezettek. Jól felszereltek lesznek. Az iskolaépületekben körülbelül 700 pedagóguslakást is létesítünk. Az Országos Takarékpénztár útján megindítottuk egy pedagógus-lakásépítési akciót, ennek révén további 500 pedagógus-lakás épül majd.

/Folyt. köv./

M T I K Ü L Ö N K I A D Á S

BKK 34. kiadás 1958. szeptember 26. 13 óra 20 perc

/Münnich. 16. folyt./

Nagyon örvendetes, hogy a társadalom szívesen fordul az iskolák és az óvodák felé. A társadalmi összefogás évről-évre nagyobb eredményeket szül. Csak az elmúlt tanévben a társadalmi segítség forintértéke mintegy 80-100 millió forintot tett ki.

Évről-évre nő a középiskolai tanulók száma is. Az általános gimnáziumokban az év nyarán 11.3 százalékkal több tanuló tett eredményes érettségi vizsgát, mint egy esztendővel ezelőtt.

Középiskoláinkban komoly előrehaladás történt annak érdekében, hogy ifjúságunk világnézetét, erkölcsi, politikai magatartását, valamint önálló logikus gondolkodását és gyakorlati készségét magasabbra emeljük. Négyezer általános iskolában és 50 gimnáziumban bevezettük a politechnikai oktatást, amely közelebb viszi fiataljainkat az élethez. Jelentős lépéseket teszünk a pedagógus-képzés színvonalának emelésére, a többi között ezt a célt szolgálja a kormány határozata az érettségire épülő hároméves tanítóképzés és a kétéves óvónőképzés közeljövőben történő bevezetéséről.

Az egyetemen és főiskolákon - az ellenforradalom okozta zűrzavar után - az elmúlt tanévben már nyugodt, konszolidált légkörben indult és folyt le az oktató munka. Az év végi vizsgaeredmények azt bizonyítják, hogy az ellenforradalom okozta lazulás után újra megszilárdult a tanulmányi fegyelen.

Rendkívül nagyméretű volt az érdeklődés ez évben is az egyetemek, főiskolák iránt. Ebben a tanévben több mint 5.700 elsőéves hallgató kezdte meg tanulmányait egyetemen, főiskoláinkon.

Ami a népművelést illeti, elmondhatjuk Tisztelt Országgyűlés, hogy a téren is komoly fellendülés tapasztalható. A művelődési otthonok fenntartásánál és újak építésénél fokozott mértékben igénybevéttük a társadalom erőit. Különösen falun nemcsak tömegesen kérik művelődési otthonok építését, de impozáns módon veszik ki részüket a társadalmi segítség megszervezéséből is.

Színházainkról, filmgyártásunkról, filmszínházaink látogatottságáról szeretnék röviden néhány adatot megemlíteni.

/folyt.köv./

13-10.

M T I K Ü L Ö N K I A D Á S

BKK 35. kiadás 1958. szeptember 26. 13 óra 25 perc

/Münnich. 17. folyt./

A színházak vezetését ez évben politikai szempontból megerősítettük. Az elmúlt évad második felében a színházak műsorpolitikájában kedvező változás mutatkozott, amelyet a színházak látogatottságának 17.5 százalékos emelkedése követett.

Tovább emelkedett és 4.231-re nőtt az ország film-színházainak száma. Ez azt jelenti, hogy most már az ország lakosságának 84 százaléka állandóan látogathatja a filmszínházakat.

Ami a könyvkiadást illeti, elmondhatom, hogy könyvkiadásunk ez évben elsősorban az új magyar irodalmi művekre, ezen belül is a mai tematikára helyezte a fókuszot. Az ünnepi könyvhétre megjelent 80 mű közül 28 mai írók alkotása volt.

Könyvkiadásunk fejlődését a számszerű növekedés is dokumentálja. 1957 első felében 5.371 művet adtunk ki, 19 millió 193 ezer 500 példányban, ez év első felében viszont már 7.895 mű kiadására került sor 25 millió 066 ezer 800 példányban.

Tisztelt Országgyűlés! Rátérve a jelenlegi nemzetközi helyzet értékelésére és a forradalmi munkás-peraszta kormány külső politikai tevékenységének ismertetésére, szükségesnek tartom néhány általános jellegű megállapítást. A második világháborút követő erőeltolódás a szocialista és a kapitalista világrendszer között az elmúlt években olyan gyors üteművé és méreteiben olyan jelentőssé vált, hogy ma már elmondhatjuk: a két rendszer közötti erőviszonyok alakulása az elmúlt években minőségi változást eredményezett a szocializmus javára.

Az erőviszonyok eltolódásában a szocialista országok gazdasági erejének megnövekedése mellett igen nagy szerepet játszanak a szocialista országoknak és elsősorban a Szovjetunióknak a technika és a tudomány terén elért hatalmas eredményei.

Az erőviszonyok eltolódásában jelentős szerepet játszott továbbá az a tény, hogy lelepleződtek és kudarcot vallottak az imperializmus szolgálatában álló, a szocialista tábor egységének megbontására irányuló revizionista kísérletek. Ezek között fontos szerepet szántak azoknak a törekvéseknek, amelyek az úgynevezett nemzetközi kommunizmus leple alatt a szocialista országok egységének és összefogásának megbontására irányultak. A többi között ide sorolható a magyarországi ellenforradalom eszmei előkészítése és szervezeti vezetése. A revizionizmusnak az a próbálkozása - bár kétségtelenül okozott károkat a szocialista tábornak és a nemzetközi munkásmozgalomnak - teljes kudarcot vallott. A kommunista pártok és a szocialista országok egységes fellépése megakadályozta és egy-szersmindenkorra lehetetlenné tette a revizionisták számára hasonló romboló, bomlasztó tevékenység folytatását.

A bekövetkezett erőeltolódást a fentiekon kívül igen szemléltetően bizonyítják azok a kudarcok, amelyek az imperialistákat egymás után érik gyarmati politikájukban. /folyt.köv./

Münich beszéde... 18. folyt.

A szocialista tábor világméretben mind nagyobb népszerűséget kiváltó ismert kezdeményezései és békétörekvései mellett a volt gyarmati országok és a függetlenségükért még jelenleg harcoló népek imperialistáellenes küzdelme igen jelentős szerepet játszik a béke megőrzéséért vívott harcban. Az a pozitív semlegességipolitika, amelyet ezek az országok folytatnak, megfelel mind az országok érdekeinek, mind a világ békeje érdekeinek.

A Magyar Népköztársaság kormánya az elmúlt fél-évben minden tőle telhetőt megtette, hogy erejéhez és lehetőségeihez képest a legnagyobb mértékben hozzájáruljon a szocialista tábor politikájának támogatásához, a béke megszilárdításához és a nemzetközi feszültség enyhítéséhez.

Mindenekelőtt arra törekedtünk, hogy a baráti szocialista országokkal szilárdítsuk meg és szélesítsük kapcsolatainkat. Ezt szolgálták azok a kétoldalú kormány szintű tárgyalások, amelyeket ez év elejétől a Szovjetunió, a Román Népköztársaság, az NDK, a Lengyel Népköztársaság és a Bolgár Népköztársaság vezetőivel folytattunk. Ezek a tárgyalások a megőrtés, a kölcsönös segítés érdekében zajlottak le, és eredményteliségükkel. Népünk békés törekvéseit szem előtt tartva, kormánynk határozott formában állást foglalt a béke megszilárdítását célzó, a békés együttélést elősegítő kezdeményezések mellett. Így az április 17.-i országgyűlésen melegen üdvözlöttük a Szovjetunió nagyjelentőségű tetteit, az atomfegyverekkel folytatott kísérletek egyoldalú és azonnali felfüggesztésére vonatkozó elhatározását. A kormány ez év július 26.-án nyilatkozatot adott ki az európai államok közötti barátsági és együttműködési szerződéssel kapcsolatos szovjet javaslatra, amelyben kifejezésre juttatta, hogy a kezdeményezést igen nagyjelentőségűnek tartja mind a magyar nép érdekei, mind az európai béke biztosítása szempontjából.

Úszott vettünk a Varsói Szerződés államai Politikai Tanácskozó Bizottságának Moszkvában ez év májusában tartott értekezletén. Amint ismert, az értekezlet hivatalos formában javasolta, hogy a NATO-hoz tartozó országok kössenek megmentési egyezményt a varsói szerződés tagállamaival. A nyugati hatalmak eddig mereven elzárkóztak ennek a vitathatatlanul békés kezdeményezésnek a tárgyalása elöl és a békéről hangoztatott szövegek ellenére ismét lelepleződött, hogy ha konkrét formában ténylegesen tenni is kellene valamit a nemzetközi feszültség enyhítése érdekében, akkor korántsem olyan tevékenyek, mint a más országok belügyeibe történő beavatkozásnál, vagy más, a feszültséget fokozó akcióknál. Különös veszélyt /folyt.köv./

13.10

Münich beszéde... 19. folyt.

Jelent a magyar nép számára a német militarizmus, amelyet az imperializmus erői oly serényen élesztettek ujja Nyugat-Németországban. Nem mulasztottunk el egy alkalmat sem a veszély tudatosítására. A meghatározottabban támogattuk és a jövőben is támogatunk minden olyan kezdeményezést, amely csapást mér az imperialistáknak a német militarizmust erősítő politikájára. Ettől a törekvésünktől vezérolva biztosítottuk Csehszlovákia, Lengyelország és az NDK kormányát arról, hogy lehetőségeinkhez mérten a legnagyobb készséggel, masszemonőnen támogatjuk a német militarizmus elleni harcukat.

A béke és a haladás erőinek megerősítésére irányuló erőfeszítésekhez csatlakoztunk akkor is, amikor kormánynk - az elsők között, - ismerte el a forradalmi Iraki Köztársaságot és létesített vele diplomáciai kapcsolatot.

A baráti országokkal való szoros együttműködés mellett a békés egymás mellett élés alapjából kiindulva, arra törekszünk, hogy rendezzük és fejlesszük kapcsolatainkat a világ minden országával. A kapcsolatok rendezésénél azonban szigorúan ragaszkodunk a teljes egyenjogúság, az egymás belügyeibe való be nem avatkozás és a kölcsönös előnyök biztosítása elveivel.

Eppen ezért, minden esetben a meghatározottabban visszautasítottuk és a jövőben is visszautasítjuk azokat az eleve kudarcra ítült kísérleteket, amelyekkel az Egyesült Államok kormánya és vele szövetségben néhány kapitalista ország próbálkozott, vagy próbálkozhatik akár az ENSZ keretén belül, akár más formában, hogy a magyar belügyekbe beavatkozzék. Ez a politikájuk nem eredményezhet mást, mint a nemzetközi légkör megmérgezését. Ennek egyik kiáltó bizonyítéka az a minősíthetetlen banalitás, amelyet nemrég intéztek a berni magyar követség ellen, és amely az úgy nevezett magyar ügyben folytatott és a svájci sajtóban is szított rágalomhadjárat nélkül nem következhetett volna be. E támadás tényét súlyosítja még az a nagytortás, amellyel a hivatalos svájci körök és a svájci sajtó reagáltak erre a gaztatra. A nemzetközi kapcsolatok történetében példátlan módon kezelték ezt az ügyet és enyhén szólva furcsa, hogy az a svájci sajtó, amely oly szívesen hivalkodik Svájc semlegesével, a nyugati civilizáció-jával, a gaztattal elkövetői iránt nem egy alkalommal a bűnpártolásig menő együttérzést nyilvánított.

Nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt a ránk nézve kedvező tény, hogy Dulles ur provokációi, a "magyar ügy" felmelegítése már az amerikai ENSZ szervezőpályáján eddig eredményes országainak egy részében is visszatetszést vált ki, s az ellenünk folytatott rágalomhadjárat talaja egyre bizonytalanabbá válik. Ezt bizonyítja az ENSZ-ben lefolytatott /folyt.köv./

BKK 38. kiadás 1958. szeptember 26. 13 óra 30 perc

/Münnich beszéde... 20. folyt./

legutóbbi szavazás is.

De az amerikai imperialisták úgy látszik, csak a nemzetközi feszültség légkörében tudnak létezni. Jordánia és Libanon után most Tajvan térségébe helyezték át provokációs tevékenységüket. Itt a Kínai Népköztársaság hatalmas erejével kerültek szembe, amelyet megsokszoroz a Szovjetunió és a szocializmust építő országok támogatása. Kétségtelen, hogy az imperialisták itt is kudarcaik számát fogják gyarapítani. Külön fel kell figyelniük a francia reakció támadó fellépésére, amely egy élenjáró forradalmi nép demokratikus jogainak megsemmisítésével akarja ezt az országot a faszizmusnak kiszolgáltatni. Rokonszenvenvel kísérik a francia munkásosztály, a kommunista párt és minden haladó erőnek a veszély elhárítására irányuló bátor küzdelmét.

Végül néhány szóban szeretnék foglalkozni a Magyar Népköztársaság és a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság közti kapcsolatokkal. Amint ismeretes, ezek a kapcsolatok az utóbbi időszakban nem a legkedvezőbbben alakultak. Nem vitás, hogy Jugoszlávia és a többi szocialista ország között számos alapvető elvi kérdésben éles vita és nézeteltérés van. Véleményünk szerint ez azonban nem lehet akadály annak, hogy államközi kapcsolataink normálisan alakuljanak. Nem rajtunk áll, hogy ez nem így történt. Amint ismeretes, az áruló Nagy Imre és bűntársainak pere kapcsán a jugoszláv kormány megengedhetetlen módon ismét beavatkozott belügyeinkbe, kétségbevonta a magyar igazságügyi szerveknek azt a jogát, hogy ebben a Magyar Népköztársaság kizárólagos belügyét képező bűnügyben eljárjon. A magunk részéről ezt az illetéktelen beavatkozási kísérletet a leghatározottabban visszautasítottuk. Ugy volt, hogy szükségtelen hangsúlyozni, hogy az ilyen meg nem alapozott beavatkozási kísérletek egyedül csak az imperialisták ellenünk folytatott propagandahadjárata malomára hajtják a vizet, és semmiképpen sem szolgálhatják a jugoszláv-magyar kapcsolatok fejlesztése ügyét.

Ez volt az a néhány probléma, amelyet a kormány külpolitikájával kapcsolatban szerettem volna érinteni. Egészében véve a Magyar Népköztársaság nemzetközi helyzete biztatóan alakult. A belső konszolidáció további erősödésével tovább szilárdult nemzetközi helyzetünk is, kapcsolataink bővültek. Sikeresen visszavertük azokat az illetéktelen beavatkozási kísérleteket, amelyek az ország szuverenitása ellen irányultak, eredményesen ápoltuk és mélyítettük el azt a törhetetlen baráti kapcsolatot, amely bennünket a Szovjetunióval, a szocialista népek egész nagy családjával összeköt. /folyt.köv./

BKK 39. kiadás 1958. szeptember 26. 14 óra 35 perc

/Münnich beszéde... 21. folyt./

Rokonszenvünk a már felszabadult és a még felszabadulásáért küzdő ázsiai és afrikai népek iránt viszonzásra talált és kedvező helyzetet teremt mindenirányú jó kapcsolataink kibővítésére. Megszilárdult belső és külső helyzetünk, minden alapot megad arra, hogy bizalommal tekintsünk a jövőbe.

Tisztelt Országgyűlés! Beszámolóm végéhez értem. Azt hiszem, az elmondottak bár vázlatosan, mégis képet adtak arról a jelentős fejlődésről, amelyen az Országgyűlés 1958. januári ülése óta népi demokratikus országunk átment. Szép sikereket értünk el, minden okunk megvan arra, hogy a jobb eredmények elérésében bizakodjunk. Innen az Országgyűléstől is felhívom hazánk dolgozó népét, hogy töretlen lendülettel, a jövőbe vetett biztos hittel, ereje megfeszítésével dolgozzék tovább a szocializmus felépítésén, országunk gazdagságának növelésén, népünk jólétének biztosításán, a dolgozó nép életszínvonalának állandó emelésén, örködjék éberén hazánk szabadságának, függetlenségének megvédésén. Minden erőnkkel küzdjünk továbbra is a Szovjetunió-vezette szocialista tábor tagjaként a világbéke megőrzéséért, szerény képességeinkkel járuljunk hozzá az emberiség szűkebb, jobb jövőjéért folyó világméretű békeküzdelemhez.

Az elmondottak, a országunk konkrét helyzete azt bizonyítják, hogy a kormány számos akadályt leküzdve, a dolgozók békés alkotó munkájára támaszkodva, sikerrel vitte előre a szocializmus építését, biztosította a fejlődés folyamatosságát, a további felemelkedés alapfeltételeit, emelte Népköztársaságunk nemzetközi tekintélyét. Az itt benyújtott javaslat a jelenlegi országgyűlés feloszlásáról, az új választások megejtéséről, alkalmasnak fog adni dolgozó népünknek, hogy kellően értékelje az elért eredményeket. Nyugodt öntudattal állunk a választók döntése elé.

Tisztelt Országgyűlés!
Kérem, vegyék tudomásul jelentésemet a kormány 1958. január/óta végzett munkájáról. /Nagy taps!

/folyt.köv./

13. 20

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK 40. kiadás 1958. szeptember 26. 15 óra 30 perc

/Országgyűlés....2.folyt./

Dr. Münnich Ferenc beszámolóját szünet követte, majd megkezdődött a vita a Minisztertanács beszámolója fölött.

A vitában elsőnek Marosán György államminiszter, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja szólalt fel.

- Sok országgyűlésült már össze ebben a teremben, sok oszlott szét, de egyik sem indulhatott új választási harcra a becsületes, jól végzett munkának ezzel a megnyugtató tudatával, mint a magyar nép küldötteinek ez a testülete - kezdte beszédét, majd megállapította: pártunk, amely a néphatalom védelméért és a nemzet felvirágoztatásáért folyó harc élén halad, emelt fővel állhat a választók elé. Tizenhárom esztendő criási eredményei, forradalmi vívmányai megdönthetetlen érvek a kezünkben. Dolgozó népünk az ellenforradalom vad viharában, a külső és a belső bitangoknak egyaránt megmutatta hűségét a néphatalomhoz, a szocializmushoz, bizalmát pártunk, a Magyar Szocialista Munkáspárt iránt.

- Elért eredményeinkből is nagyobb kincs számunkra a dolgozó nép bizalma. Erre építünk, - kérjük és igényeljük a nép támogatását. Meggyőződésünk, hogy reményeinkben nem csalatkozunk, amin dolgozó népünk sem csalatkozott bennünk. Nem is csalatkozhat, mert pártunk egy a néppel, vér a véréből. Ha nem így volna, nem teremthettük volna meg a legmagasabbfokú demokráciát, a szocialista demokráciát, amely a nép hatalmát biztosítja és végérvényesen kiszorította a hatalomból a volt földesurakat, a bankárokat, az iparmágnásokat, - folytatta Marosán György és aláhuzta, hogy ebben az országban már sok szö esett a demokráciáról. A demokrácia nem azzal kezdődik, hogy fegyveres támadást indítanak a néphatalom ellen és becsületes embereket akasztanak fel lábuknál fogva! Azzal a faszizmus, a kizsákmányolás, a nyomor és a rabszolgaság uralma kezdődik. A demokrácia azzal kezdődik, hogy a nép nem tűri tovább a kizsákmányoló osztályuralmát, hanem tulajdonába veszi a termelőeszközöket, kiveszi a nép ellenségei kezéből a fegyvert, biztosítja hazája függetlenségét és megteremti saját társadalmi rendjét, a dolgozó osztályuralmát. A magyar dolgozó nép ezzel teljesen tisztában van, ezért védte meg hazáját és a nép hatalmát 1956-ban. Ez fáj Amerika urainak, az 1956-os véres ellenforradalom szervezőinek, s ezért újra és újra támadnak a magyar nép hatalma ellen. /folyt.köv./

15-5

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK 41. kiadás

1958. szeptember 26. 15 óra 35 perc

/Országgyűlés....3.folyt./

Ismét tárgyalni kívánják az úgynevezett magyar ügyet, pedig a magyar nép már nem egyszer - teljes egységben - kifejezte felháborodott tiltakozását a belügyeibe való beavatkozási kísérlet ellen, amely ellentétes az ENSZ alapokmányának szellemével. Minden kísérlet hiábavaló! Amerika urai és hezsi cinkosai nem tudták és soha nem tudják megsemmisíteni a magyar nép demokráciáját.

- Mi a szocialista demokrácia? A néphatalom! A nép vezeti az államot, kezében van az államigazgatás. A nép fiait - munkások, dolgozó parasztek és a haladó értelmiségiek - ülnek a parlamentben, s a tanácsok is a nép fiából állnak.

- A parlament és a tanácsok megtestesítői a nép uralmának, de a népnek még ezeken a saját szervein kívül is módja van beleszólni az ország ügyeibe. Minden fontosabb törvényjavaslatról vitát indítunk, kikérjük a nép véleményét. Meghallgatjuk azokat, akiknek meggyezésük van, s ha az helyes és jó, örömmel elfogadjuk. Ha helytelen, türelmesen meggyőzzük a hitetlenkedőket. Az úgynevezett polgári demokráciában a szavazat nem elegendő fegyver a nép kezében. A szavazatok millióival szemben a burzsoá diktatura erőszakhoz nyult. Ezért lobog Nyugat-Európa felett ismét a faszizmus veszélye.

- Milyen másképpen áll nálunk a helyzet! Ez a parlament a munkások, dolgozó parasztek és haladó értelmiségiek parlamentje és még inkább az lov. Nincs okunk kételkedni, hogy a népünk legjobb fiait küldi majd be az új országgyűlésbe: azokat a munkásokat, paraszteket és értelmiségieket, akik kitüntek a nép szolgálatában, akiknek forradalmi múltja, keménysége, elvi szilárdsága és harciassága biztosíték arra, hogy szívük minden lobbanásával

/folyt.köv./

BKK 42. kiadás 1958. szeptember 26. 15 óra 30 perc

/Országgyűlés...4.folyt./

népünk fejlődését, hazánk előrehaladását akarják és fogják szolgálni.

Milyen más nálunk egy választás, mint náluk! Mi nem kortesfogásokkal dolgozunk, világosan megmondjuk, mit tudunk és mit akarunk tenni. És erről tanácskozunk a néppel. A mi választásunk nyílt, szinte véleménycsere az egész ország jövőjéről. A nép dönt és mi bátran állunk eléje, mert az elmúlt 23 hónapban népünk sok bizonyítékát adta, hogy felismerte politikánk helyességét és támogatja azt. Látja, hogy nincs különbség szavaink és tetteink között. Az ellenforradalom legyőzése után helyreállítottuk a törvényességet és eltökélt szándékunk, hogy azt tovább erősítsük. De a törvényesség kétoldalu kötelezettség! A törvény szigorát alkalmazzuk azokkal szemben, akik nem tartják be a szocialista törvényeket!

- Ha ez az országgyűlés, - amely ellen az ellenforradalom príbékjei véres támadást indítottak, - a néphatalom jogfolytonosságának megtestesítője volt, az elkövetkező parlamentre azoknak a törvényeknek a meghozatala vár, amelyek magasabb színvonalra emelik hazánkban a szocialista forradalmat, fokozzák a dolgozó tömegek társadalmi aktivitását, hasznosítanak minden alkotó erőt és meggyorsítják a szocializmus építésének ütemét.

Marosán György ezután emlékeztetett arra, hogy a múlt rendszerben sok népellenes törvény született az országgyűlési teremben. A levegő csak 1945 után vált tisztává, amióta a munkásosztály és a parasztság képviselői foglalták el helyüket az országgyűlésben. Részletesen szólt a felszabadulás óta elért eredményeinkről is: a földreformról, az új ipari üzemekről, az alapanyag- és a villamosenergia termelés gyorsított növekedéséről. Gépgyáraink tíz év alatt számos új cikket gazdagítottak a termékek választékát és a világpiacon is keresett gépipari gyártmányokat évről-évre korszerűbb, tetszetősebb kivitelben állítják elő. Mezőgazdasági termésátlagaink fejlődését is ismertette. Míg 1931 és 1940 között például búzából 7.9 mázsa, addig tavaly 9 mázsa volt a termésátlag, vagy például kukoricából 10.8-ról 13.8-ra, burgonyából 39.5-ről 64.7 mázsára emelkedett a holdankénti termésátlag. Ebben az eredményben dolgozó parasztságunk szorgalmán kívül nagymértékben jelentkezik a gépesítés, megmutatkoznak a nagyüzemi gazdálkodás előnyei.

Az egy főre jutó fogyasztásban Magyarországon világvizonylatban az elsőek közé verkedte fel magát. Nálunk egy főre 3122 kalória jut, s ennél csak a gyarmatokat kizsákmányoló Angliáé magasabb valamivel, míg az Egyesült Államokat már magunk mögé utasítottuk. Igen figyelemreméltó, hogy csökken a kenyérfogyasztás, ugyanakkor emelkedik a sütemény-, a tojás-, a tej-, a cukor-, a zöldség- és a gyümölcsfogyasztás.

/folyt.köv./

15.12

BKK 43. kiadás 1958. szeptember 26. 16 óra 10 perc

/Országgyűlés...5.folyt./

Ezután az általános és középiskolai tanulók számának növekedését ismertette, majd adatokkal mutatta be, hogyan fejeli ki a munkás-paraszt hatalmat az egyetemi és főiskolai hallgatók létszámának származás szerinti megoszlása. 1937-38-ban például a hallgatók 2.7 százaléka - 317 - volt munkásszármazású, míg 1957-58-ban 32.6 százalék, - 7826 munkásfiatal tanult egyeteminken a dolgozó parasztok, értelmiségiek és alkalmazottak gyermekeivel együtt.

- A szervezés nem most kezdődik. Választási jelszavaink sem újak, a szocializmusért, a jobb életért, a magasabb kulturáért és a béke megvédésért hívjuk harcra népünket. A magyar dolgozó nép, a kommunisták, a pártorkivül: munkások, dolgozó parasztok és értelmiségiek mögött 23 hónapos kemény, szép és igaz harc van, - folytatta Marosán György, majd részletesen elemezte ezt a harcot.

- Dolgozó népünkkel egyetértésben - mondotta - végleg leszögeztük, hogy október 23 az ellenforradalom napja volt, nem valamiféle "népfelkelés", hanem ellenkezőleg hitvány néppárulás napja! Büszkök vagyunk arra, hogy a magyar nép zöme idejében az ellenforradalomról malaclópó-köpenye alá látott és fokozatosan felismerték a csalást, a népármítást azok is, akiket ideik-óráik megtövesztettek a félrevezető jelszavak, a hibák eltorzítása, felnagyítása.

Marosán György ezután arról beszélt, mi várt volna a munkásra, dolgozó parasztra, ha az ellenforradalom győz? Elnyomás, kizsákmányolás, rabszolgaság, csendőrszurony. Börtön, akasztófa, mint 1919 után. Temetői csend borult volna az ország-ra, csak az urak tivornyája tombolt volna. És mi várt volna a magyar értelmiségi rétegre, írókra, művészekre, tudósokra, mérnökökre, tanároknak, pedagógusokra? Még elképzelni is szörnyű. A szellem szabadságát, a hűség eszméjét éppen úgy eltiporták volna, mint ahogy eltiporták a Horthy-fasiszta idejében. Október 23-án éjjel és az utána következő napokban a könyvmáglyák jelezték a fasiszta horda útját. Nemcsak Marx, Engels és Lenin írásai, hanem Tolstoj, Balzac írásai mellett lobogtak Madách, József Attila, Petőfi és Arany János költeményei is, mint ahogy az 1930-as években Hitler uralma alatt a világirodalom klasszikusai égtek a máglyán.

/folyt.köv./

16.12

BKK 44. kiadás 1958. szeptember 26. 16 óra 10perc

/Országgyűlés...6.folyt./

Tisztelt Elvtársak!

Ma, 23 hónappal a szégyenteljes ellenforradalom leverése után, bátran mondhatjuk: a dolgozó magyar nép sohasem élt olyan jól, mint most és hozzátehetjük; fog még ennél sokkal jobban is élni. Soha olyan jól nem öltöztek asszonyaink és férfaink, soha ilyen gyermekkultusz nem volt ebben az országban, mint most. A volt mezitlások országában, a volt hárommillió koldus országában ma mindenkinek van lábbelije, nincs egyetlen mezitlások gyermek sem. Lehet, hogy valahol legyintenek erre, de mi, - akik itt élünk és élünk, - tudjuk, hogy ez a forradalmi változást jelzi. Vajon érzik-e a hőzöngők és hazaárulók a büntudatot, hogy miibe sodorták volna a magyar népet, ha forradalmi pártunk, forradalmi kormányunk, a Szovjetunió és a szocialista tábor nem segít rajtuk? És mi ezt a segítséget soha nem felejtjük. Hálánk örök, ahogyan örök és szétképtelen a Szovjetunió és Magyarország barátsága és szövetsége. Azok a szovjet harcosok, akik 1945-ben és 1956-ban életüket adták szabadságunkért, nem haltak hiába. A Szovjetunió segítsége mindig a forradalom irányába hatott. A hogyan forradalmi tett volt segítségé 1945-ben, amikor a szabadságot hozta, ugyanúgy forradalmi tett volt, amikor 1956-ban segítette megvédeni szabadságunkat. A két dátum közötti időszakban számtalanszor védte meg hazánkat az imperialista beavatkozástól. Hálával gondolunk Kína népére és a többi demokratikus ország népeire, amelyek nagy veszély idején mutattak példát a nemzetközi munkásszolidaritásból. És most, amikor kínai tsvéereinket provokálja az amerikai imperializmus, úgy érezzük: minden erőnkkel mellettük, igazuk mellett a helyünk. Ahogy ők segítettek bennünket, mi is kötelességünknek tartjuk a segítséget, ha a szükség úgy kíváná.

- Miért mondjuk el újból ezeket itt, a parlament színe előtt? Mert tudjuk, hogy most, amikor kilépünk a milliós tömegek elé és bizalmat kérünk, újból a nemzetközi élet középpontjába kerülünk. Számítunk arra, hogy ismét fokozottabban működésbe lép az imperialisták rezesbandája és harsogni fogják a régi nótát. De a mi új dalunk magasabbra szárnyal. Egy ország népe éneklő vidáman velünk a jövő dalát, amely azt zengi "A hatalom egyedül a szocializmust építő dolgozó népé" és ezzel a dallal ajkunkon kitépjük a régi világ gyökereit. Sokan, akik harcunkat nézik "csodának" minősítették gyors eredményeinket. Nem csoda ez! Dolgozó népünk, munkásosztályunk, dolgozó parasztságunk, a tudomány és művészet becsületos munkatársai össz munkájának szavazata ez! Ezt az össz munkát a szocialista világnézet hatotta át és serkentette újabb sikerekre, győzelmekre. Győzelmi munkánk a szocializmus világméretű harcának sikere, s egyben az imperializmus veresége.

/folyt.köv./

16
16

BKK 45. kiadás 1958. szeptember 26. 16 óra 10perc

/Országgyűlés...7.folyt./

- November 16-án urnák alá járul az ország népe. Szent hitem, hogy a párt és a Kormány politikája mellett fog ismét állást foglalni és ezzel újból lesújt ellenségeinkre, a külső és belső bitangokra. A nép bizalma a párt politikája és vezetői iránt, a békéért folytatott harc eredményei, a Szovjetunió vezette szocialista világtábor ereje alátámasztja ezt a meggyőződést, hogy az új parlament új, szép és nagy feladatokat fog megoldani.

- Ma a világot újból előnti a két gyönyörű jelszó: béke és szocializmus! Tudhat-e valaki a két jelszó helyett mást nyújtani, olyat, amelynek belső tartalma és perspektívája ennyire szükséges a szebb emberi életért és boldogságért vívott harchoz? Nem tudhat, Mert ez az egyetlen út!

Ennek az országnak a munkásosztály a vezető ereje. Mindig arról voltunk nevezetesek, hogy mi kommunisták és szervezett munkások megtanultuk az emberekkel való bánás művészetét. Ebben rejlett és rejlik most is a titka annak, hogy a Magyar Szocialista Munkáspárt tömegkapcsolatai olyan szélesek és mélyek, amilyenek még sohasem voltak ebben az országban. A munkásosztály legyen büszke arra, hogy egy új társadalmi rend alapjainak hordozója és felépítője, egy új életforma megteremtője. A munkásosztály élénk harcosai nagyon-nagyon vigyázzanak, hogy az emberekkel való bánni tudás művészetét tovább fejlesszék. Legyen emberséges ott, ahol emberségesnek kell lenni, de álljon szembe az ellenséggel mindig és mindenhol. Törődjön nemcsak a férfakkal, hanem a nőkkel, a dolgozó asszonyokkal, az anyakkal, gyermekeink szülőjével. Realizálni kell az Alkotmányban lefektetett elveket: egyenlő munkáért egyenlő bér, nincsenek külön férfi és női jogok, a munkában csak egyetlen különbséget lehet tenni, ami a nő szervezetével összefügg. Könnyű munkát ebben az országban csak nő kaphat, a nehéz munkát a férfiaknak kell vállalniuk.

Szeretném felhívni az egész országot, a munkásosztályt, a dolgozó parasztságot, és az értelmiség figyelmét arra, hogy ez a választás ideológiai, politikai és termelési harc és csata lesz. Megtisztítani az emberek fejét, világosságot deríteni mindenütt. Emelkedjen a termelés, hogy emelkedjen a dolgozó tömegek életszívonala és emberi boldogsága.

Az ellenség előveszi lomtárából minden eszmei fegyverét. Fel-eleveníti régi elkopott módszereit, az uszítást, a rágalmozást, megpróbál háborús pánikot, bizalmatlanságot kelteni. De ma más, forradalmi tapasztalatokban gazdag népre, öntudatos munkásosztályra, a néppel összeforrott pártra talál és ezért nem lesz sikere. Pártunk egysége jelenti a munkásosztály és az egész dolgozó nép egységét. Pártunk demokratikus párt. Eleven politikai életet él, mely gyökereket ereszt a dolgozó milliók között. Kisugározza magából és még jobban ki kell sugároznia magából a harcoss /folyt.köv./

16 15

/Országgyűlés.....8.folyt./

eszmét az élet minden területére és ezzel még demokratikusabbá teszi az életet. A mi demokráciánk a milliók demokráciája, a mi szabadságunk a milliók szabadsága és ez egyben a milliók érdeke is.

- Feltehetik a kérdést, nem térhetnek-e vissza a régi hibák? Mi erre határozottan nem válaszolunk. A hibák nem a szocializmusból keletkeztek. Emberek követték el és hogy ez még egyszer meg ne történjék, erre biztosíték egész pártunk! Pártunkban ma teljes mértékben érvényesül a kollektív vezetés, a bírálat és önbírálat. Pártunk új vonása a nyíltság, a tömegekkel való tanácskozás. Nem kendőzünk el semmit, nem rejtegetjük a "kényes" kérdéseket. Az egység, az elvi tisztaság friss, úde levegőt biztosít a pártban és az egész állami életben. Mindent megteszünk, hogy ez még inkább így legyen.

Tovább akarjuk erősíteni, szilárdítani a Népköztársaság államrendjét, és minden állampolgárt - bárhol dolgozzék vagy éljen - a törvények keretei között harcos, hasznos emberré akarjuk formálni és nevelni.

Mi nem tegnap jöttünk a magyar történelembe. Őseink nevét ugyan nem jegyezték fel, de bizonyos, hogy itt voltak, mint jobbágyok, mint dolgozók, mint igazi államalapítók, mert nélkülünk, munkánk nélkül államot alapítani nem lehetett volna.

Nem véletlen szült bennünket, hanem törvényszerűség. Mi az élet törvényét juttatjuk kifejezésre és az emberi történelem betetőzését jelentjük. Eltűntek a királyok és császárok, eltűntek a bankárok és gyárosok, eltűntek a földbirtokosok, de mi örökre maradunk, mert mi nem vagyunk átmeneti rend, mi vagyunk a munka, az alkotás, a teremtés. Mi vagyunk a jövő!! Ezért fordul felénk bizalommal az egész dolgozó nép, s ezért áll úgy november 16.-án az urnák elé, hogy teljes bizalommal igent mondjon az igazságra, a becsületre, a haladásra, a szocializmusra, a békére, a nép erkölcsi és politikai egységére.

Elvtársak! Menjünk tanácskozni a néppel és a nép okos, józan gondolatától megizmosodva, vágyaitól áthatva folytassa majd szocializmust építő nagy munkáját új országgyűlésünk. Éljen a néphatalom és vezető ereje, a Magyar Szocialista Munkáspárt!! /Hosszantartó nagy taps/.

/folyt.köv./

/Országgyűlés.....9.folyt./

Vass Istvánné, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának titkára megállapította: az elmúlt két esztendő azt mutatja, hogy a Magyar Szocialista Munkáspárt és a munkás-paraszt kormány mindenben segíti a Hazafias Népfront széleskörű kibontakozását. Jól esett hallani a beszámolóban azt a részét is, amelyben a kormány elnöke ismét aláhuzta: a párt és a kormány nem tűri sem azt, hogy a revizionisták a maguk céljaira használják fel a Népfrontot, sem azt, hogy valaki a Népfront mozgalom lebecsülésével, háttérbe szorításával akadályozza annak egészséges fejlődését.

Az emberek bizalommal tekintenek a jövőbe - folytatta. - S ennek a bizalomnak kettős alapja van. Az egyik a szó és a tett azonossága. A párt és a kormány vezetői nemcsak mondják, de tetteikkel is bizonyítják: akaratuk, céljuk és törekvésük egy a néppel: szebbé, gazdagabbá tenni a dolgozó nép életét. A másik: népünk meggyőződött arról, hogy igaz hazafiság hatja át a párt és a munkás-paraszt kormány egész tevékenységét. A Hazafias Népfront - amely minden igaz hazafit sorában akar látni - ezért növekszik most jóval nagyobb lendülettel, mint korábban, és ezért tudja kifejezni egyre inkább dolgozó népünk egységes akaratát. Ez magában is válhat arra a kérdésre, vitafórum-e a Népfront? A népfront-mozgalomban nem vitázunk a népi demokrácia tudatos ellenségeivel, de igenis vitatkozunk és várjuk sorainkba mindazokat, akik egyetértenek velünk a népi demokratikus rendszer erősítésében, a béke kérdésében és a szocializmus építésében.

Ezek a viták hasznosok és segítik a szocializmus építését. Új életünk egyik nagy eredménye, hogy mindig többen és többen érzik annak szükségességét, hogy elképzeléseiket közösen megbeszéljék. Veszprém megyében például hónapokig vitatkoztak, hogyan kellene a népfront-mozgalomnak a termelészövetkezetek problémáival foglalkoznia. Ennek eredményeképpen a Veszprém megyei népfront-bizottságok ma már rendszeresen segítik a termelészövetkezeteket.

Ezután arról szolt, hogy a népfront-bizottságok állandóan foglalkoznak az országban végzett építőmunka legfőbb feladataival, ismertetik a törvényeket és törvényerejű rendeleteket, mozgósítják a tömegeket ezek végrehajtására, együttműködnek a képviselőkkel és tanácsokkal.

A mozgalom egyik legszebb tevékenysége: milliókat hívni csatasorba a béke megvédéséért. A népfront-bizottságok mellett az országban többtízezer békabizottság dolgozik, s munkájuk eredményeként mind többen érzik meg, hogy tevékenyen kell küzdeniük a békéért. /folyt.köv./

17-5

/Országgyűlés.....10. folyt.

- A népfrent legnagyobb tömegeket átfogó munkája az amellyel a község- és városfejlesztési tervek megvalósulását segíti. Pécssett televíziós adótorony építéséhez járulnak hozzá, Miskolcon, Székesfehérvárott színház létrehozását segítik társadalmi munkával, de talán nincs az országnak olyan városa, községe, vagy elüagott tanyaközpontja, ahol ne teremtett volna a társadalmi összefogás iskolát, tantermet, művelődési otthont, utat, járdát stb. A kezdeményező szóra egyre jobban növekszik a közösségért élni és dolgozhatudó emberek száma. A szocialista gondolkodásmód, a szocialista erkölcs térhódítása ez, amelyre méltán büszke a népfrent-mozgalom.

Beszédének második részében a nők helyzetéről szelott. Az asszonyok gondja és öröme népi demokráciánkban nemcsak a család magánügye, hanem a szc legteljesebb értelmében közügy is. Ezt bizonyítják azok a kormányintézkedések, amelyek csökkentették az asszonyok, a családok gondjait, az elmúlt évi gyermekbénulási járvány elleni eredményes küzdelem, vagy például a vaj árának le-szállítása, a családi pótlék rendezése, az elektromos mosógépek forgalomba hozatalának negymértékű növekedése, stb.

Ezután azt fejtegette, hogy az asszonyok az elmúlt hónapokban nemcsak a termelőmunkában, hanem a különböző társadalmi szervezetben is eredményesen tevékenykedtek. Kiemelte a Magyar Nők Országos Tanácsának, a nőmozgalomnak az eddiginél színe-sebb, vonzóbb és eredményesebb munkáját. A nőtanácsok az elmúlt fél-évben több ezer békegyűlést rendeztek, termelőségvetkezeti és egyéni parasztasszony találkozókkal segítették a termelőségvetkezeti mozgalom fejlődését. A nők áldozatvállalásának olyan nagyszerű gyümölcse-ven, mint a többmillió forint költséggel épülő fűti gyermekváros, amely többszáz árva gyermeknek nyújt majd meleg otthont.

Végül arról beszélt, hogy a nők ma már a tár-sadalmi életminden mozzanatánál, a termelés, a hivatalok legkülön-bözőbb posztjain megtalálhatók és döntő többségükben meg is állják a helyüket.

Bizom abban, hogy dolgozó népünk a nők munkáját azzal is elismeri, hogy a nők legjobbjait megfelelő számban jelöli majd a tanácsokba és az országgyűlésbe. A kormány beszámoló-ját elfogadom - mondotta befejezésül Vass Istvánné. /folyt.köv./

/Országgyűlés.....11. folyt./

A következő felszólaló, Darvas József képviselő volt. Az elmúlt két esztendőben kulturális téren végbe-ment fejlődésről, a művelődésügy különböző ágazatainak eredményei-ről és fogyatékosságairól szelott. Kiemelte, hogy a forradalmi munkás-paraszt kormány működése alatt kulturális életünkben biztató fejlődést, kibontakozást figyelhetünk meg. Ez ugyan nem minden területen egyenletes, de eredményei mindenütt tapasztalhatók. Még másfél esztendővel ezelőtt arról kellett tanácskozni, hogyan lehet kiszorítani és elszigetelni művelődésügyünk különböző területein az ellenforradalmat, ma már annak érdekében cselekszünk, hogy a marxizmus-leninizmus világnézeti befolyását megszilárdítsuk a kulturális élet különböző fórumain.

- Ez természetesen nem jelenti azt, hogy már mindenestől ki tudtuk volna takarítani a revizionista és a burzsoá nézeteket - folytatta - de egy katonai hasonlattal élve, állíthatjuk, hogy a defenzíve korszakból az offenzíve korszakába léptünk.

- E harc sikeres megvívásához igen jelentős erőforrásaink vannak; a párt befolyása jelentősen megnőtt az értelmiség között is - a szívek és a fejek tisztulnak és az ér-telmiség mind nagyobb része tekint bizalommal a párt politikájára. Az erőforrások között említhetjük a megerősödött állami irányítást, amely a múlt hibáinak konzekvenciáit levonva, új módszerekkel igyekszik irányítani a kulturális életet.

Darvas József a továbbiakban kiemelte, hogy a párt művelődéspolitikai irányelvei nagy segítséget jelentenek a művelődésügy további fejlesztéséhez, újabb eredmények előrésé-hez. Hangoztatta: nagyon helyes az a kemény törekvés és elhatározott-ság, hogy a párt reálisan számba veszi az elmúlt 13 esztendő kultu-rális fejlődését, megvíváseredményeket és ugyanakkor számot vet az elmúlt idők hibáival is.

- Ki kell emelnem a párt kulturális politikájának azt a vonását is, hogy rendkívül előtérbe helyezte az ideológiai harcot. Nagyon helyesnek, nagyon ujszerűnek tartom - hangsúlyozta, hogy a párt és a kormány nem kerülgeti a kényes kérdéseket, nem taktikázik, hanem a nyílt szc, a nyílt beszéd utját követi. Egymás után előveszi az elintézetlen kérdéseket - például a népi írók problé-máját - és ideológiai vitákban nagyon egyenesen, világosan és hatá-rozotlan fejt ki álláspontját. Ennek az álláspontnak nagyon fontos eleme, hogy a marxista-leninista világnézetet kulturális életünkben és az emberek fejében is egyeduralmukodóvá akarjuk tenni. /folyt.k./

BKK 50. kiadás

1958. szeptember 26. 18 óra 35 perc

/Országgyűlés...12.folyt./

Itt nincs helye semiféle békülékenységnek. Ezt azért kell újra és újra elmondani, mert ebben a problémakörben jehiszenü emberek téves nézeteivel is találkozhatunk.

- Most folyik a népi írók körüli vita, s mondom, még jószándú emberekkel is olyanféle véleményeket kell hallani, hogy "a vita körül valami nincs rendben, hiszen a párt és a kormány népi front-politikát folytat, szövetséget tart olyan rétegekkel is, - mint például a parasztság egyénileg gazdálkodó része, vagy a kispolgárság, - amelyeknek világnézete nyilvánvalóan egy sor nem-marxista elemet hordoz". Mindez nagyon marxista gondolkodásnak látszik, pedig nagyon anti-marxista. A mi szövetségünk nem akármilyen szövetség, hanem határozott politikai és világnézeti tartalmú van. A mi viszonyunk ezekkel az osztályokkal nem passzív. Amikor visszahuzunk világnézeti elemeket kritizáljuk, ezt azért tesszük, hogy mielőbb a kialakuló szocialista nemzet részeseivé tartsuk őket.

- Ezzel kapcsolatban szeretnék beszélni azoknak az íróknak, művészeknek, tudósoknak a felelősségéről, akik ilyesfejté - ma már retrográd - világnézeteknek a kifejezői. Hogy a mi kritikánkat ki-ki hogyan fogadja, az az ő dolga. De érezniük kell a felelősséget ezekkel a rétegekkel szemben, amelyekből jöttek és amelyeknek gondolatait valójában nagyon haladónak fejezték ki. Egy példa: a parasztság szocialista fejlődése elkerülhetetlen, ez a jövő perspektívája. Hogy ez a fejlődés milyen gyors, vagy milyen lassú, mennyi megrázkódtatással jár - hiszen az átmenet egyik életfázisból a másikba mindig megrázkódtatással jár - ebben nagyon komoly szerepük lehet azoknak az íróknak, művészeknek, akik abból az osztályból jöttek.

- Ugyanez a helyzet az értelmiséggel is. Először, az ellenforradalom után rengeteg megrázkódtott pedagógussal találkozott, akik látták ugyan a párt és a kormány politikájának helyességét, de ugyanakkor mégis valamilyen belső ellébelezettség volt olyan írók, művészek iránt, akikre valójában tisztelettel tekintettek. Várták ezeknek biztató szavát, s ha ez nem hangzott el idejében, ezeknek az embereknek belső vitélását hosszabbította meg.

Darvas József ezután beszélt közoktatásügyünk fejlődéséről, majd az irodalom és a művészet néhány kérdéséről beszélt. Rámutatott arra, hogy ezen a területen a kibontakozás ma még lassú, mint másutt, jelleget itt is nagy utat tettünk meg.

- Az elmúlt két esztendő egyik legnagyobb eredménye, hogy új fiatal tehetségek tűntek fel: olyanok, akik közül nem egy határozott világnézeti fegyverzettel rendelkezik.
/folyt.köv./

18.15

BKK 51. kiadás

1958. szeptember 26. 18 óra 35 perc

/Országgyűlés...15.folyt./

A fiatalok jelentik a jövőt - ők már a mi társadalmunkban formálódtak írókké, művészekké és ennek nyomait nem lehet kitérőlni belőlük. Míg régebben a fiatalokat megfelelő belső művészi érték és világnézeti fegyverzet nélkül a "mennyebe emeltük", addig ma egy kicsit ennek fordítottja van: nem törődünk velük eléggé, túlságosan szabadon hagyjuk nőni őket, s ennek következtében "bozótosan" nőnek. Javasolom kulturális kormányzatunknak, hogy ezt a problémát gondosan vizsgálja meg.

Darvas József beszéde végén hangzott, hogy az elmúlt két esztendő eredményei és az előttünk álló távlatok igazolják a kormány politikájának helyességét, s arra mozgósítják népünket, hogy a politika mögé álljon. A Minisztertanács elnökönek beszámolóját elfogadta.

Kukucska János képviselő szólalt fel ezután. Megállapította: az elmúlt két évben elért sikereinket elsősorban annak köszönhetjük, hogy a forradalmi munkás-paraszt kormány egész programja, tevékenysége a vezetők és a dolgozó tömegek kölcsönös bizalmára épült, ezért a munkásosztály, a parasztság és az értelmiség támogatta a kormányt tervei megvalósításában.

A továbbiakban arról az osztatlan megelégedésről szólt, amellyel megújítják lakosság, a borsói dolgozók, a párt és a kormány több vezetőjének múlt heti borsói látogatását fogadták. Ez azt bizonyítja - mondotta, - hogy a forradalmi munkás-paraszt kormány a néppel együtt vizsgálja, tanulmányozza a helyi problémákat, gondokat, fontosabb kérdésekben a helyszínen győződik meg a valóságos helyzetéről, érdeklődik a megoldásra váró feladatok iránt, s csak ezután dönt a tennivalókról, hozza meg intézkedéseit. Jóleső őrzéssel tapasztalja a megye lakossága, hogy kikéri véleményét, figyelembe veszik tanácsait a feladatok, tervek kialakításánál. A közvélemény megismerésének ez a helyes módszere a párt-és az állami szervek helyi vezetőit is arra serkenti, hogy a maguk munkájába is minél jobban bevonják a dolgozó tömegeket, érvényesítsék kívánságaikat, javaslataikat.

- Megyénk lakosságának, üzemeink dolgozóinak a párt és a kormány iránti bizalmáról tanuskodnak azok a szép eredmények, amelyeket az iparban és a mezőgazdaságban ebben az évben elértünk. A minisztériumi ipar a megyében több mint 103 százalékra teljesítette első félévi tervét, amiben benne van a munkásoknak az a felismerése is, hogy az életszínvonal-emelés legfontosabb tényezőjének a termelésben való saját/helytállásukat tekintik.

derekas
/folyt.köv./

18.20

BKK 52. kiadás

1958. szeptember 26. 18 35 óra perc

/Országgyűlés....14.folyt./

A tervek általános teljesítésével párhuzamosan növekedett a megyében az egy főre eső termelékenység is. A megye ipari üzemei az év első felében 204 millió forint értékkel termeltek többet, mint a múlt év hasonló időszakában.

A megye mezőgazdaságában végberment változásokról szólva Kukucska János elmondta, hogy Borsodban az idén 21 termelőszövetkezet alakult s mintegy 20 százalékkal növekedett a tagok száma. A nagy eredmény ez - hangsította - de ebben a szerény fejlődésben is annak a bizonyítékát látjuk, hogy a forradalmi munkás-paraszt kormány a mezőgazdaság szocialista átszervezését előmozdító politikáját az egyénileg dolgozó parasztlak közül is egyre többen magukévá teszik.

A forradalmi munkás-paraszt kormány iránti bizalmat még tovább szilárdítják azok a beruházások, amelyek szociális, kulturális és más vonalon szolgálják a népjólét emelését. A múlt esztendőben például a megyében 3.200 bányászlelakás épült fel, több mint 40 millió forintos beruházással Magyarország egyik legkorszerűbb kórháza valósul meg Borsodban, s az idén 82 új tantermet kapnak a megye iskolái. A kormány támogatásával újjáépül a miskolci színház. Ezen kívül jelentős ipari beruházások egész sora valósul meg a közel jövőben.

Beszédét befejezve hangsúlyozta a felszólaló: Borsod megyei munkások és dolgozó parasztlak arra a bizalomra, amelyet a forradalmi munkás-paraszt kormány tanúsít irántuk, hasonlóképpen mélyszéges bizalommal válaszolnak, s a jövőben is becsületos munkával fogják bebizonyítani harcoss kiállásukat a szocializmus ügye mellett.

Kukucska János felszólalása után az országgyűlés a Minisztertanács beszámolóját egyhangúlag jóváhagyta, majd

/folyt.köv./

BKK 53. kiadás

1958. szeptember 26.

18 40 óra perc

/Országgyűlés....15.folyt./

áttért az országgyűlési képviselők, valamint a tanácsok tagjainak választására vonatkozó jogszabályok módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslat tárgyalására. A törvényjavaslatot dr. Pongrácz Kálmán, az Országgyűlés jogi és igazságügyi bizottságának elnöke ismertette.

A múlt év tavaszán - kezdte beszédét dr. Pongrácz Kálmán - az Országgyűlés törvényt hozott, amelyben mandátumát 1959 május 17-ig meghosszabbította. Nem tartottunk választásokat ebben az időben, mert gátolták volna az erők összpontosítását. Erőnként ugyanis az ellenforradalom káros következményeinek felszámolására, a politikai, a gazdasági és a társadalmi élet minden területéről való kiküszöbölésére kellett összpontosítanunk. A Magyar Szocialista Munkáspárt és a forradalmi munkás-pártot kormány vezetésével, igaz barátaink segítségével, népünk alkotó erejével alig másfél év alatt sikerült a konszolidáció oly magas fokára jutnunk, amely immár megengedi, sőt megkívánja új választások megtartását.

Ezt az elhatározást az a körülmény is indokolja, hogy a tanácsok tagjainak megbízatása az év november 28-án lejár, s novemberben tanácsstagi választások esedékesek. Az országgyűlési választások a jövő év májusában lettek volna. Semmiképpen sem lenne célszerű néhány hónapi időközben két választást tartani. Az a helyes, ha az országgyűlési és a tanácsstagi választásokat ebben az évben, egyidőben tartjuk meg.

Ez a választás mintegy befejezése lesz annak a folyamatnak, amellyel az ellenforradalom után életünk minden területén helyreállítottuk a törvényes rendet, eltüntettük a károkat, megteremtettük a további fejlődés szilárd alapját. E választás ismételtlen bebizonyítja majd ország-világ előtt, hogy hazánkban megszilárdult a politikai, a társadalmi és a gazdasági helyzet s ráirányítja a figyelmet arra, hogy egyre nagyobb és nagyobb eredményeket érünk el a békés építő munkában.

- A kétféle választás egyidőben való megtartása egységes jogszabály-rendezést igényel. Az országgyűlési, illetve a tanácsstagi választásokat eddig külön-külön, más és más jogszabályok szabályozták. Meg kellett tehát vizsgálni, milyen módon lehetséges - az érvényes jogszabályok minél kisebb módosításával a kétféle választás egyidőben való megtartását lehetővé tenni. /folyt.köv./

18 30

BKK 54. kiadás 1958. szeptember 26. 18 óra 50 perc

/Országgyűlés...16.folyt./

- A választásokra nem szükséges új törvényt hozni, mert az 1954 évi IX. törvény, mint sorrendben a legutolsó választójogi rendelkezéseket tartalmazó jogszabály, megfelelő intézkedéseket foglal magában, amelyek az országgyűlési választásokra is alkalmazhatók. Figyelemmel kellett lenni arra is, hogy az országgyűlési választás továbbra is lajstromra, a tanácsok tagjainak választása pedig személyi jelöltekre történhessen.

- A benyújtott törvényjavaslatok az a célja, hogy elősegítse az országgyűlés és a tanácsi választások rendezésére vonatkozó jogszabályok összehangba hozatalát, biztosítsa a választások tisztaságát és gördülékeny lebonyolítását, tovább fokozva annak demokratizmusát.

- A régi jogszabályok összehangolásának apró részleteivel nem kell foglalkozni a törvény megalkotásakor. Eleendő felhatalmazást adni az Elnöki Tanácsnak, hogy a törvényjavaslat szellemében végezze el ezt a munkát és adjon ki összeállítást az érvényes rendelkezések egységes felsorolásával.

Pongrácz Kálmán a továbbiakban részleteiben szakaszonként foglalkozott a törvényjavaslatokkal, majd hangsúlyozta: az Elnöki Tanács által kibocsátandó hivatalos összeállítás és a kormány által kiadandó végrehajtási rendelet a törvényjavaslat alapján minden kérdést rendezni fog, amely a választások rendben történő, zökkenőmentes lebonyolításához szükséges. Ugy gondolom, hogy ezekkel a jogszabályokkal megteremtjük annak előfeltételét, hogy az ország lakossága szocialista rendszerünkben folyó demokratikus módon nyilváníthassa véleményét pártunk és kormányunk politikájáról és adja meg azt a bizalmat és felhatalmazást, amely a további munkánkhoz szükséges.

Az Országgyűlés ezután elfogadta az országgyűlési képviselők, valamint a tanácsok tagjainak választására vonatkozó jogszabályok módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslatot.

Az elnöklő Rónai Sándor ezután felolvasta a Népköztársaság Elnöki Tanácsának levelét: "Az országgyűlés megbízatását az 1957 évi I. törvény 1959 év május 17 napjáig meghosszabbította. Az országgyűlés ennekidején azért élt az Alkotmány 18. paragrafusának 2. bekezdésében biztosított jogaival és megbízatását azért hosszabbította meg, mert minden erőt az ellenforradalom által okozott károk helyreállítására kellett összpontosítani. /folyt.köv./

18'40

BKK 55. kiadás 1958. szeptember 26. 18 óra 50 perc

/Országgyűlés...17.folyt./

Az elmúlt hónapok alatt dolgozó népünk jó munkája nyomán, a Magyar Szocialista Munkáspárt vezetésével hazánkban a konszolidáció helyreállt. Szükségessé vált, hogy a nemi hatalom, a munkás-paraszt állam további erősítése érdekében az államhatalom helyi szerveit: a tanácsokat és az államhatalom legfelsőbb szervét, az országgyűlést törvényeink előírásának megfelelően újívjuk meg.

Ezért a Népköztársaság Elnöki Tanácsa, a Magyar Szocialista Munkáspárt, a Hazafias Népfront, a forradalmi munkás-paraszt kormány együttes kezdeményezésére javasolja, hogy az országgyűlés jelen ülésén eldöntse a feloszlását, melynek megtörténte után a Népköztársaság Elnöki Tanácsa az Alkotmány 20. paragrafus 1/a pontjában megállapított hatáskörében az új választásokat 1958 november 16-ára kitűzi.

Budapest, 1958. szeptember 25.

Dobi István,
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának a Népköztársaság Elnöki Tanácsának titkára.

Kristóf István,

a Népköztársaság Elnöki Tanácsának a Népköztársaság Elnöki Tanácsának titkára.

Az országgyűlés az Elnöki Tanács átiratát, illetve abban a feloszlásra tett javaslatot egyhangulag elfogadta és a feloszlást kimondotta.

Rónai Sándor elnöki zárószavában köszönetet mondott a képviselőknek áldozatkész, ócsádó munkájukért, amelyet az ország felvirágoztatásáért, a dolgozó nép jólétéért végeztek. Külön megköszönte ezt a bátor helytállást, amelyet a képviselők a néphatalom törő szennyes ellenforradalommal szemben tanúsítottak, amikor hűségesen kitartottak a népi demokratikus államrendünk mellett.

Visszatekintve az elmúlt időszakban végzett tevékenységre - mondotta - megállapíthatjuk, hogy országgyűléstünk hűen szolgálta dolgozó népünk érdekeit. Képviselőtársaim cselkvő részesek voltak annak a nagyszerű sikereket eredményező munkának, amelyet pártunk és kormányunk az alkotmányos, törvényes rend biztosításáért, a szocialista demokratizmus elmélyítéséért és kiszélesítéséért, országunk nemzetközi helyzetének megszilárdításáért végeztek.

- Bennünket - kommunista és pártunkivüli képviselőket - dolgozó népünk előlegezett bizalom küldött a helyreállítására, s mi arra törekedtünk, hűen szolgálva hazánkat és népünket, hogy méltóak legyünk a bizalomra. Emelt fővel állhatunk választóink előtt, mert teljesítettük a néphatalom megszilárdítása terén reánk háruló feladatainkat, - jelentette ki Rónai Sándor, majd az ülést bezárta.

/MTI/

18'40

MTI KÜLÖN KIADÁS

BFK 56. kiadás 1958. szeptember 26. 12 óra 55 perc

A szerkesztőségnek figyelmébe!

Mai BFK 3. kiadásunk /Dobi István beszéde/ első bekezdésének ötödik sora helyesen: úgy határozott, hogy javaslatot tesz az országgyűlés feloszlására.

BFK 45. kiadásunk /Marosán György beszéde/ a következőképpen kezdődik: Szent hitem, hogy az ország népe a választások napján a párt és a kormány politikája mellett fog ismét állást foglalni és...

A BFK 46. kiadás /Országgyűlés 8. folyt./ alulról számított második bekezdésében az utolsó mondat helyesen a következő: Ezért fordul felénk bizalommal az egész dolgozó nép és ezért járul majd a választás napján az urnák elé, hogy teljes bizalommal igent mondjon az igazságra, a becsületre, a haladásra, a szocializmusra, a békére, a nép erkölcsi és politikai egységére.

/MTI/

--

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás 1958. szeptember 27. 6 óra perc

Megállapították az építő vállalatok üzemi konyháinak készlet-
normáit

1958. szeptember 27.

Ellenőrzések alkalmával megállapították, hogy az üzemi konyhák raktáraiban egyes élelmiszercikkekből feleslegesen nagy készletet tartanak és a szakszerűtlen raktározás miatt a nyersanyagok gyakran megromlanak, emellett a felesleges készletek a vállalat pénzét szükségtelenül lekötik. Az Építésügyi Minisztérium most szabályozta a felügyelete alá tartozó állami, valamint tanácsi építőipari vállalatok és építésügyi szervek konyháinak nyersanyagkészlet normáit és megszabta, hogyan kell azokat tárolni. Minden élelmiszerre megállapították, hány napi készletet terhetnek belőle, amely cikkekre nem állapítottak meg készletnormát, azokból 30 napi szükségletnél többet tárolni nem lehet. Az a vállalat, amelynek célzadasága van, burgonyából, zöldségből, sertézsírból ennél többet is tárolhat, de csak ha megfelelő raktárhelyiséssel rendelkezik.

A rendelkezés megszegőit az esetleges kárért a Munka Törvénykönyvének a dolgozók felelősségéről szóló szakaszai értelmében vonják felelősségre. Az utasítás október 1-én lép hatályba. /MTI/

--

Új magyar canna-fajták

1958. szeptember 27.

Debrecen határában, Palla-pusztán a Kertészeti Kutató Intézet kísérleti telepen a kutatók több éve foglalkoznak canna-termesztéssel és nemesítéssel. A kísérleti parcellákon mintegy 50 fajta canna terem. Ujebban öt új fajtát alkottak különféle keresztezésekkel. Az egyik, különösen szép, égőpiros virágú canna a Csongor nevet kapta. Mind az öt új fajta megkapta egyébként a jogot a továbbtenyésztéshez ugyanolyan jövőre már nem csak Debrecen utcáin és terein, hanem a fővárosban és több vidéki városban is pompáznak majd az új debreceni virágok. /MTI/

--

MUNKASZÁM:

A/70

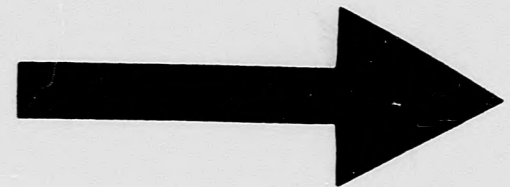
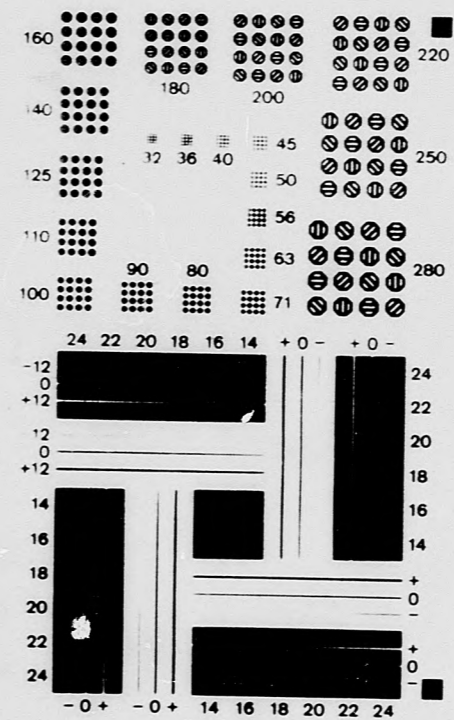
FELVÉTEL:

641

Készítette

Nyúl né

OSZK.

FOLYTATÁS